

Checklist of

ECHINODERMS IN THAILAND

Sumaitt Putchakarn
Arom Mucharin
Pattareena Komkham
Bunnavit Pangsuk

Office of Natural Resources and Environmental
Policy and Planning

2560/2017

First published: 2017

By Office of Natural Resources and
Environmental Policy and Planning
(ONEP), Thailand.

ISBN: 978-616-316-431-5

This publication may be reproduced in
whole or in part and in any form for
educational or non-profit purposes
without special permission from ONEP,
providing that acknowledgment of the
source is made. No use of this publication
may be made for resale or for any other
commercial purposes.

Citation: Putchakarn, S., A. Mucharin, P. Komkham,
and B. Pangsuk. 2017. **Checklist of Echinoderms
in Thailand**. Office of Natural Resources and
Environmental Policy and Planning, Bangkok,
Thailand. 150 p.

Available form: Office of Natural Resources and Environmental
Policy and Planning
Ministry of Natural Resources and Environment
60/1 Soi Phibunwattana 7, Rama VI Road,
Bangkok, 10400 THAILAND

Tel: (66) 2265 6556

Fax: (66) 2265 6556

Website: <http://chm-thai.onep.go.th>

E-mail: chm_thai@onep.go.th

Designed: Pongpitak Keawma

Printed: Phaya Printing and Publishing Co., Ltd.

Cover page: *Choriaster granulatus* Lütken, 1869

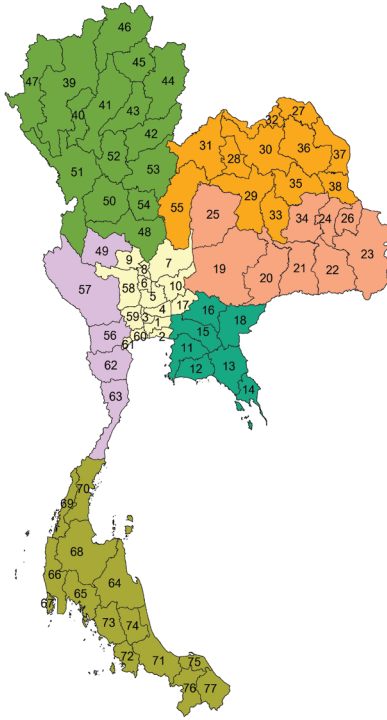
Photo by: Sumaitt Putchakarn

Rear page: *Eucidaris metularia* (Lamarck, 1816)

Photo by: Komson Hongpatarakiri

แผนที่ประเทศไทย

1. Bangkok	26. Amnaj Charoen	51. Tak
2. Samut Prakarn	27. Bung Kan	52. Sukhothai
3. Nonthaburi	28. Nong Bua Lamphu	53. Phitsanu Lok
4. Pathum Thani	29. Khon Kaen	54. Phichit
5. Phra Nakhon Si Ayudhya	30. Udon Thani	55. Phetchabun
6. Ang Thong	31. Loei	56. Ratchaburi
7. Lopburi	32. Nong Khai	57. Kanchanaburi
8. Singburi	33. Mahasarakham	58. Suphan Buri
9. Chainat	34. Roi Et	59. Nakhon Prathom
10. Saraburi	35. Kalasin	60. Samut Sakhon
11. Chonburi	36. Sakon Nakhon	61. Samut Songkhram
12. Rayong	37. Nakhon Phanom	62. Phetchaburi
13. Chanthaburi	38. Mukdahan	63. Prachuap Khilikhan
14. Trat	39. Chiang Mai	64. Nakhon Si Thammarat
15. Chachoengsao	40. Lamphum	65. Krabi
16. Prachinburi	41. Lampang	66. Phang Nga
17. Nakhon Nayok	42. Uttaradit	67. Phuket
18. Srakaeo	43. Phrae	68. Surat Thani
19. Nakhon Ratchasima	44. Nan	69. Ranong
20. Buriram	45. Phayao	70. Chumphon
21. Surin	46. Chiangrai	71. Songkhla
22. Sisaket	47. Mae Hong Son	72. Satun
23. Ubon Ratchathani	48. Nakhon Sawan	73. Trang
24. Yasothin	49. Uthai Thani	74. Phatthalung
25. Chaiyaphum	50. Kampaeng Phet	75. Pattani
		76. Yala
		77. Narathiwat

คำนำ

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ดำเนินการจัดพิมพ์หนังสือทะเบียนรายชื่อสิ่งมีชีวิตในทะเลกลุ่มเอคไคโนเดิร์มในประเทศไทย (Checklist of Echinoderms in Thailand) ขึ้นเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญที่ช่วยเสริมสร้างสมรรถนะทางอนุกรมวิธานให้แก่นักวิชาการ นักวิจัยในประเทศไทย และการบริหารจัดการทรัพยากรชีวภาพของไทยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน ตลอดจนเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับเอคไคโนเดิร์มของประเทศไทยสู่สาธารณชนทั่วไป

เอคไคโนเดิร์ม (Echinoderm) หมายถึง สัตว์ที่ผิวหนังเป็นหนามหรือมีแผ่นหินปูนอยู่ใต้ผิวหนัง จัดอยู่ใน Phylum Echinodermata แบ่งออกเป็น 5 ชั้น คือ ดาวขนนก (Class Crinoidea) ดาวทะเล (Class Asteroidea) ดาวเปราะ (Class Ophiuroidea) เม่นทะเล เม่นหัวใจ และหรีญทะเล (Class Echinoidea) และปลิงทะเล (Class Holothuroidea) เอคไคโนเดิร์มเป็นสัตว์ทะเลหน้าดินที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูงในประเทศไทย ยังมีความสำคัญทางเศรษฐกิจและมีบทบาทสำคัญต่อระบบนิเวศทางทะเล เป็นแหล่งสารผลิตภัณฑ์ธรรมชาติที่สำคัญของทรัพยากรชีวภาพทางทะเลของไทย จากการรวบรวมรายชื่อเอคไคโนเดิร์มเพื่อจัดทำทะเบียนรายชื่อเอคไคโนเดิร์มในประเทศไทยพบ 375 ชนิด ประกอบด้วย ดาวขนนก 39 ชนิด ดาวทะเล 66 ชนิด ดาวเปราะ 111 ชนิด เม่นทะเล 67 ชนิด และปลิงทะเล 92 ชนิด ในจำนวนนี้พบปลิงทะเลอยู่ในรายชื่อชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคามขององค์การระหว่างประเทศเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติหรือเรียกย่อว่า IUCN (IUCN Red List เกณฑ์การจำแนก ฉบับ (version) 3.1, 2001) 43 ชนิด ประกอบด้วย ใกล้สูญพันธุ์ (Endangered: EN) 3 ชนิด มีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ (Vulnerable: VU) 4 ชนิด กลุ่มที่เป็นกังวลน้อยที่สุด (Least Concern: LC) 20 ชนิด และมีข้อมูลไม่เพียงพอ (Data Deficient: DD) 16 ชนิด

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขอขอบคุณ ดร.สุเมตต์ ปุจฉาการ และคณะทำงาน ได้แก่ ดร.อารมณ มุจรินทร์ นางสาวภัทรินา คมขำ นายบรรณวิชัย แพงสุข และนักวิชาการทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลเอคไคโนเดิร์มจนสำเร็จ จัดทำเป็นทะเบียนรายชื่อสิ่งมีชีวิตกลุ่มเอคไคโนเดิร์มในประเทศไทยมา ณ โอกาสนี้

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

FOREWORD

The Office of Natural Resources and Environmental Policy and Planning (ONEP) has published the Checklist of Echinoderms in Thailand, which is an important baseline knowledge for enhancing the performance of taxonomic work of echinoderms and contribution to researcher academic staff and interested parties in Thailand. The checklist will also provide the valuable information for effective management and sustainable use of biodiversity. In addition, the knowledge of Thai echinoderms will significantly contributed to public for raising awareness of the diverse values of biodiversity and taking to conserve and use it sustainably.

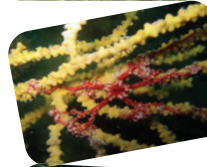
Echinoderm refers to marine animals with spiny skin or with calcareous ossicles beneath their skin, They belong to Phylum Echinodermata, divided into 5 Classes: Class Crinoidea (feather star), Class Asteroidea (starfish), Class Ophiuroidea (brittle stars), Class Echinoidea (sea urchins) and Class Holothuroidea (sea cucumbers). Echinoderms are benthic marine organisms with high level biodiversity in Thailand. They play an important role for marine ecosystems, socio-economic and also natural products. By compiling the Checklist of Echinoderms in Thai Waters, the results show 375 echinoderm species, including 39 crinoids, 66 asteroids, 111 ophiuroids, 67 echinoids and 92 holothurians. Out of these, 43 holothurians were classified to the IUCN Red List Categories and Criteria (version 3.1, 2001) including 3 endangered, 4 vulnerable, 20 least concern and 16 data deficient species.

Finally, ONEP would like to thanks Dr. Sumaitt Putchakarn, Dr. Arom Mucharin, Miss Pattareena Komkham and Mr. Bunnavit Pangsuk, all associated experts, relevant sectors and individuals for their kind contribution of valuable information in assembling the completion of the Checklist of Echinoderms in Thailand.

The Office of Natural Resources and
Environmental Policy and Planning

สารบัญ

คำนำ.....	4
FOREWORD.....	5
สารบัญ.....	6
บทนำ.....	13
คำจำกัดความ.....	90
Class Crinoidea.....	91
Order Comatulida.....	91
Family Comatulidae.....	91
Family Zygometridae.....	92
Family Himerometridae.....	92
Family Mariametridae.....	93
Family Colobometridae.....	93
Family Antedonidae.....	94
Class Asteroidea.....	94
Order Paxillosida.....	94
Family Luidiidae.....	94
Family Astropectinidae.....	95

สารบัญ

Order Valvatida.....	95
Family Archasteridae.....	95
Family Asterodiscidae.....	96
Family Goniasteridae.....	96
Family Oreasteridae.....	96
Family Ophidiasteridae.....	97
Family Asterinidae.....	98
Family Methrodiidae.....	99
Family Asteropseidae.....	99
Family Acanthasteridae.....	99
Order Velatida.....	99
Family Pterasteridae.....	99
Order Spinulosida.....	99
Family Echinasteridae.....	99

สารบัญ

Class Ophiuroidea.....	100
Order Euryalida.....	100
Family Ophiomyxidae.....	100
Family Euryalidae.....	100
Family Asteronychidae.....	100
Family Gorgonocephalidae.....	100
Order Ophiurida.....	100
Family Ophiacanthidae.....	100
Family Amphiuridae.....	101
Family Ophiactidae.....	103
Family Ophiotrichidae.....	103
Family Ophiocomidae.....	106
Family Ophionereididae.....	107
Family Ophiodermatidae.....	107
Family Ophiuridae.....	107

สารบัญ

Class Echinoidea.....	108
Order Cidaroida.....	108
Family Cidaridae.....	108
Order Echinothuriidae.....	108
Family Echinothriidae.....	108
Order Diadematoida.....	108
Family Diadematidae.....	108
Order Stomopneustoida.....	109
Family Stomopneustidae.....	109
Order Camarodonta.....	109
Family Temnopleuridae.....	109
Family Toxopneustidae.....	110
Family Echinometridae.....	110
Family Parasaleneiidae.....	111
Family Strongylocentrotidae.....	111

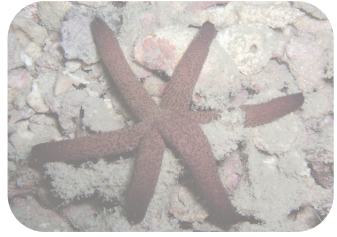
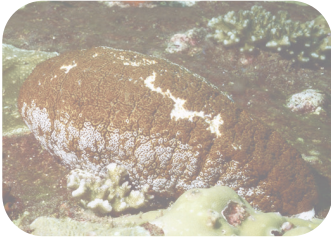
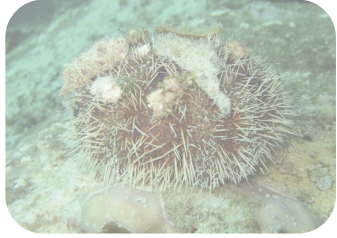
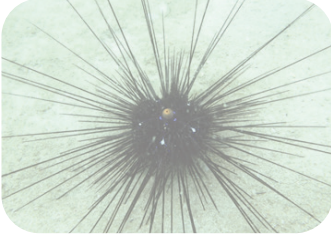
สารบัญ

Order Clypeasteroida.....	111
Family Clypeasteridae.....	111
Family Arachnoididae.....	111
Family Echinocyamidae.....	111
Family Fibulariidae.....	112
Family Laganidae.....	112
Family Astrictypidae.....	112
Family Echinoneidae.....	112
Order Echinolampadoida.....	113
Family Echinolampididae.....	113
Order Spatangoida.....	113
Family Spatangidae.....	113
Family Eurypatagidae.....	113
Family Paleopneustina incertae sedis B.....	113
Family Loveniidae.....	113
Family Schizasteridae.....	114
Family Brissidae.....	114

สารบัญ

Class Holothuroidea.....	115
Order Aspidochirotida.....	115
Family Holothuriidae.....	115
Family Stichopodidae.....	118
Order Dendrochirotida.....	118
Family Cucumariidae.....	118
Family Sclerodactylidae.....	119
Family Phyllophoridae.....	119
Order Molpadida.....	121
Family Caudinidae.....	121
Family Molpadiidae.....	121
Order Apodida.....	121
Family Synaptidae.....	121
เอกสารอ้างอิง.....	123
ดัชนี.....	130
Index.....	132

บทนำ

กลุ่มเอคไคโนเดิร์มและสายวิวัฒนาการของเอคไคโนเดิร์ม

เอคไคโนเดิร์ม (Echinoderm) หมายถึง สัตว์ที่ผิวหนังเป็นหนามหรือมีแผ่นหินปูน (ossicle) อยู่ใต้ผิวหนัง เอคไคโนเดิร์มเป็นสัตว์ที่เริ่มเกิดขึ้นในยุค Paleozoic เมื่อประมาณ 570 ล้านปีมาแล้ว ในปัจจุบันคาดว่าเมื่ออยู่ประมาณ 6,000 ชนิด มีลักษณะที่สำคัญคือ เป็นสัตว์ที่มีช่องว่างภายในลำตัวที่แท้จริง ร่างกายสมมาตรในแนวรัศมีจำนวน 5 แฉก (pentameric radial symmetry) ในแนวรัศมีจะสมมาตรซีกซ้ายขวา (bilateral symmetry) ร่างกายไม่เป็นข้อปล้อง ไม่มีหัว ไม่มีสมอง มีระบบท่อน้ำ (water-vascular system) ที่ใช้ในการเคลื่อนที่และหาวอาหาร มีอวัยวะพิเศษที่ใช้จับสัตว์เล็ก ๆ หรือทำความสะอาดร่างกาย (pedicellariae) ที่มีลักษณะแตกต่างกันและบางชนิดมีต่อมน้ำพิษอยู่ด้วย

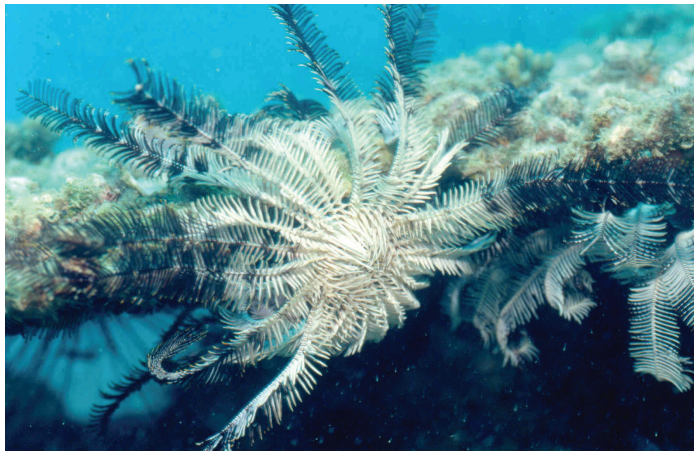
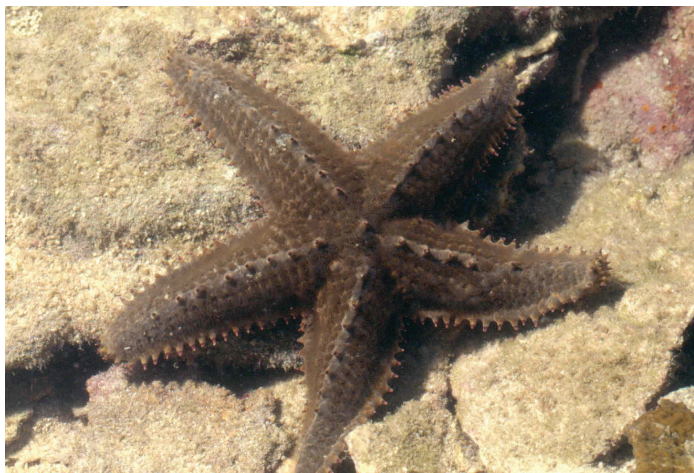
เอคไคโนเดิร์มทุกชนิดอาศัยอยู่ในทะเลและดำรงชีวิตเป็นสัตว์หน้าดินทั้งหมด พบอาศัยอยู่ตามความลึกระดับต่าง ๆ ตั้งแต่เขตน้ำขึ้นน้ำลงจนถึงพื้นมหาสมุทรลึก ๆ มีนิสัยการกินอาหารที่แตกต่างกัน ได้แก่ เป็นผู้ล่า (predator) พวกดูดกินอาหารจากพื้น (grazing) พวกกินซากอินทรีย์ (detritus feeder) และพวกดักจับตะกอน (suspension feeder) เป็นต้น เอคไคโนเดิร์มจัดอยู่ใน Phylum Echinodermata ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม (Classes) ด้วยกันคือ ดาวขนนก (Class Crinoidea) ดาวทะเล (Class Asteroidea) ดาวเปราะ (Class Ophiuroidea) หนามทะเล หนามหัวใจ และเหรียญทะเล (Class Echinoidea) และปลิงทะเล (Class Holothuroidea)

Most echinoderms have been found as fossils from the early Paleozoic Era. Fossils of brittle stars are found beginning at a later period. Not much is known about the origin of sea daisies.

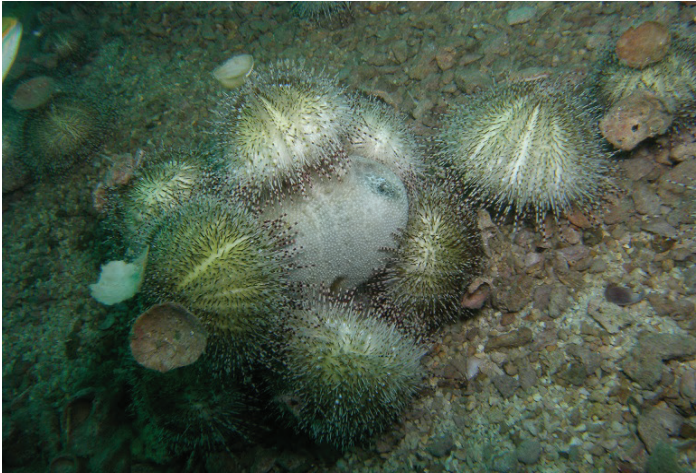

Species numbers are approximate and subject to change pending discoveries or extinctions

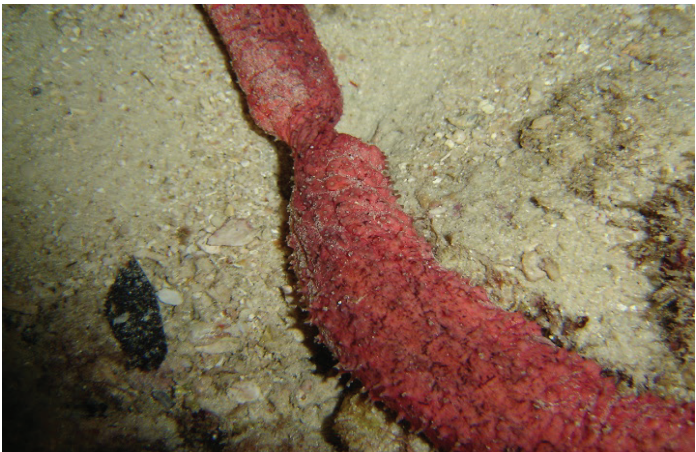
ร่างกายสมมาตรในแนวรัศมีของเอคไคโนเดิร์ม

เม่นแต่งตัวเขียวรุ่มกินเม่นหัวใจ

Fissiparity ในปลิงทะเล

ดาวขนนกและปลั้วปลิงทะเล (Class Crinoidea)

เอคไคโนเดิร์มกลุ่มนี้จัดเป็นพวกที่โบราณที่สุด เนื่องจากเป็นกลุ่มเดียวที่สามารถดำรงเผ่าพันธุ์มาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันได้โดยที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูปร่างมากนักเพราะสัตว์ในกลุ่มนี้สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้เป็นอย่างดีและมีสีสันงดงามมาก เท่าที่พบในปัจจุบันแบ่งออกเป็น 2 พวก ได้แก่

★ ปลั้วปลิงทะเล ปลั้วปลิงทะเลเล็กมักจะพบในเขตน้ำลึก ร่างกายมีก้านใช้ยึดเกาะกับวัตถุใต้น้ำตลอดช่วงชีวิต

★ ดาวขนนก มักจะพบในเขตน้ำตื้นบริเวณที่มีกระแส น้ำไหลเวียนดี โดยส่วนที่เป็นก้านลดรูปลงหรือหดหายไป

ร่างกายของดาวขนนก ประกอบด้วย แผ่นกลางลำตัวที่อยู่บนแผ่นกระดูกด้านตรงข้ามปาก (calyx) เรียงต่อกันในแนวรัศมีเป็นรูปถ้วย ด้านบนเป็นเนื้อเยื่อที่รวมอวัยวะภายในเข้าด้วยกัน มีลักษณะเป็นก้อนเนื้อเยื่อซึ่งปิดทับแผ่นกลางลำตัว โดยที่ปากและทวารหนักอยู่ด้านบนของเนื้อเยื่อนี้ถือว่าเป็นลักษณะเฉพาะตัวเพื่อใช้หาอาหารของเอคไคโนเดิร์มในกลุ่มนี้ ทางด้านล่างมีแผ่นกลางด้านตรงข้ามปาก (centrodorsal) ซึ่งถือว่าเป็นข้อบนสุดของก้าน โดยเชื่อมรวมกับแผ่นกระดูกด้านตรงข้ามปาก และมีปลอกรองรับกึ่งของก้าน (cirrus socket) แขนของดาวขนนกจะแตกออกในแนวรัศมีจากแผ่นกลางลำตัวจำนวน 5 แขน และจะแตกแขนงออกไปอีก จำนวนแขนอาจมีตั้งแต่ 5 หรือมากกว่า 200 แขน แขนมีลักษณะเป็นข้อหินปูน (ossicle) เล็ก ๆ มาเรียงต่อกันทำให้แขนสามารถโค้งงอได้ แต่ละข้อของแขนจะแตกแขนงออกในซีกซ้าย-ขวา เรียกว่า กิ่งของแขน (pinnule) ทำหน้าที่ดักจับอาหารและส่งอาหารเข้าสู่ร่องอาหาร (food groove) ซึ่งภายในจะมีเซลล์บุผิวที่มีซีเลีย (cilia) ทำหน้าที่โบกพัดอาหารให้เคลื่อนเข้าสู่ปาก อาหารของดาวขนนกเป็นพวกตะกอนแขวนลอยที่อยู่ในน้ำ ช่องลำตัวลดรูปลง มีเนื้อเยื่อเกี่ยวพันอยู่แทนระบบหมุนเวียนโลหิตมีไชนัสและช่องเป็นตาข่าย การแลกเปลี่ยนก๊าซเกิดได้ทั้งร่างกาย โดยเฉพาะบริเวณเท้าที่ยื่นออกมาจากช่องเล็ก ๆ ทางด้านข้างของร่องแขน ระบบท่อน้ำประกอบด้วยท่อน้ำวางแหวนเรียงอยู่รอบปาก แต่ไม่มีท่อตะแกรงมีแต่ท่อเปิดสู่ช่องลำตัวและท่อน้ำแยกออกไปในแนวรัศมีสู่แขนทางด้านใต้ของร่องแขนที่แตกแขนงออกไปสู่แขนด้วย โดยแต่ละท่อทางด้านข้างอาจติดต่อกันโดยตรงกับท่อน้ำถึงสามอันและไม่มีแอมพูลา (ampulla) ระบบประสาทแตกต่างจากพวกอื่น โดยมีปมประสาทรูปถ้วยอยู่ตรงกลางของแผ่นกระดูกด้านตรงข้ามปาก และแยกไปยังแขนและกิ่งของแขนแต่ไม่มีอวัยวะรับสัมผัสอื่น ๆ โดยเฉพาะ

ตามปกติจะไม่ชอบแสง เพศของดาวขนนกแยกกัน การปฏิสนธิเกิดภายนอกร่างกาย และไข่ที่ได้รับการผสมแล้วจะเจริญเป็นตัวอ่อนเรียกว่า doliolaria สำหรับชิ้นส่วนของแขนที่แตกหักจะสามารถเจริญงอกขึ้นใหม่ได้

ดาวขนนกมักจะอาศัยอยู่ในแนวปะการัง และเป็นพวกกินสารแขวนลอยในน้ำเป็นอาหาร (suspended feeder) (Birkeland, 1989) จึงมีบทบาทสำคัญในระบบนิเวศ คือ ช่วยลดปริมาณสารแขวนลอยในน้ำ ทำให้น้ำทะเลใสสะอาด อีกทั้งดาวขนนกยังทำหน้าที่เสมือนที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำเล็ก ๆ เช่น กุ้ง หนอนปล้อง หรือแม้แต่ดาวเปราะบางชนิดก็ยังพบอาศัยอยู่ร่วมกันอีกด้วย ดาวขนนกเป็นเอคโคไคโนเดิร์มเพียงกลุ่มเดียวที่สามารถว่ายน้ำได้โดยการยกแขนขึ้นลง ดาวขนนกที่พบในปัจจุบันทั่วโลกมีอยู่ประมาณ 550 ชนิด สำหรับในเขตนํ้าตื้นของภูมิภาค Indo-West Pacific พบดาวขนนก 138 ชนิด และในเขตภูมิภาคย่อยของภูมิภาคนี้คือ East Indies อันประกอบด้วย ไทย มาเลเซีย สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย พบดาวขนนกประมาณ 91 ชนิด ในจำนวนนี้มี 10 ชนิด ที่พบเฉพาะถิ่นในเขตภูมิภาคย่อยนี้

ดาวทะเล (Class Asteroidea)

ดาวทะเล มีลักษณะรูปร่างคล้ายรูปดาว ร่างกายประกอบด้วย แผ่นหินปูนขนาดเล็กเรียงต่อกัน บนแผ่นหินปูนเล็ก ๆ เหล่านี้อาจจะมีหนาม เม็ดหินปูนกลม ทำให้มองดูตามผิวลำตัวมีหนามขนาดเล็กใหญ่แตกต่างกันปกคลุมร่างกาย ร่างกายของดาวทะเลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

★ แผ่นกลางลำตัวอยู่ตรงกลาง ซึ่งเป็นที่รวมของระบบอวัยวะต่าง ๆ ที่สำคัญ เช่น ทางเดินอาหาร อวัยวะสืบพันธุ์ ระบบประสาท

★ แขนที่เชื่อมกับแผ่นกลางลำตัวยื่นออกไปเป็นแฉกรัศมี ปกติจะมี 5 แขน มีบางชนิด เช่น ดาวแสงอาทิตย์ที่มี 6-9 แขน หรือดาวมงกุฎหนามอาจจะมีมากถึง 40 แขน

ดาวทะเลไม่มีหัว มีปากอยู่ตรงกลางทางด้านล่างของแผ่นกลางลำตัว ปากจะเชื่อมติดกับกระเพาะอาหารส่วนบนซึ่งสามารถยื่นออกมาภายนอกร่างกายได้ ทำให้ดาวทะเลสามารถกินอาหารที่มีขนาดใหญ่กว่าปากได้ ทวารหนักอยู่ด้านตรงข้ามปากทางด้านบน ด้านใต้แขนมีร่องยาวจากปากออกไปตามแขน ภายในร่องจะเป็นที่อยู่ของเท้าที่ยื่นออกมาเป็นคู่เรียงกันเป็นแถว เท้าท่อนี้เป็นส่วนหนึ่งของระบบท่อน้ำ (water vascular system) ภายในร่างกายซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะที่พบในพวกเอคโคไนด์เรียมเท่านั้น เท้าท่อในดาวทะเลมีประโยชน์ช่วยในการเคลื่อนที่และจับอาหาร ระบบท่อน้ำภายในร่างกายของดาวทะเล เริ่มต้นจากท่อตะแกรงน้ำ ซึ่งอยู่ทางด้านบนตรงข้ามปากทำหน้าที่คล้ายกับเครื่องกรองน้ำที่คอยกรองพวกตะกอนต่าง ๆ ไม่ให้เข้าสู่ภายในร่างกาย ต่อจากท่อตะแกรงน้ำเป็นท่อหินปูนส่งน้ำเข้าสู่ท่อร่างแหวนรอบปาก บริเวณท่อร่างแหวนรอบปากจะมีกระเปาะควบคุมแรงดันน้ำทำหน้าที่คล้ายกับปั้มน้ำที่คอยส่งจ่ายน้ำไปยังท่อที่แยกออกไปตามแขน ต่อจากท่อที่ตามแขนนี้จะเป็นเท้าท่อซึ่งทางด้านบนของเท้าท่อจะมีกระเปาะควบคุมแรงดันน้ำด้วย ดาวทะเลไม่มีเหงือกสำหรับหายใจ การหายใจเพื่อแลกเปลี่ยนก๊าซในขบวนการเผาผลาญอาหารในร่างกายจะใช้อวัยวะพิเศษที่มีลักษณะคล้ายหนวดเล็ก ๆ ตามผิวหนัง ที่เรียกว่า แพปิลลี (papillae) ซึ่งบางครั้งจะอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม มองดูคล้ายกับกระจุยชน ดาวทะเลไม่มีตา ไม่มีสมอง การรับสัมผัสต่าง ๆ จะใช้เท้าท่อที่เปลี่ยนแปลงรูปร่างเป็นหนวดอยู่ที่ปลายแขน ทำหน้าที่รับสัมผัสต่าง ๆ เช่น แสงสว่าง อุณหภูมิ สารเคมี กลิ่นเหยื่อ เป็นต้น

ดาวทะเลส่วนใหญ่มีการสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศ โดยมีเพศแยกกันเป็นตัวผู้และตัวเมีย การปฏิสนธิจะเกิดขึ้นภายนอกตัวในน้ำทะเล เมื่อเวลาผสมพันธุ์ตัวผู้และตัวเมียอาจจะมาอยู่รวมกันหรืออยู่ใกล้ ๆ กัน ตัวเมียจะเป็นตัวชักนำให้เกิดการผสมพันธุ์โดยจะปล่อยไข่ออกมาก่อน ช่วงที่ปล่อยไข่จะมีการปล่อยสารเคมีบางชนิดออกมาด้วย เพื่อกระตุ้นให้ตัวผู้ปล่อยน้ำเชื้อออกมา ไข่และน้ำเชื้อจะปฏิสนธิกันกลายเป็นตัวอ่อน และดำรงชีวิตเป็นแพลงก์ตอนลอยอยู่ในน้ำทะเลระยะหนึ่ง แล้วจึงพัฒนาเปลี่ยนแปลงรูปร่างเป็นดาวทะเลขนาดเล็ก ๆ ลงเกาะยึดคืบคลานตามพื้นทะเล ดาวทะเลมีความสามารถพิเศษเฉพาะตัวอีกอย่างหนึ่งคือ ความสามารถในการงอกใหม่ โดยที่อวัยวะส่วนหนึ่งส่วนใดของร่างกายเมื่อขาดหรือถูกทำลายออกไป ร่างกายจะงอกใหม่ออกมาทดแทนในเวลาอันรวดเร็ว ตัวอย่างเช่น เมื่อเกิดการระบาดของดาวทะเลที่กินหอยในฟาร์ม เกษตรกรมักจะสับดาวทะเลออกเป็นชิ้น ๆ แล้วโยนทิ้งทะเล ดาวทะเลก็จะงอกออกเป็นตัวใหม่ตามจำนวนชิ้นที่สับออกทำให้ระยะเวลาการระบาดเพิ่มมากขึ้น เป็นต้น ความสามารถในการงอกใหม่นี้ขึ้นอยู่กับชนิดของดาวทะเล บางชนิดต้องใช้บริเวณแผ่นกลางลำตัวด้วยจึงสามารถงอกใหม่ได้ เช่น ดาวทราย ดาวแสงอาทิตย์ แต่บางชนิดไม่จำเป็น เช่น ดาวสีน้ำเงิน เป็นต้น ดาวทะเลดำรงชีวิตอยู่อย่างอิสระตามพื้นท้องทะเลตั้งแต่ชายฝั่งทะเลจนถึงทะเลลึก และมักจะเป็นผู้ล่าในระบบนิเวศทางทะเล (Birkeland, 1989)

ดาวเปราะและดาวตาข่ายหรือดาวตะกร้า (Class Ophiuroidea)

ดาวเปราะและดาวตาข่ายหรือดาวตะกร้า มีลักษณะคล้ายกับดาวทะเล แต่มีแขนที่ยื่นยาวออกไปมากกว่าดาวทะเลและสามารถเคลื่อนไหวได้ดีในแนวนอน เวลาเคลื่อนที่จะใช้แขนเลื้อยไปตามพื้นทะเล ซึ่งทำให้มีชื่ออีกอย่างหนึ่งว่า ดาวเลื้อย (serpent star) ร่างกายของดาวเปราะ ประกอบด้วย แผ่นกลางลำตัวมีลักษณะค่อนข้างกลมและมีแขนยื่นยาวออกไป ปกติจะมี 5 แขน แต่บางชนิดอาจจะมี 6 - 8 แขน และบางชนิดแต่ละแขนมีการแตกแขนงออกไปคล้ายกิ่งไม้ซึ่งเรียกว่า ดาวตาข่าย (basket star) แขนของดาวเปราะจะแตกต่างจากแขนของดาวทะเล คือ ที่ได้แขนจะไม่มีร่องให้เท้ายื่นออกมา แต่จะมีรูให้เท้าพวยยื่นออกมาแทนและที่ด้านข้างของแขนจะมีหนามยาวยื่นออกมาเป็นชุด ๆ เรียงตัวในแนวตั้ง แขนของดาวเปราะมักจะเปราะบางและแตกหักง่ายแต่สามารถงอกใหม่ทดแทนได้อย่างรวดเร็ว ดาวเปราะมักมีขนาดเล็กและอาศัยอยู่ร่วมกับสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ เช่น ฟองน้ำ กัลปังหา ปะการังอ่อน หรือแม้แต่พวกเอคโคโคโรเดียมด้วยกันโดยเฉพาะแผ่นทะเล เทรียนทะเล บางชนิดดำรงชีวิตอยู่อิสระอาหารดาวเปราะ ส่วนใหญ่เป็นพวกจุลินทรีย์ รวมทั้งสิ่งมีชีวิตขนาดเล็ก ๆ และอินทรีย์วัตถุ (Birkeland, 1989)

ดาวเปราะสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศ โดยจะแยกเพศผู้และเพศเมียและปล่อยเซลล์สืบพันธุ์ออกมาผสมพันธุ์กันในน้ำทะเล บางชนิดมีความสามารถพิเศษที่จะหักตัวมันเองออกเป็นสองส่วนแล้วแต่ละส่วนจะงอกใหม่เกิดเป็นดาวเปราะสองตัว และมีบางชนิดที่มีตัวผู้และตัวเมียมีขนาดที่แตกต่างกัน โดยตัวผู้จะมีขนาดเล็กและดำรงชีวิตเป็นปรสิตของตัวเมีย และทำหน้าที่สืบพันธุ์อย่างเดียว

เม่นทะเล เหยี่ยวทะเลและเม่นหัวใจ (Class Echinoidea)

เม่นทะเล เหยี่ยวทะเลและเม่นหัวใจ เป็นเอคโคไคโนเดิร์มที่มีลักษณะค่อนข้างตรงตามชื่อไพลัมคือสัตว์ที่มีหนามตามลำตัว เม่นทะเลมีรูปร่างค่อนข้างกลมรูปไข่ หรือแบน ไม่มีแขน ร่างกายสมมาตรในแนวรัศมี ลำตัวปกคลุมด้วยหนามที่เคลื่อนไหวได้ โครงสร้างค้ำจุนร่างกายที่ห่อหุ้มอวัยวะภายใน ประกอบด้วย เปลือกหินปูนที่เป็นแผ่นยึดติดกันเรียงติดกันในแนวตั้งจำนวน 10 คู่เรียงตัวสลับกัน แบ่งออกเป็น 2 บริเวณ คือบริเวณที่มีรูให้เท้าท่อ (ambulacrum) และบริเวณที่ไม่มีเท้าท่อ (interambulacral) บริเวณละ 5 คู่ ด้านล่างเป็นระบบของปาก (peristome) ที่มีระบบของฟันที่เรียกว่า aristotle's lantern ส่วนด้านบนหรือด้านตรงข้ามปาก ระบบแผ่นของเปลือกจะเชื่อมติดกับระบบแผ่นหินปูนที่เรียกว่า apical system ซึ่งเป็นระบบแผ่นหินปูนเรียงกันเป็นวงตามแนวรัศมี ประกอบด้วย แผ่นสืบพันธุ์ (genital plate) แผ่นตะแกรงน้ำ (madreporite) และแผ่นที่เชื่อมระบบแผ่นหินปูนของเปลือก (ocular plate) สำหรับเม่นทะเลทั่วไป apical system จะล้อมรอบทวารหนัก (periproct) แต่ในพวกเม่นหัวใจและเหยี่ยวทะเลทวารหนักจะแยกออกจาก apical system ไปอยู่ทางด้านท้ายลำตัว นอกจากนี้เม่นทะเลยังมีอวัยวะที่ใช้จับสัตว์เล็ก ๆ หรือทำความสะอาดร่างกาย (pedicellariae) ที่มีลักษณะแตกต่างกันและบางชนิดมีต่อมน้ำพิษอยู่ด้วย เช่น แบบเป็นก้านดอกบัว (globiferous) เป็นต้น

เม่นทะเลสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศและแบ่งแยกตัวผู้และตัวเมีย ดำรงชีวิตอยู่อย่างอิสระพบเห็นได้ทั่วไปบริเวณชายฝั่งจนถึงทะเลลึก (Birkeland, 1989) โดยอาศัยอยู่ทั้งในแนวปะการังและนอกแนวปะการัง ตามแนวปะการังที่เสื่อมโทรม ตามโขดหินและพื้นทรายปนกรวดที่มีกระแสน้ำไหลแรงด้วย เม่นทะเลเป็นสัตว์ที่กินทั้งพืชและสัตว์เป็นอาหาร (omnivore) ได้แก่ สาหร่ายทะเล หนุ่ทะเล ปะการัง และสิ่งมีชีวิตหน้าดินเล็ก ๆ ด้วย

เม่นทะเลนับเป็นสัตว์ที่มีบทบาทสำคัญกลุ่มหนึ่งทั้งทางด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านนิเวศวิทยา และด้านการศึกษา กล่าวคือ

★ **ด้านเศรษฐกิจ** ไข่เม่นทะเลเป็นอาหารที่โปรตีนสูงให้คุณค่าทางโภชนาการสูง ในประเทศญี่ปุ่นไข่เม่นทะเลจัดเป็นอาหารที่ได้รับความนิยมและมีราคาแพง สามารถนำมาประกอบเป็นอาหารได้หลายรูปแบบทั้งในรูปสดและดองเค็ม จนได้มีการศึกษากันอย่างจริงจังถึงขั้นเพาะเลี้ยงเป็นอุตสาหกรรมใหญ่ ส่งไปขายต่างประเทศ ส่วนใหญ่ในประเทศไทยการรับประทานไข่เม่นทะเล ยังไม่เป็นที่นิยมรับประทานมากนัก แต่มีการนำมาใช้เป็นส่วนประกอบของอาหารเลี้ยงปลาเก่า ปัจจุบันได้มีการนำอวัยวะต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น เปลือก (test) หนาม (spine) นำมาเป็นเครื่องประดับตกแต่ง ของที่ระลึก ต่างๆ มากมาย

★ **ด้านสิ่งแวดล้อม** มีการใช้ไข่ที่ได้รับการผสมของเม่นทะเลตรวจสอบ ความเป็นพิษของสารมลพิษ (Kobayashi, 1985) เช่น โลหะหนักมีผล ต่อการพัฒนาการของตัวอ่อนเม่นทะเล เป็นต้น

★ **ด้านนิเวศวิทยา** เม่นทะเล อาจจะใช้เป็นดัชนีบ่งชี้สภาพแนวปะการัง ได้โดยอ้อม เนื่องจากเม่นทะเลจะขูดกินสาหร่ายตามพื้นและปะการังที่ ตายแล้วซึ่งจะช่วยให้สภาพเกิดใหม่ (recruitment) ของปะการัง ตัวอ่อน ของปะการังลงเกาะได้สะดวกขึ้น แต่ก็มีกรรายงานถึงผลกระทบของ เม่นทะเลที่เพิ่มปริมาณขึ้นมากเกินไปในแนวปะการัง ว่าเป็นตัวการยับยั้ง การเจริญเติบโตของแนวปะการัง การขูดกินอาหารจะมีผลต่อปริมาณสาหร่าย และสิ่งมีชีวิตเล็ก ๆ ที่อยู่ตามพื้นและแนวปะการัง ด้านการศึกษาไข่ที่ได้รับการผสมของเม่นทะเลจะใช้เป็นตัวแทนในการศึกษาถึงพัฒนาการของ ตัวอ่อนในวิชาคัพภวิทยาหรือ Embryology

ปลิงทะเล (Class Holothuroidea)

ปลิงทะเล ร่างกายมีลักษณะเป็นรูปทรงกระบอกยาวและสมมาตรในแนวรัศมีตามแนวนอน ร่างกายแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนหัว ประกอบด้วย หนวด (tentacle) และปาก ส่วนท้ายเป็นทวารหนัก ผงงลำตัวมีสปิคูล (spicules) ซึ่งเป็นแผ่นโครงร่างแข็ง (skeletal plates) ฝังอยู่ในชั้นกล้ามเนื้อ มีขนาดและรูปแบบต่าง ๆ กันซึ่งเป็นลักษณะสำคัญในการจำแนกชนิด ร่างกายมีเท้าที่กระจายอยู่ทั่วลำตัวหรืออาจจะมีจำกัดอยู่เฉพาะด้านล่าง (ventral) หรือในบางกลุ่มอาจไม่มีเท้าได้เลย เท้าที่อบริเวณปากจะเปลี่ยนรูปร่างเป็นหนวดที่ใช้ในการหาอาหาร เท้าที่อยู่ด้านหลัง (dorsal) อาจเปลี่ยนรูปร่างเป็นหนามเรียกว่า papillae เท้าที่ด้านท้อง เรียกว่า pedicel การเคลื่อนที่ของปลิงทะเลเกิดจากการยืดหดตัวอย่างซ้ำ ๆ ของกล้ามเนื้อลำตัวพร้อมกับการทำงานของเท้าที่ ลักษณะการกินอาหารมี 2 แบบคือ ใช้หนวดจับกินแพลงก์ตอนหรือตะกอนที่แขวนลอยอยู่ในน้ำทะเล และกินดินตะกอนตามพื้นท้องทะเล

ปลิงทะเลในกลุ่ม Aspidochirotida สามารถใช้เป็นตัวดัชนีบ่งชี้ถึงคุณภาพน้ำทะเลได้ แหล่งที่อยู่อาศัยของปลิงทะเลมีหลายแหล่งที่อยู่ ได้แก่ พื้นทราย ฝั่งตัวตามพื้นทราย เกาะปะการัง ฟองน้ำ และในแนวหญ้าทะเล ขึ้นอยู่กับลักษณะการกินอาหาร ปลิงทะเลดำรงชีวิตเป็นสัตว์หน้าดินทั้งหมด ปลิงทะเลมีบทบาทความสำคัญด้านเศรษฐกิจและระบบนิเวศทางทะเล เป็นที่ทราบกันดีแล้วว่าปลิงทะเลสามารถนำมาแปรรูปเป็นอาหารที่มีราคาแพงและบางชนิดนำมาสกัดเป็นยารักษาโรคได้

นอกจากนี้ปลิงทะเลเปรียบเสมือนกับพนักงานที่คอยทำความสะอาดพื้นท้องทะเล ช่วยลดปริมาณสารอินทรีย์ รวมทั้งเป็นการปรับเปลี่ยนสภาพของสารอินทรีย์ให้อยู่ในรูปที่สิ่งมีชีวิตอื่น ๆ สามารถนำไปใช้ได้สะดวกขึ้น (Birkeland, 1989) ปลิงทะเลทั่วโลกมีอยู่ประมาณ 1,145 ชนิด 25 วงศ์ ในภูมิภาค Indo-West Pacific พบปลิงทะเล 286 ชนิด และในเขตภูมิภาคย่อยของภูมิภาคนี้คือ East Indies อันประกอบด้วย ไทย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย และอินโดนีเซีย พบปลิงทะเล 141 ชนิด และพบว่าปลิงทะเลที่พบเฉพาะถิ่นในภูมิภาคย่อยนี้มี 28 ชนิด

การศึกษาเอคโคไคโนเดิร์มของประเทศไทย

การศึกษาเอคโคไคโนเดิร์มในประเทศไทย เริ่มมีขึ้นในรัชสมัยของ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดย Dr. Th. Mortensen ผู้เชี่ยวชาญ ด้านเอคโคไคโนเดิร์ม ชาวเดนมาร์ก ได้เดินทางเข้ามาสำรวจบริเวณอ่าวไทย ฝั่งตะวันออก ระหว่างปี พ.ศ. 2442 – 2443 และได้ทำการเก็บตัวอย่างในบริเวณ หมู่เกาะสีชัง หมู่เกาะคราม หมู่เกาะแสมสาร หมู่เกาะเสม็ด และหมู่เกาะช้าง และ เขียนรายงานไว้เฉพาะในกลุ่มของเม่นทะเล (Class Echinoidea) จำนวน 16 ชนิด ในจำนวนนี้พบเม่นทะเลชนิดใหม่ 4 ชนิด คือ *Chaetodiadema granulatum*, *Pleurechinus doderleini*, *Pleurechinus siamensis* และ *Gymnechinus pulchellus* (Mortensen, 1904) เอคโคไคโนเดิร์มในคลาสอื่น ๆ ที่ Dr. Th. Mortensen เก็บรวบรวมไว้ในครั้งนั้น เท่าที่ตรวจพบปรากฏอยู่ในรายงานของ Dr. Rene' Koehler ชาวฝรั่งเศส ในปี พ.ศ. 2473 ซึ่งรายงานชนิดของดาวประาะ จำนวน 29 ชนิด เป็นชนิด ใหม่ 1 ชนิด คือ *Ophiothrix abstinens* (Koehler, 1930) และ Heding, S. G. and A. Panning (1954) ได้รายงานปลิงทะเลหนวดกิ้งไม้ในอ่าวไทยฝั่งตะวันออก จำนวน 6 ชนิด ในจำนวนนี้เป็นปลิงทะเลชนิดใหม่ 4 ชนิด ได้แก่ *Phyllophorus kohkutiensis*, *Phyllophorus robusta*, *Selenkiella malayense* และ *Selenkiella siamense*

สำหรับการศึกษานุกรมวิธานของเอคโคไคโนเดิร์มโดยนักวิทยาศาสตร์ไทย เริ่มตั้งแต่ ลักขณา กลินณศักดิ์ (2508) ได้ทำการศึกษาเอคโคไคโนเดิร์มบางชนิด ที่เก็บรวบรวมได้ในอ่าวไทย พบเอคโคไคโนเดิร์ม 24 วงศ์ 41 ชนิด สมพร ศรียากกร (2513) ได้ศึกษานุกรมวิธานของเอคโคไคโนเดิร์มที่ได้จากการสำรวจร่วมไทย-เดนมาร์ก ครั้งที่ 5 บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันตกของไทย ในทะเลอันดามัน ได้ รายงานชนิดของเอคโคไคโนเดิร์มไว้ 29 วงศ์ 54 ชนิด มัทนา แสงจินดาวงศ์ (2516) ได้ทำการศึกษาชนิด และคุณค่าทางอาหารของปลิงทะเลของไทย พบปลิงทะเล 17 ชนิด ในจำนวนมี 5 ชนิด ที่สามารถนำมารับประทานได้ในรูปของปลิงทะเล ตากแห้ง วัฒนา ไวยनिया (2527) ได้ทำการศึกษาชนิดของดาวทะเล บริเวณ หน้าอ่าวพัทยา และหินหูช้าง หมู่เกาะไผ่ จังหวัดชลบุรี โดยใช้เครื่องมือประมง อวนลากหน้าดิน พบดาวทะเล 12 ชนิดและวัฒนา ไวยनिया (2528, 2529) ได้ ทำการศึกษาชนิดของเอคโคไคโนเดิร์มในอ่าวไทย โดยใช้เครื่องมือประมงอวนลาก หน้าดิน จำนวน 2 ครั้ง พบเอคโคไคโนเดิร์ม 24 ชนิด และยังได้จัดทำแผนที่ การแพร่กระจายของเอคโคไคโนเดิร์มในอ่าวไทยด้วย

Clark & Rowe (1971) ได้ทำการศึกษาเอคโคไคโนเดิร์ม ในเขตน้ำตื้นของภูมิภาค Indo-West Pacific พบเอคโคไคโนเดิร์ม 1,027 ชนิด และในเขตภูมิภาคย่อยของภูมิภาคนี้คือ East Indies อันประกอบด้วย ไทย มาเลเซีย สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย พบเอคโคไคโนเดิร์ม 545 ชนิด ในจำนวนนี้มี 91 ชนิดที่พบเฉพาะในเขตภูมิภาคย่อยนี้ นอกจากนี้แล้วระหว่างปี พ.ศ. 2533 -2534 สถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเลแห่งออสเตรเลียได้เข้าทำการสำรวจร่วมกับนักวิทยาศาสตร์ทางทะเลของไทย เพื่อค้นคว้าหาสาร Bioactive metabolites จากสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังในทะเล และได้รายงานสัตว์กลุ่มเอคโคไคโนเดิร์มไว้จำนวน 10 ชนิด ประกอบด้วย ดาวทะเล 3 ชนิด เม่นทะเล 3 ชนิด และปลิงทะเล 4 ชนิด สำหรับปลิงทะเลไม่สามารถระบุชนิดได้ (McCauley, et al., 1993)

สุเมตต์ ปุจฉาการและคณะ (2541) ได้ทำการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพของเอคโคไคโนเดิร์ม ในบริเวณสถานีวิจัยทรัพยากรชายฝั่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จังหวัดระนอง และพื้นที่ใกล้เคียงโดยเก็บตัวอย่างเอคโคไคโนเดิร์ม จากแหล่งอาศัยต่าง ๆ กันคือ แหล่งหญ้าทะเล ชายหาดทราย หาดหิน เหนือชุมชนปะการัง และชุมชนปะการัง พบเอคโคไคโนเดิร์มจำนวนทั้งสิ้น 4 ชั้น 21 วงศ์ 27 สกุล 33 ชนิด ในจำนวนนี้มีชนิดที่ยังไม่ได้มีผู้รายงานไว้ในน่านน้ำไทยจำนวน 8 ชนิด คือ ดาวเปราะ 4 ชนิด ได้แก่ *Ophioplocus imbricatus*, *Ophionereis tigris*, *Macrophiothrix speciosa* และ *M. callizona* เม่นหัวใจ 1 ชนิด คือ *Moira stygia* และปลิงทะเล 3 ชนิด ได้แก่ *Actinocucumis typicus*, *Phyllophorus (Urodemella) holothuroides* และ *Acaudina molpadioides*

สุเมตต์ ปุจฉาการ (2541) ได้ทำการศึกษาอนุกรมวิธานของเอคโคไคโนเดิร์ม บริเวณชายฝั่งทะเลฝั่งตะวันออกของอ่าวไทย พบเอคโคไคโนเดิร์ม 56 ชนิด จาก 14 อันดับ 25 วงศ์ 37 สกุล แบ่งออกเป็น Class Crinoidea (ดาวขนนก) 2 ชนิด, Class Asteroidea (ดาวทะเล) 18 ชนิด และ Class Ophiuroidea (ดาวเปราะ) 11 ชนิด, Class Echinoidea (เม่นทะเล เหยี่ยวทะเล เม่นหัวใจ) 17 ชนิด และ Class Holothurioidea (ปลิงทะเล) 8 ชนิด ในจำนวนนี้พบเอคโคไคโนเดิร์มที่ยังไม่มีผู้รายงานไว้ในประเทศไทย จำนวน 4 species ได้แก่ ดาวขนนก, *Stephanometra spicata* ดาวเปราะ, *Ophiactis sinensis* เม่นหัวใจ, *Lovenia subcarinata* และปลิงทะเล, *Holothuria (Semperothuria) flavomaculata*

สุเมตต์ ปุจฉาการและคณะ (2547) ได้ทำการสำรวจสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังในบริเวณแนวปะการังตามหมู่เกาะต่าง ๆ และชายฝั่งทะเลในจังหวัดชลบุรี รวม 22 เกาะ 40 จุดสำรวจ ระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ. 2540 – เดือนมีนาคม พ.ศ. 2545 พบสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังทั้งหมด 428 ชนิด จาก 15 ไฟลัม ในจำนวนนี้เป็นเอคโคไคโนเดิร์ม 71 ชนิด

Putchakarn and Sonchaeng (2004) ได้จัดทำรายชื่อเอคโคไคโนเดิร์มที่พบในน่านน้ำไทยทั้งหมด 381 ชนิดแบ่งออกเป็น ดาวขนนก 39 ชนิด ดาวทะเล 69 ชนิด ดาวเปราะ 112 ชนิด เม่นทะเล เม่นหัวใจ และหริญญทะเล 67 ชนิด และปลิงทะเล 94 ชนิด ในจำนวนนี้พบเอคโคไคโนเดิร์มในอ่าวไทย 93 ชนิด และทะเลอันดามัน 197 ชนิด

พิทยารัตน์ สุขสุเดช (2548) ได้ทำการศึกษาอนุกรมวิธานของดาวขนนกฝั่งอันดามันเหนือของประเทศไทย พบดาวขนนก 1 อันดับ 4 วงศ์ 13 สกุล 21 ชนิด ในจำนวนนี้พบดาวขนนก 7 ชนิดที่ยังไม่ได้มีรายงานในประเทศไทย

ภัทรีนา คมขำ (2549) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ของดาวเปราะที่อาศัยอยู่ร่วมกับฟองน้ำบริเวณหมู่เกาะล้าน จังหวัดชลบุรี พบดาวเปราะ 14 ชนิดที่อาศัยอยู่กับฟองน้ำ 25 ชนิด

จริยา กันกำเนิด เศรษฐพงษ์ เมฆสัมพันธ์ และ สุเมตต์ ปุจฉาการ (2549) ความหลากหลายของชนิดปลิงทะเลและการแพร่กระจายบริเวณหาดทราย หาดหิน และแหล่งหญ้าทะเล บริเวณเกาะลันตาใหญ่ จังหวัดกระบี่ โดยทำการสำรวจและเก็บรวบรวมตัวอย่างจาก หาดทราย หาดหิน และแหล่งหญ้าทะเล ระหว่างเดือนมีนาคมถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2548 บริเวณหาดหินพบปลิงทะเล 1 อันดับ 1 วงศ์ 2 สกุล 7 ชนิด บริเวณหาดทรายพบปลิงทะเล 1 อันดับ 1 วงศ์ 1 สกุล 8 ชนิด และแหล่งหญ้าทะเลพบปลิงทะเล 1 อันดับ 2 วงศ์ 2 สกุล 2 ชนิด

สุเมตต์ ปุจฉาการ ร่วมกับคณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ศุภยวีจัยป่าไม้, 2549) ได้ทำการสำรวจเอคโคไนด์ริ่มบริเวณหมู่เกาะสุรินทร์ จังหวัดพังงา ระหว่างวันที่ 9-16 มกราคม พ.ศ. 2549 พบเอคโคไนด์ริ่ม 75 ชนิด แบ่งออกเป็น ดาวขนนก 10 ชนิด ดาวทะเล 14 ชนิด ดาวเปราะ 14 ชนิด เม่นทะเล เม่นหัวใจ และหริดยทะเล 14 ชนิด และปลิงทะเล 23 ชนิด

สุเมตต์ ปุจฉาการ ร่วมกับคณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ศุภยวีจัยป่าไม้, 2549) ได้ทำการสำรวจเอคโคไนด์ริ่ม บริเวณทะเลอันดามันใต้ ได้แก่ หมู่เกาะรอก จังหวัดกระบี่ และหมู่เกาะอาดังราวี จังหวัดสตูล ระหว่างวันที่ 27-30 มีนาคม พ.ศ. 2549 พบเอคโคไนด์ริ่ม 44 ชนิด แบ่งออกเป็น ดาวขนนก 10 ชนิด ดาวทะเล 9 ชนิด ดาวเปราะ 2 ชนิด เม่นทะเล เม่นหัวใจ และหริดยทะเล 11 ชนิด และปลิงทะเล 12 ชนิด

สุเมตต์ ปุจฉาการ ร่วมกับคณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ศุภยวีจัยป่าไม้, 2549) ได้ทำการสำรวจเอคโคไนด์ริ่มบริเวณทะเลอันดามันใต้ ได้แก่ หมู่เกาะพีพี จังหวัดกระบี่ ระหว่างวันที่ 6-9 มิถุนายน พ.ศ. 2549 พบเอคโคไนด์ริ่ม ทั้งหมด 45 ชนิด ประกอบด้วย ดาวขนนก 11 ชนิด ดาวทะเล 6 ชนิด ดาวเปราะ 4 ชนิด เม่นทะเล 11 ชนิด และปลิงทะเล 15 ชนิด

Mucharin, Putchakarn & Sonchaeng (2005) ได้ศึกษาความหลากหลายทางชนิดของปลิงทะเลบริเวณอ่าวไทยตะวันออกพบปลิงทะเล 34 ชนิด นอกจากนี้ อารมณ มุจรินทร์ และคณะ (2548) ได้ทำการสำรวจพบปลิงทะเลที่ยังไม่เคยมีรายงานในน่านน้ำไทยรวม 3 ชนิด ได้แก่ *Holothuria (Stauropora) discrepans* Semper, 1868 (Mucharin & Putchakarn, 2005), *Cladolabes hamatus* (Sluiter, 1914), (Mucharin, 2008) และ *Anapta gracilis* Semper, 1868 (Mucharin *et al.*, 2011)

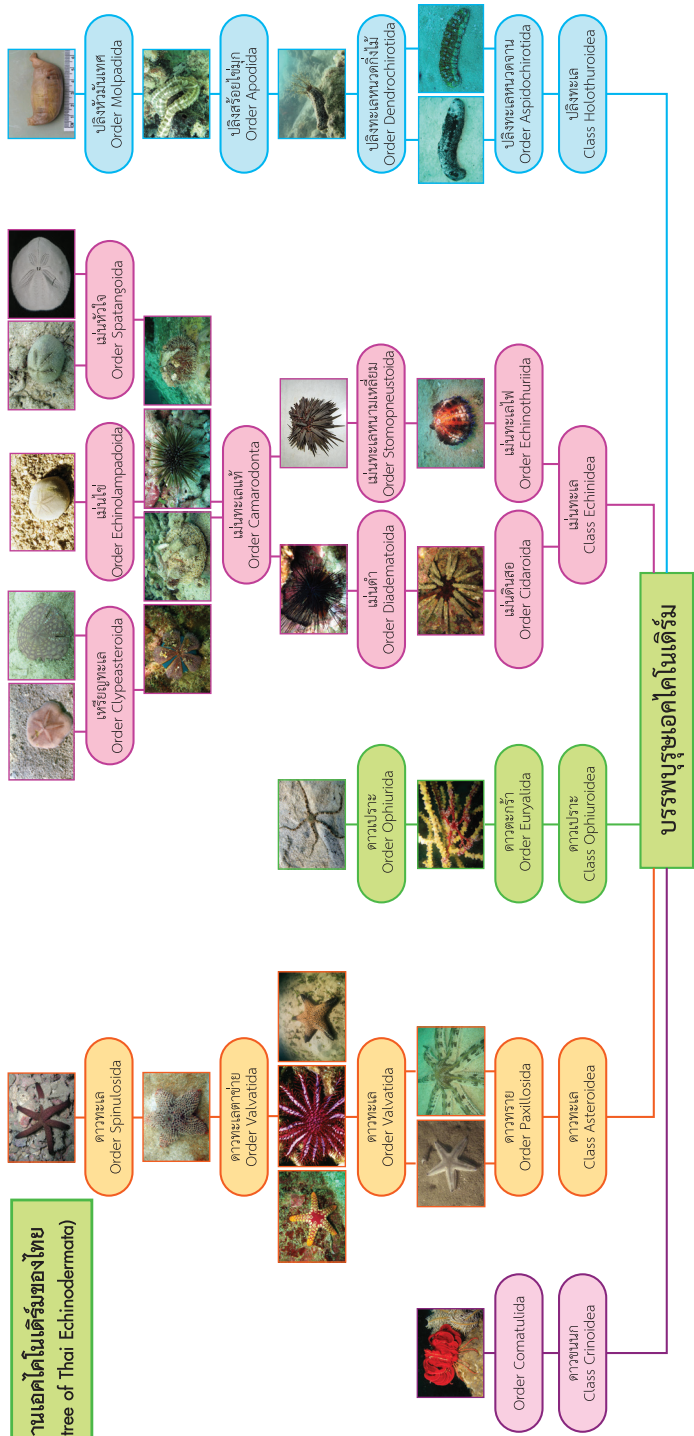
สุเมตต์ ปุจฉาการ ร่วมกับคณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทางทะเล, 2553) ได้ทำการสำรวจเอคโคไนด์บริเวณ หมู่เกาะเต่า และเกาะแตน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ระหว่างวันที่ 19-21 พฤษภาคม พ.ศ. 2551 พบเอคโคไนด์ 29 ชนิด แบ่งออกเป็น ดาวขนนก 2 ชนิด ดาวทะเล 6 ชนิด ดาวเปราะ 2 ชนิด เม่นทะเล เม่นหัวใจ และเหรียญทะเล 7 ชนิด และปลิงทะเล 12 ชนิด

สุเมตต์ ปุจฉาการ (2551) ได้ทำการสำรวจฟองน้ำทะเลและเอคโคไนด์บริเวณหมู่เกาะมัน อำเภอกาญจนบุรี จังหวัดระยอง พบเอคโคไนด์ 29 ชนิด แบ่งออกเป็น ดาวขนนก 1 ชนิด ดาวทะเล 2 ชนิด ดาวเปราะ 4 ชนิด เม่นทะเล เม่นหัวใจ และเหรียญทะเล 10 ชนิดและปลิงทะเล 12 ชนิดและ Mucharin *et.al.*, (2010) ได้สำรวจหมู่เกาะมันเพิ่มเติมและพบเอคโคไนด์เพิ่มขึ้นอีก 7 ชนิด รวมเป็น 36 ชนิด

กิติธร สรรพานิช และคณะ (2554) ได้ศึกษาสถานภาพทรัพยากรสิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศชายฝั่งทะเล บริเวณหาดนางรอง เกาะจรเข้มและกลุ่มเกาะจวง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551-2553 ได้รายงานเอคโคไนด์ที่พบในบริเวณพื้นที่ศึกษา พบเอคโคไนด์ทั้งหมดจำนวน 27 ชนิด จำแนกออกเป็น ดาวขนนก (Class Crinoidea) 2 ชนิด ดาวทะเล (Class Asteroidea) 1 ชนิด ดาวเปราะ (Class Ophiuroidea) 4 ชนิด เม่นทะเล เหรียญทะเลและเม่นหัวใจ 7 ชนิด และปลิงทะเล (Class Holothuroidea) 13 ชนิด

สุเมตต์ ปุจฉาการ และคมสัน หงษ์ทรี (2554) ได้ทำการศึกษาความหลากหลายทางชนิดของเอคโคไนด์ บริเวณหมู่เกาะสิมิลัน จังหวัดพังงา พบเอคโคไนด์ทั้งหมด 25 ชนิด ประกอบด้วย ดาวขนนก (Class Crinoidea) 4 ชนิด ดาวทะเล (Class Asteroidea) 7 ชนิด ดาวเปราะ (Class Ophiuroidea) 3 ชนิด เม่นทะเล (Class Echinoidea) 5 ชนิด และปลิงทะเล (Class Holothuroidea) 6 ชนิด

อนุกรมวิธานเอคไคโนเดิร์มของไทย
(Phylogeny tree of Thai Echinodermata)

Class Crinoidea
ดาวขนนก (Feather star)

Comatella nigra (Carpenter, 1888)

Comanthina schlegeli (Carpenter, 1881)

Class Crinoidea
ดาวขนนก (Feather star)

Oxycomanthus bennetti (Müller, 1841)

Comanthus parvicirrus (Müller, 1841)

Class Crinoidea
ดาวขนนก (Feather star)

Himerometra robustipinna (Carpenter, 1881)

Lamprometra palmata (Müller, 1841)

Class Crinoidea
ดาวขนนก (Feather star)

Stephanometra indica (Smith, 1876)

Colobometra perspinosa (Carpenter, 1881)

Class Crinoidea
ดาวขนนก (Feather star)

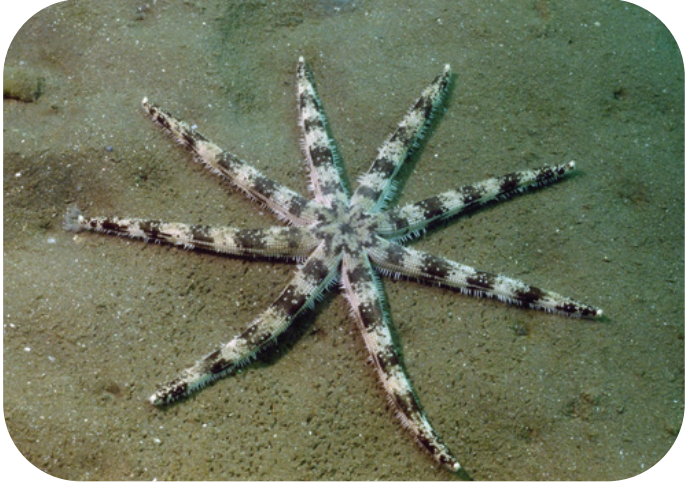

Cenometra bella (Hartlaub, 1890)

Euantedon polytes AH Clark, 1936

Class Asteroidea
ดาวทะเล (Sea star)

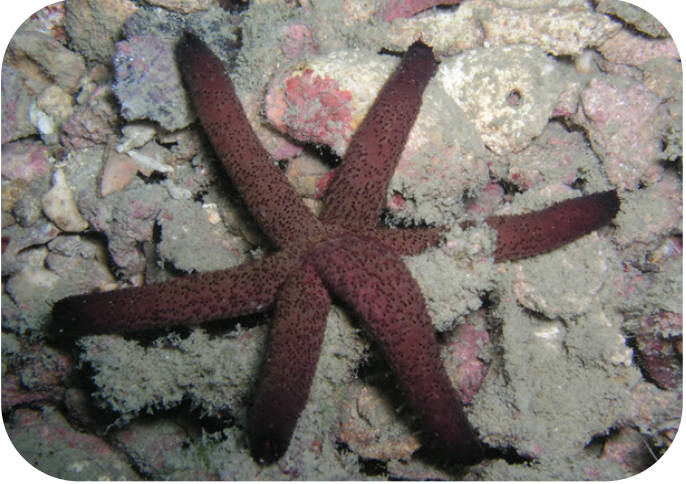

Luidia maculata Müller & Troschel, 1842

Astropecten indicus Döderlein, 1888

Class Asteroidea
ดาวทะเล (Sea star)

Echinaster luzonica (Gray, 1840)

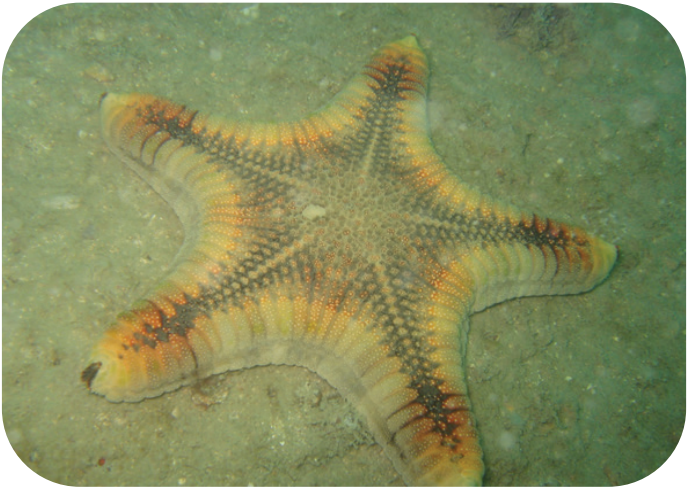

Archaster typicus Müller & Troschel, 1840

Class Asteroidea
ดาวทะเล (Sea star)

Anthenea pentagonula (Lamarck, 1816)

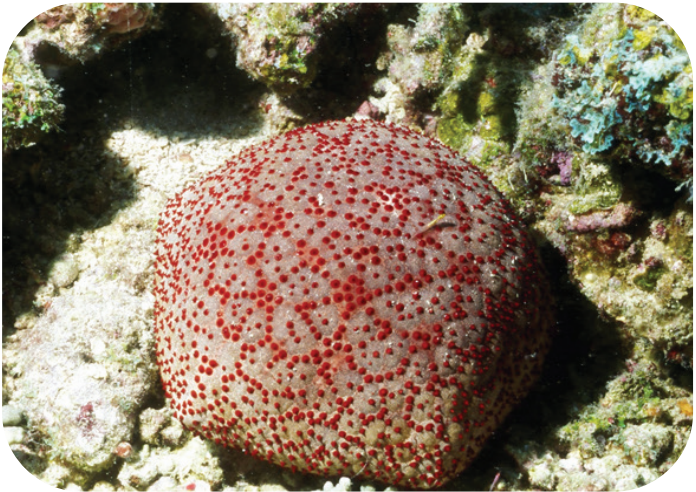

Goniodiscaster forficulatus (Perrier, 1875)

Class Asteroidea
ดาวทะเล (Sea star)

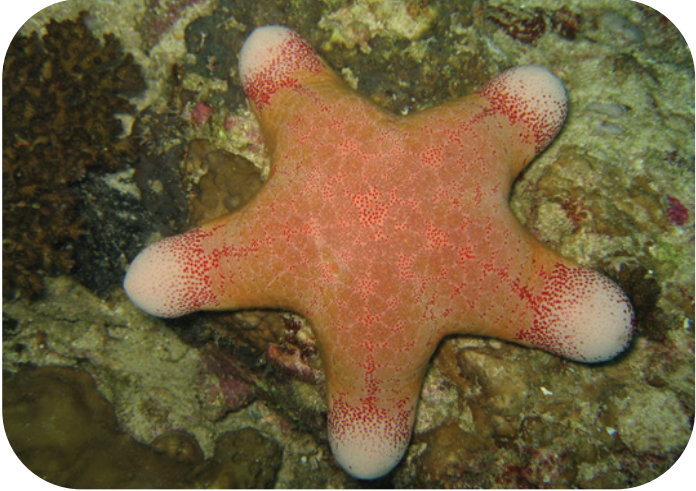

Culcita novaeguineae Müller & Troschel, 1842

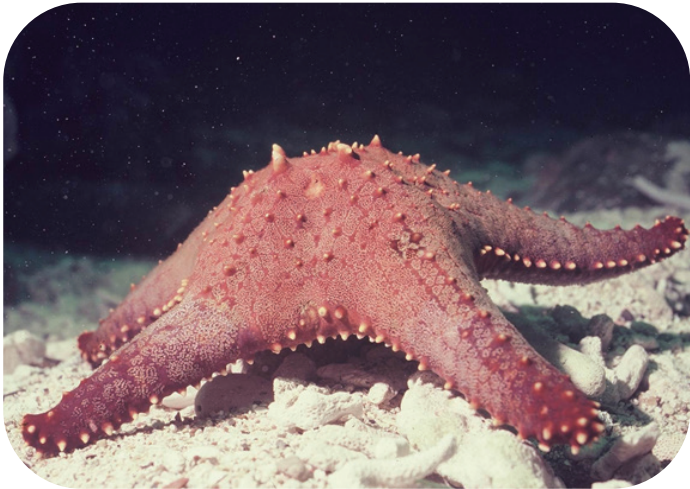

Culcita schmideliana (Retzius, 1805)

Class Asteroidea
ดาวทะเล (Sea star)

Choriaster granulatus Lütken, 1869

Pentaceraster gracilis (Lütken, 1871)

Class Asteroidea
ดาวทะเล (Sea star)

Protoreaster nodosus (Linnaeus, 1758)

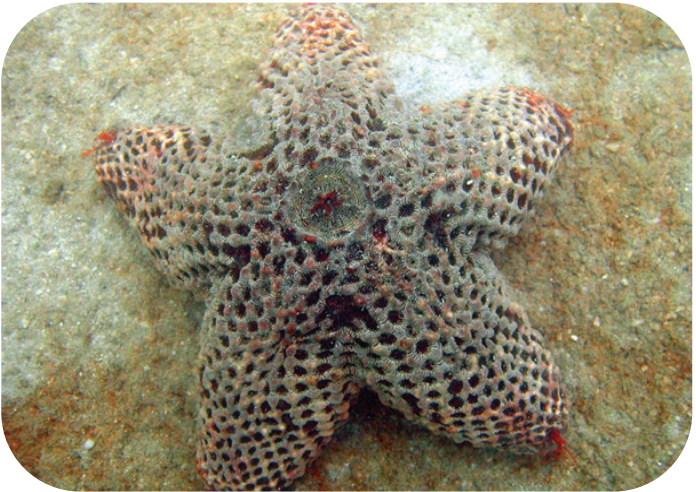

Pentaster obtusatus (Bory de St Vincent, 1827)

Class Asteroidea
ดาวทะเล (Sea star)

Fromia monilis (Perrier, 1869)

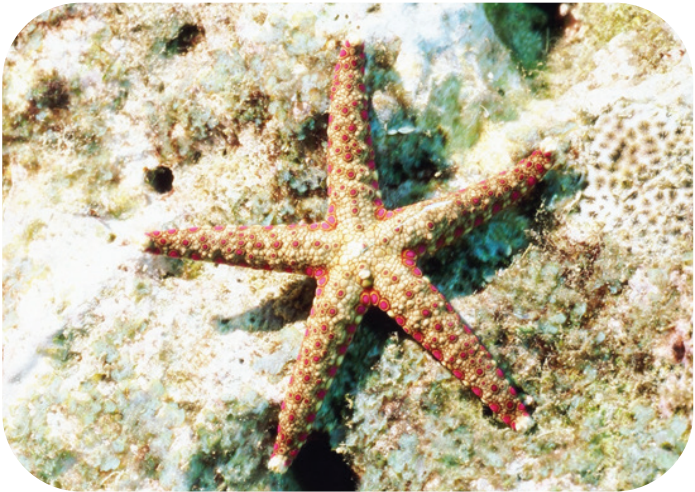

Euretaster cribosus (von Martens, 1867)

Class Asteroidea
ดาวทะเล (Sea star)

Fromia indica (Perrier, 1869)

Neoferdina cumingi (Gray, 1840)

Class Asteroidea
ดาวทะเล (Sea star)

Gomophia egyptiaca Gray, 1840

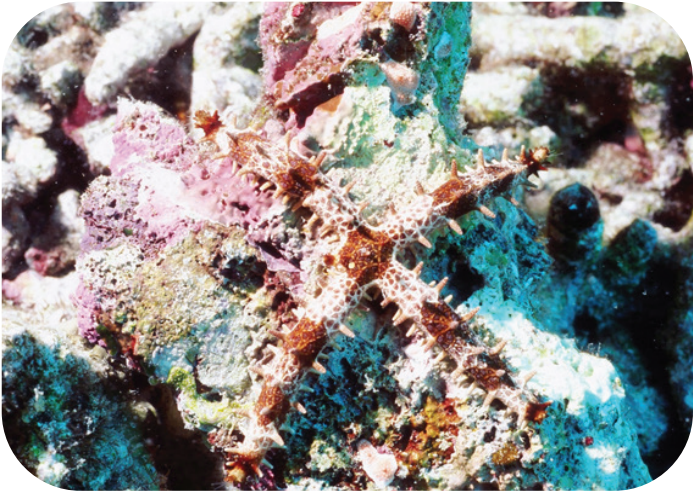

Leiaster speciosus von Martens, 1866

Class Asteroidea
ดาวทะเล (Sea star)

Linckia laevigata (Linnaeus, 1758)

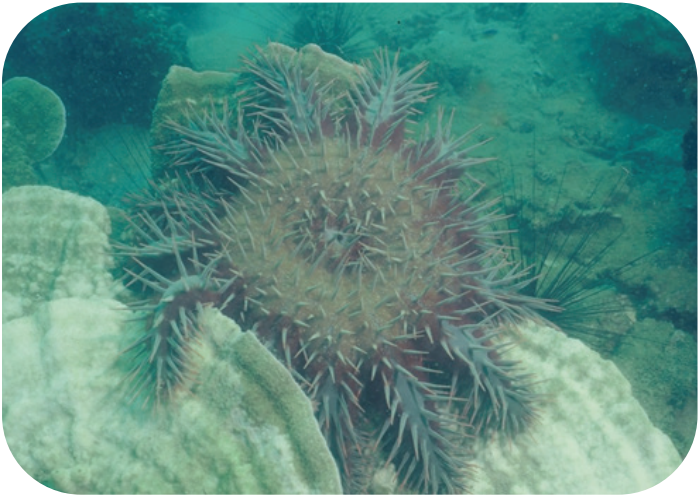

Mithrodia clavigera (Lamarck, 1816)

Class Asteroidea
ดาวทะเล (Sea star)

Asteropsis caranifera (Lamarck, 1816)

Acanthaster planci (Linnaeus, 1758)

Class Ophiuroidea

ดาวเฟราะ ดาวตะกร้า
(Brittle star and Basket star)

Euryale aspera Lamarck, 1816

Ophiactis savignyi (Müller & Troschel, 1842)

Class Ophiuroidea

ดาวเฟราะ ดาวตะกร้า
(Brittle star and Basket star)

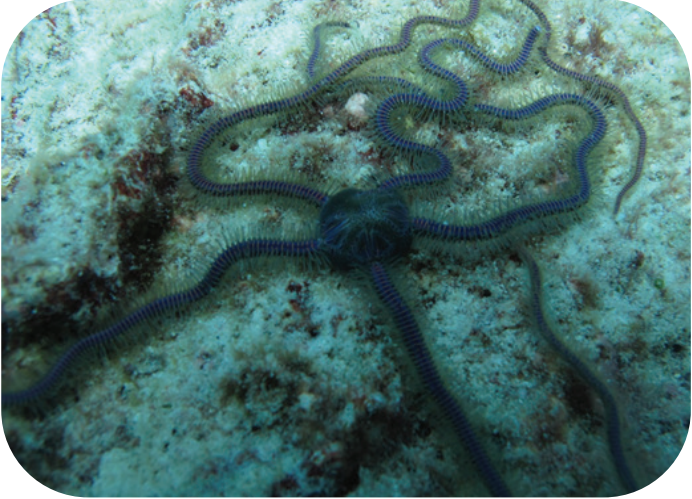
Ophiosphaera insignis Brock, 1888

Macrophotothrix longipeda (Lamarck, 1816)

Class Ophiuroidea

ดาวเฟราะ ดาวตะกร้า
(Brittle star and Basket star)

Macrophiothrix nereidina (Lamarck, 1816)

Ophiocnemis marmorata (Lamarck, 1816)

Class Ophiuroidea

ดาวทะเล ดาวตะกร้า
(Brittle star and Basket star)

Ophiopteron elegans Ludwig, 1888

Ophiothela danae Verrill, 1869

Class Ophiuroidea

ดาวเฟราะ ดาวตะกร้า
(Brittle star and Basket star)

Ophiothrix (Acanthophiothrix) purpurea von Marten, 1867

Ophiothrix (Ophiothrix) ciliaris (Lamarck, 1816)

Class Ophiuroidea

ดาวทะเล ดาวตะกร้า
(Brittle star and Basket star)

Ophiothrix (Ophiothrix) exigua Lyman, 1874

Ophiothrix (Ophiothrix) plana Lyman, 1874

Class Ophiuroidea

ดาวทะเล ดาวตะกร้า
(Brittle star and Basket star)

Ophiocoma erinaceus Müller & Troschel, 1842

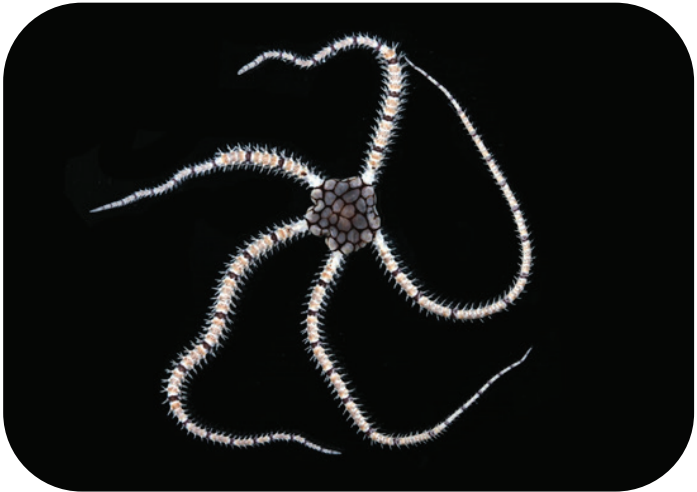
Ophiocoma scolopendrina (Lamarck, 1816)

Class Ophiuroidea

ดาวเฟราะ ดาวตะกร้า
(Brittle star and Basket star)

Ophiomastix annulosa (Lamarck, 1816)

Ophionereis dubia (Müller & Troschel, 1842)

Class Ophiuroidea

ดาวทะเล ดาวตะกร้า
(Brittle star and Basket star)

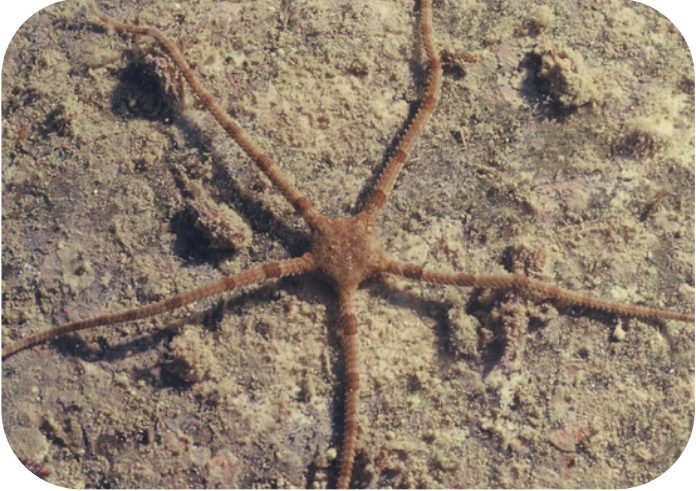
Ophionereis porrecta Lyman, 1860

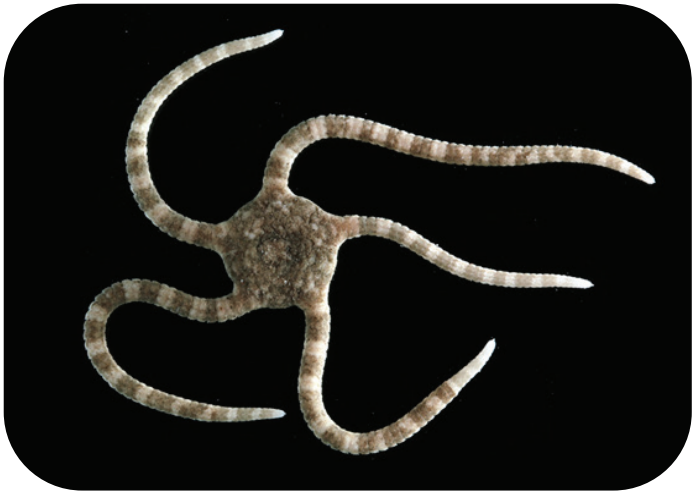
Ophiarachnella gorgonia (Müller & Troschel, 1842)

Class Ophiuroidea

ดาวทะเล ดาวตะกร้า
(Brittle star and Basket star)

Ophiarachnella infernalis (Müller & Troschel, 1842)

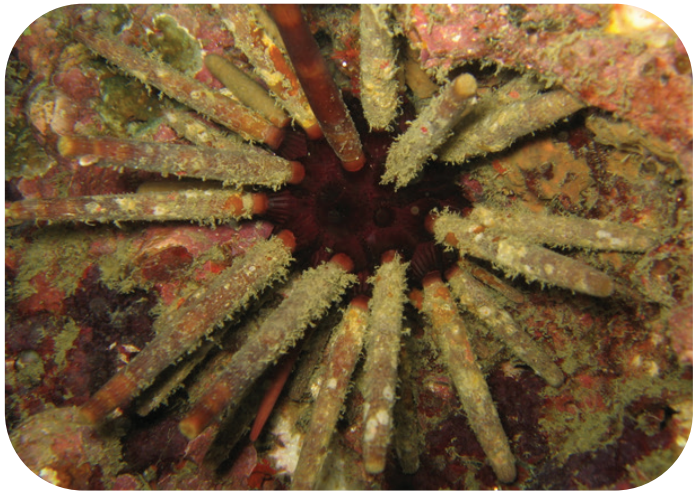
Ophiolepis cincta Müller & Troschel, 1842

Class Echinoidea

เม่นทะเล เทரியญทะเล และเม่นหัวใจ
(Sea urchin Sand dollar and Heart urchin)

Eucidaris metularia (Lamarck, 1816)

Prionocidaris imperialis (Lamarck, 1816)

Class Echinoidea

เม่นทะเล เทரியญทะเล และเม่นหัวใจ
(Sea urchin Sand dollar and Heart urchin)

Prionocidaris bispinosa (Lamarck, 1816)

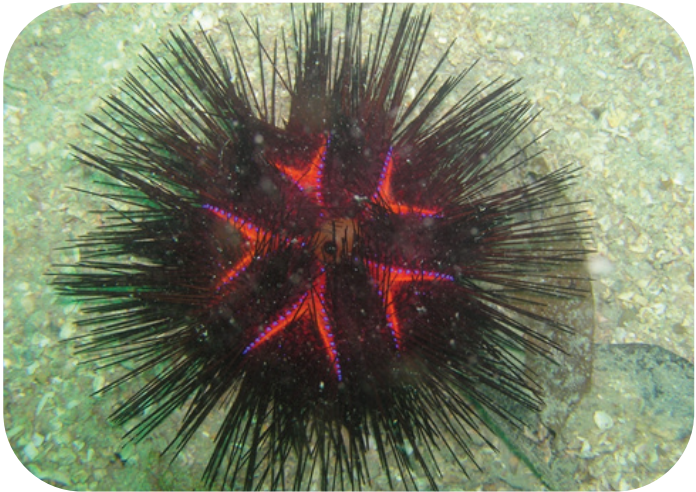
Metalia sternalis (Lamarck, 1816)

Class Echinoidea

เม่นทะเล เทரியญทะเล และเม่นหัวใจ
(Sea urchin Sand dollar and Heart urchin)

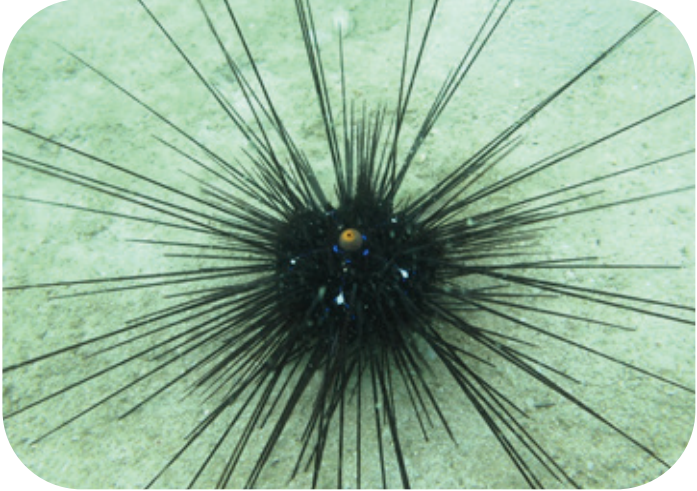
Chaetodiadema granulatum Mortensen, 1903

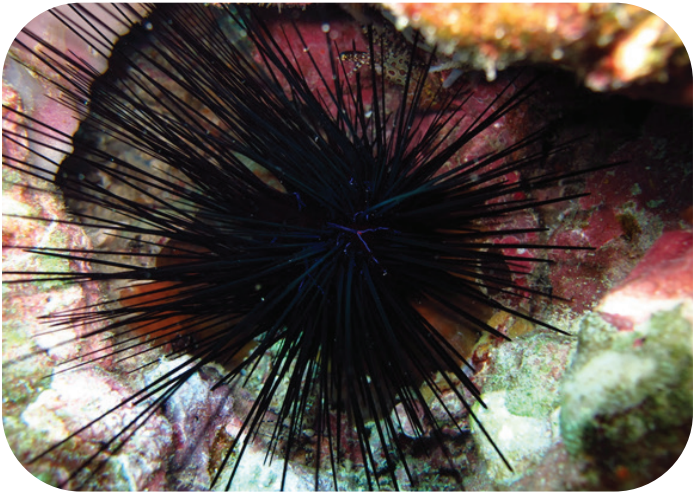
Astropyga radiata (Leske, 1778)

Class Echinoidea

เม่นทะเล เทரியญทะเล และเม่นหัวใจ
(Sea urchin Sand dollar and Heart urchin)

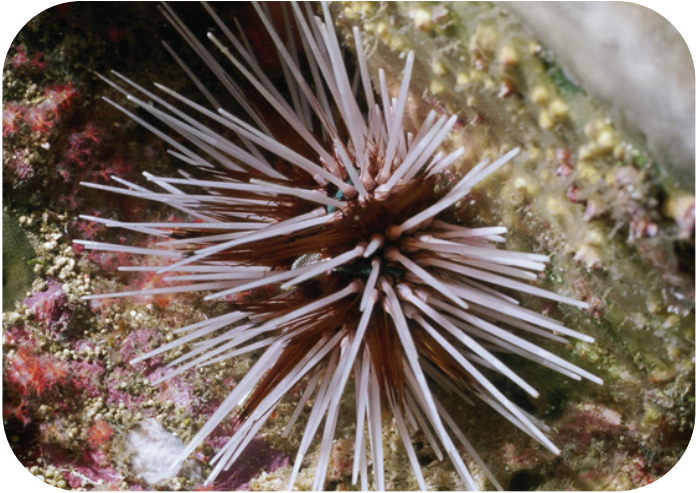
Diadema setosum (Leske, 1778)

Diadema savignyi (Michelin, 1845)

Class Echinoidea

เม่นทะเล เทரியญทะเล และเม่นหัวใจ
(Sea urchin Sand dollar and Heart urchin)

Echinothrix calamaris (Pallas, 1774)

Stomopneustes variolaris (Lamarck, 1816)

Class Echinoidea

เม่นทะเล เทரியญทะเล และเม่นหัวใจ
(Sea urchin Sand dollar and Heart urchin)

Mespilia globulus (Linnaeus, 1758)

Salmaciella dussumieri (L. Agassiz, 1846)

Class Echinoidea

เม่นทะเล เทரியญทะเล และเม่นหัวใจ
(Sea urchin Sand dollar and Heart urchin)

Salmacis bicolor L. Agassiz, 1846

Salmacis sphaeroides (Linnaeus, 1758)

Class Echinoidea

เม่นทะเล เทரியญทะเล และเม่นหัวใจ
(Sea urchin Sand dollar and Heart urchin)

Salmacis virgulata L. Agassiz, 1846

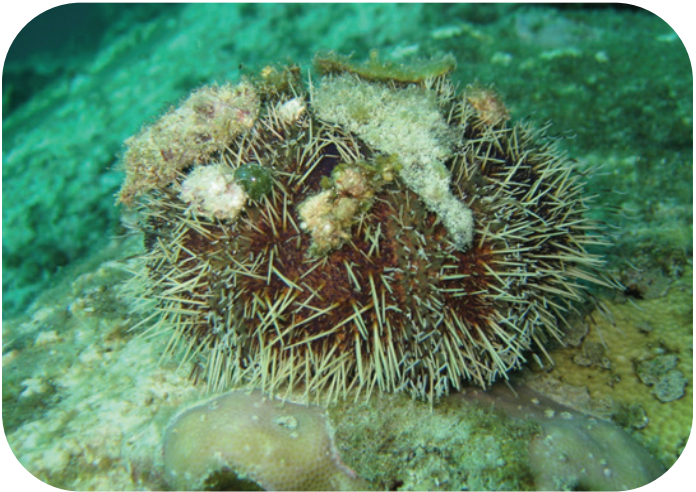
Temnopleurus toreumaticus (Leske, 1778)

Class Echinoidea

เม่นทะเล เทரியญทะเล และเม่นหัวใจ
(Sea urchin Sand dollar and Heart urchin)

Toxopneustes pileolus (Lamarck, 1816)

Tripneustes gratilla (Linnaeus, 1758)

Class Echinoidea

เม่นทะเล เทரியญทะเล และเม่นหัวใจ
(Sea urchin Sand dollar and Heart urchin)

Echinometra mathaei (de Blainville, 1825)

Echinostrephus molaris (de Blainville, 1825)

Class Echinoidea

เม่นทะเล เทரியญทะเล และเม่นหัวใจ
(Sea urchin Sand dollar and Heart urchin)

Parasalenia gratiosa A. Agassiz, 1863

Clypeaster humilis (Leske, 1778)

Class Echinoidea

เม่นทะเล เทரியญทะเล และเม่นหัวใจ
(Sea urchin Sand dollar and Heart urchin)

Arachnoides placenta (Linnaeus, 1758)

Fibulariella angulipora (Mortensen, 1948)

Class Echinoidea

เม่นทะเล เทரியญทะเล และเม่นหัวใจ
(Sea urchin Sand dollar and Heart urchin)

Jacksonaster depressum (L. Agassiz, 1841)

Peronella lesueuri (L. Agassiz, 1841)

Class Echinoidea

เม่นทะเล เทரியญทะเล และเม่นหัวใจ
(Sea urchin Sand dollar and Heart urchin)

Echinodiscus auritus Leske, 1778

Echinodiscus tenuissimus (L. Agassiz, 1847)

Class Echinoidea

เม่นทะเล เทரியญทะเล และเม่นหัวใจ
(Sea urchin Sand dollar and Heart urchin)

Echinolampas alexandri de Loriol, 1876

Maretia planulata (Lamarck, 1816)

Class Echinoidea

เม่นทะเล เทரியญทะเล และเม่นหัวใจ
(Sea urchin Sand dollar and Heart urchin)

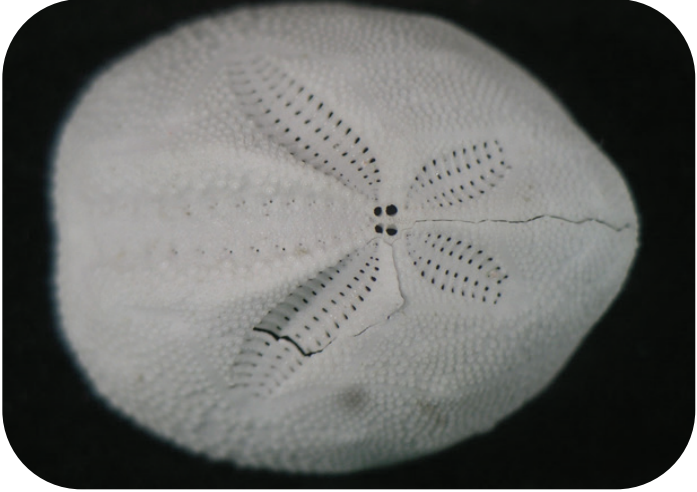
Lovenia elongata (Gray, 1845)

Moira stygia A. Agassiz, 1872

Class Echinoidea

เม่นทะเล เทரியญทะเล และเม่นหัวใจ
(Sea urchin Sand dollar and Heart urchin)

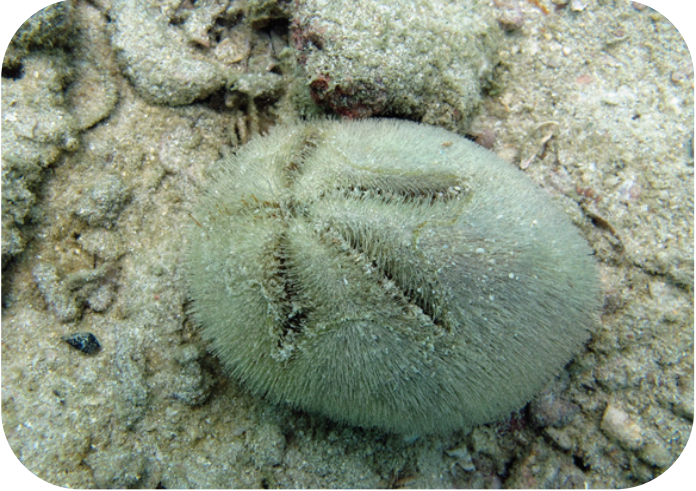
Schizaster lacunosus (Linnaeus, 1758)

Brissopsis luzonica (Gray, 1851)

Class Echinoidea

เม่นทะเล เทரியญทะเล และเม่นหัวใจ
(Sea urchin Sand dollar and Heart urchin)

Brissus latecarinatus (Leske, 1778)

Class Holothuroidea
ปลิงทะเล (Sea cucumber)

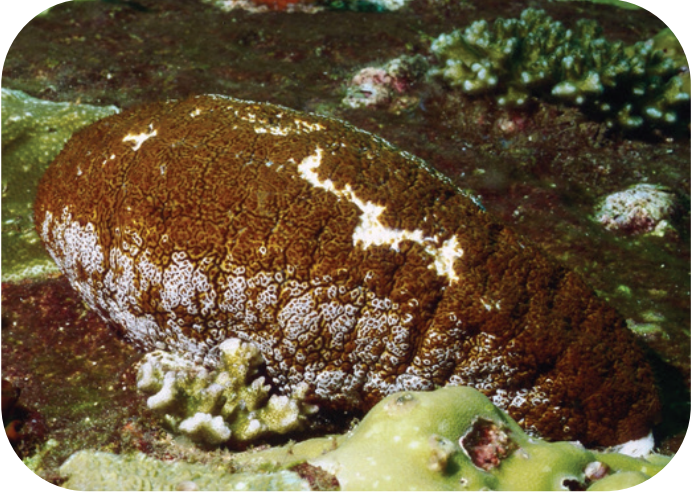

Actinopyga echinites (Jaeger, 1833)

Actinopyga lecanora (Jaeger, 1833)

Class Holothuroidea
ปลิงทะเล (Sea cucumber)

Actinopyga mauritiana (Quoy & Gaimard, 1833)

Bohadschia marmorata (Jaeger, 1833)

Class Holothuroidea
ปลิงทะเล (Sea cucumber)

Bohadschia vitiensis (Semper, 1868)

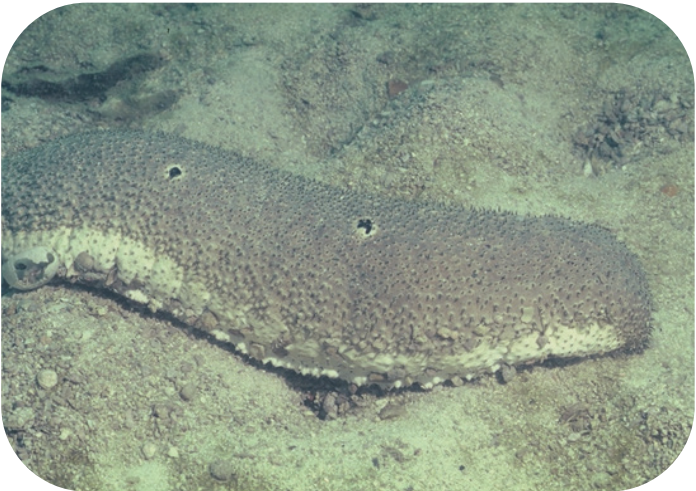

Holothuria (Halodeima) atra Jaeger, 1833

Class Holothuroidea
ปลิงทะเล (Sea cucumber)

Holothuria (Halodeima) edulis Lesson, 1830

Holothuria (Metriatyla) scabra Jaeger, 1833

Class Holothuroidea
ปลิงทะเล (Sea cucumber)

Holothuria (Microthele) nobilis (Selenka, 1867)

Holothuria (Mertensiothuria) leucospilota (Brandt, 1835)

Class Holothuroidea
ปลิงทะเล (Sea cucumber)

Holothuria (Lessonothuria) verrucosa Selenka, 1867

Holothuria (Platyperona) difficilis Semper, 1868

Class Holothuroidea
ปลิงทะเล (Sea cucumber)

Holothuria (Semperothuria) flavomaculata Semper, 1868

Holothuria (Stauropora) fuscocinerea Jaeger, 1833

Class Holothuroidea
ปลิงทะเล (Sea cucumber)

Holothuria (Theelothuria) notabilis Ludwig, 1875

Holothuria (Thymiosycia) hilla Lesson, 1830

Class Holothuroidea
ปลิงทะเล (Sea cucumber)

Pearsonothuria graeffei (Semper, 1868)

Stichopus chloronotus Brandt, 1835

Class Holothuroidea
ปลิงทะเล (Sea cucumber)

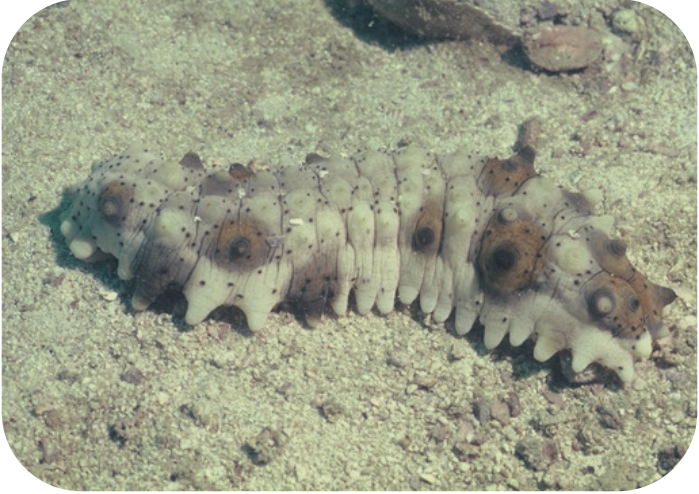

Stichopus hermanni Semper, 1868

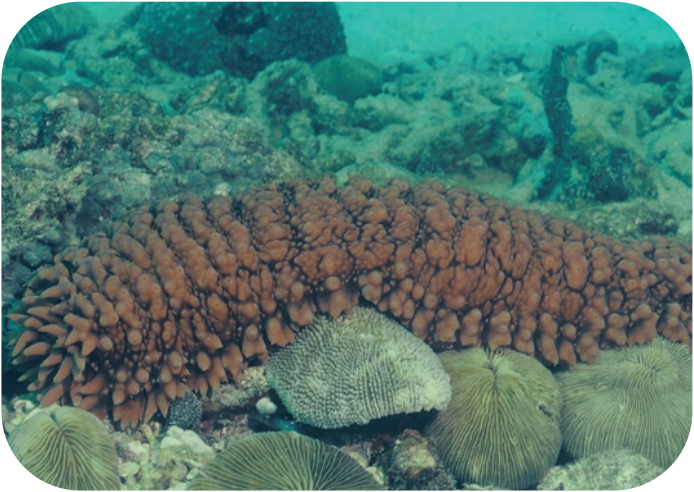

Stichopus horrens Selenka, 1867

Class Holothuroidea
ปลิงทะเล (Sea cucumber)

Stichopus naso Semper, 1868

Thelenota ananas (Jaeger, 1833)

Class Holothuroidea
ปลิงทะเล (Sea cucumber)

Cercodemas anceps (Selenka, 1867)

Colochirus quadrangularis Troschel, 1843

Class Holothuroidea
ปลิงทะเล (Sea cucumber)

Havelockia versicolor (Semper, 1868)

Acaudina molpadioides (Semper, 1868)

Class Holothuroidea
ปลิงทะเล (Sea cucumber)

Synapta maculata (Chamisso & Eysenhardt, 1821)

Synaptula recta (Semper, 1868)

Class Holothuroidea
ปลิงทะเล (Sea cucumber)

Synaptula sp.

คำจำกัดความ

สถานภาพการถูกคุกคาม

เกณฑ์การประเมินสถานภาพการถูกคุกคามอ้างอิงตาม IUCN Red List
เกณฑ์การจำแนก ฉบับ (version) 3.1 (2001)

- EX = Extinct (สูญพันธุ์)
- EW = Extinct in the Wild (สูญพันธุ์ในธรรมชาติ)
- CR = Critically Endangered (ใกล้สูญพันธุ์อย่างยิ่ง)
- EN = Endangered (ใกล้สูญพันธุ์)
- VU = Vulnerable (มีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์)
- NT = Near Threatened (ใกล้ถูกคุกคาม)
- LC = Least Concern (กลุ่มที่เป็นกังวลน้อยที่สุด)
- DD = Data Deficient (ข้อมูลไม่เพียงพอ)
- NE = Not Evaluated (ยังไม่ได้รับการประเมินความเสี่ยง)

Taxon/Species	Common Name		Locality	Status	Reference
	English	Local			
Class Crinoidea	Feather star	ดาวขนนก			
Order Comatulida	Feather star	ดาวขนนก			
Family Comatulidae	Feather star	ดาวขนนก			
<i>Capillaster multiradiatus</i> (Linnaeus, 1758)	Feather star	ดาวขนนก	ทะเลอันดามัน	NE	7, 21
<i>Capillaster sentosus</i> (Carpenter, 1888)	Feather star	ดาวขนนก	ทะเลอันดามัน	NE	21
<i>Clarkcomanthus albinotus</i> Rowe, Hoggett, Birtles & Vail, 1986	Feather star	ดาวขนนก	ทะเลอันดามัน	NE	3
<i>Clarkcomanthus alternans</i> (Carpenter, 1881)	Feather star	ดาวขนนก	ทะเลอันดามัน	NE	21
<i>Clarkcomanthus littoralis</i> (Carpenter, 1888)	Feather star	ดาวขนนก	ทะเลอันดามัน	NE	3
<i>Comanthus briareus</i> (Bell, 1882)	Feather star	ดาวขนนก	ทะเลอันดามัน	NE	21
<i>Comanthus mirabilis</i> Rowe, Hoggett, Birtles & Vail, 1986	Feather star	ดาวขนนก	ทะเลอันดามัน	NE	3
<i>Comanthus parvicirrus</i> (Müller, 1841)	Feather star	ดาวขนนก	ทะเลอันดามัน	NE	5, 21, 58
<i>Comanthus wahlbergii</i> (Müller, 1843)	Feather star	ดาวขนนก	ทะเลอันดามัน	NE	3

Taxon/Species	Common Name		Locality	Status	Reference
	English	Local			
<i>Phanogenia distincta</i> (Carpenter, 1888)	Feather star	ดาวขนนก	ทะเลอันดามัน	NE	61
<i>Phanogenia gracilis</i> (Hartlaub, 1893)	Feather star	ดาวขนนก	ทะเลอันดามัน	NE	12
<i>Phanogenia multibrachiata</i> (Carpenter, 1888)	Feather star	ดาวขนนก	ทะเลอันดามัน	NE	21
<i>Comaster multifidus</i> (Müller, 1841)	Feather star	ดาวขนนก	ทะเลอันดามัน	NE	21
<i>Comaster nobilis</i> (Carpenter, 1884)	Feather star	ดาวขนนก	ทะเลอันดามัน	NE	3
<i>Comaster schlegelii</i> (Carpenter, 1881)	Feather star	ดาวขนนก	ทะเลอันดามัน	NE	21
<i>Comatella nigra</i> (Carpenter, 1888)	Feather star	ดาวขนนก	ทะเลอันดามัน	NE	21
<i>Comatella stelligera</i> (Carpenter, 1888)	Feather star	ดาวขนนก	ทะเลอันดามัน	NE	21
<i>Comatula purpurea</i> (Müller, 1841)	Feather star	ดาวขนนก	ทะเลอันดามัน	NE	21
<i>Anneissia bennetti</i> (Müller, 1841)	Feather star	ดาวขนนก	ทะเลอันดามัน	NE	58, 61
Family Zygometridae	Feather star	ดาวขนนก			
<i>Zygometa punctata</i> AH Clark, 1912	Feather star	ดาวขนนก	ทะเลอันดามัน	NE	21
Family Himerometridae	Feather star	ดาวขนนก			
<i>Amphimetra ensifer</i> (AH Clark, 1908)	Feather star	ดาวขนนก	ทะเลอันดามัน	NE	12
<i>Amphimetra molleri</i> (AH Clark, 1908)	Feather star	ดาวขนนก	ทะเลอันดามัน	NE	21
<i>Amphimetra tessellate</i> (Müller, 1841)	Feather star	ดาวขนนก	ทะเลอันดามัน	NE	21

Taxon/Species	Common Name		Locality	Status	Reference
	English	Local			
<i>Craspidometra acuticirra</i> (Carpenter, 1882)	Feather star	ดาวขนนก	ทะเลอันดามัน	NE	21
<i>Heterometra bengalensis</i> (Hartlaub, 1890)	Feather star	ดาวขนนก	ทะเลอันดามัน	NE	21
<i>Heterometra sarae</i> AH Clark, 1941	Feather star	ดาวขนนก	ทะเลอันดามัน	NE	21
<i>Himerometra robustipinna</i> (Carpenter, 1881)	Feather star	ดาวขนนก	ทะเลอันดามัน	NE	5, 21
Family Mariametridae	Feather star	ดาวขนนก			
<i>Dichrometra bimaculata</i> (Carpenter, 1881)	Feather star	ดาวขนนก	อ่าวไทย	NE	52
<i>Dichrometra tenuicirra</i> AH Clark, 1912	Feather star	ดาวขนนก	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	55
<i>Lamprometra palmata</i> (Müller, 1841)	Feather star	ดาวขนนก	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	1, 21, 49, 52, 55
<i>Liparometra articulata</i> (Müller, 1849)	Feather star	ดาวขนนก	อ่าวไทย	NE	53
<i>Oxymetra finschii</i> (Hartlaub, 1890)	Feather star	ดาวขนนก	ทะเลอันดามัน	NE	55
<i>Stephanometra indica</i> (Smith, 1876)	Feather star	ดาวขนนก	ทะเลอันดามัน	NE	21, 58
Family Colobometridae	Feather star	ดาวขนนก			
<i>Cenometra bella</i> (Hartlaub, 1890)	Feather star	ดาวขนนก	ทะเลอันดามัน	NE	3, 21

Taxon/Species	Common Name		Locality	Status	Reference
	English	Local			
<i>Colobometra persipinosa</i> (Carpenter, 1881)	Feather star	ดาวขนนก	ทะเลอันดามัน	NE	58
<i>Oligometra seripinna</i> (Carpenter, 1881)	Feather star	ดาวขนนก	ทะเลอันดามัน	NE	21
<i>Pontometra andersoni</i> (Carpenter, 1889)	Feather star	ดาวขนนก	ทะเลอันดามัน	NE	3
Family Antedonidae	Feather star	ดาวขนนก			
<i>Dorometra nana</i> (Hartlaub, 1890)	Feather star	ดาวขนนก	ทะเลอันดามัน	NE	21
<i>Euantedon polytes</i> AH Clark, 1936	Feather star	ดาวขนนก	ทะเลอันดามัน	NE	5
Class Asteroidea	Starfish	ดาวทะเล			
Order Paxillosida	Starfish	ดาวทะเล			
Family Luididae	Starfish	ดาวทะเล			
<i>Luidia hardwicki</i> (Gray, 1840)	Starfish	ดาวทะเล	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	7, 8, 9, 10, 12, 19, 54
<i>Luidia maculata</i> Müller & Troschel, 1842	Starfish	ดาวแสงอาทิตย์	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	7, 8, 12, 21
<i>Luidia penangensis</i> de Loriol, 1891	Starfish	ดาวแสงอาทิตย์	อ่าวไทย	NE	8, 9
<i>Luidia savignyi</i> (Audouin, 1826)	Starfish	ดาวทะเล	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	1

Taxon/Species	Common Name		Locality	Status	Reference
	English	Local			
Family Astropectinidae	Starfish	ดาวทราย			
<i>Astropecten bengalensis</i> Döderlein, 1917	Starfish	ดาวทราย	ทะเลอินเดีย	NE	12, 21
<i>Astropecten granulatus</i> Müller & Troschel, 1842	Starfish	ดาวทราย	อ่าวไทย และทะเลอินเดีย	NE	12, 14, 21
<i>Astropecten fasciatus</i> Döderlein, 1926	Starfish	ดาวทราย	อ่าวไทย	NE	31
<i>Astropecten indicus</i> Döderlein, 1888	Starfish	ดาวทราย	อ่าวไทย และทะเลอินเดีย	NE	12, 14, 21, 24, 55
<i>Astropecten monacanthus</i> Sladen, 1883	Starfish	ดาวทราย	อ่าวไทย และทะเลอินเดีย	NE	2, 7, 14, 21, 55
<i>Astropecten polyacanthus</i> Müller & Troschel, 1842	Starfish	ดาวทราย	อ่าวไทย และทะเลอินเดีย	NE	1, 7, 12, 14, 55
<i>Astropecten pusillus</i> Sluiter, 1889	Starfish	ดาวทราย	ทะเลอินเดีย	NE	21
<i>Astropecten vappa</i> Müller & Troschel, 1842	Starfish	ดาวทราย	อ่าวไทย และทะเลอินเดีย	NE	7, 14, 21, 55
<i>Astropecten velitaris</i> von Martens, 1865	Starfish	ดาวทราย	อ่าวไทย และทะเลอินเดีย	NE	8, 9, 10, 14, 55
<i>Astropecten zebra</i> Sladen, 1883	Starfish	ดาวทราย	อ่าวไทย และทะเลอินเดีย	NE	8, 14, 21
<i>Craspidaster hesperus</i> (Müller & Troschel, 1840)	Starfish	ดาวทราย	อ่าวไทย	NE	8, 9, 10, 21, 24
<i>Psilaster andromeda</i> (Müller & Troschel, 1842)	Starfish	ดาวทราย	อ่าวไทย	NE	7
Order Valvatida	Starfish	ดาวทะเล			
Family Archasteridae	Starfish	ดาวทะเล			
<i>Archaster angulatus</i> Müller & Troschel, 1842	Starfish	ดาวทะเล	ทะเลอินเดีย	NE	21

Taxon/Species	Common Name		Locality	Status	Reference
	English	Local			
<i>Archaster typicus</i> (Müller & Troschel, 1840)	Starfish	ดาวทะเล	ทะเลอันดามัน	NE	21
Family Asteroiscididae	Starfish	ดาวทะเล			
<i>Asterodiscides belli</i> Rowe, 1977	Starfish	ดาวทะเล	ทะเลอันดามัน	NE	21
Family Goniasteridae	Starfish	ดาวทะเล			
<i>Stellaster childreni</i> Gray, 1840	Starfish	ดาวทะเล	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	7, 8, 10, 12, 21, 61
<i>Stellaster princeps</i> Sladen, 1889	Starfish	ดาวทะเล	อ่าวไทย	NE	7
Family Oreasteridae	Starfish	ดาวทะเล			
<i>Anthenea flavescens</i> (Gray, 1840)	Starfish	ดาวทะเล	ทะเลอันดามัน	NE	55
<i>Anthenea pentagonula</i> (Lamarck, 1816)	Starfish	ดาวทะเล	อ่าวไทย	NE	7, 8, 14, 24, 55, 61
<i>Anthenea regalis</i> Koehler, 1910	Starfish	ดาวทะเล	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	14, 21
<i>Choriaster granulatus</i> Lütken, 1869	Starfish	ดาวทะเล	ทะเลอันดามัน	NE	5
<i>Culcita novaeguineae</i> Müller & Troschel, 1842	Starfish	ดาวทะเล	อ่าวไทย	NE	1, 7, 8, 14, 21, 41, 55
<i>Culcita schmideliana</i> (Retzius, 1805)	Starfish	ดาวทะเล	ทะเลอันดามัน	NE	5, 12, 61
<i>Goniodiscaster foarficulatus</i> (Perrier, 1875)	Starfish	ดาวทะเล	อ่าวไทย	NE	8, 9, 10, 21, 24

Taxon/Species	Common Name		Locality	Status	Reference
	English	Local			
<i>Goniodiscaster granuliferus</i> (Gray, 1847)	Starfish	ดาวทะเล	ทะเลอินทามัน	NE	21
<i>Pentaceroaster alveolatus</i> (Perrier, 1875)	Starfish	ดาวทะเล	อ่าวไทย	NE	8, 9
<i>Pentaceroaster australis</i> (Lütken, 1871)	Starfish	ดาวทะเล	ทะเลอินทามัน	NE	12
<i>Pentaceroaster gracilis</i> (Lütken, 1871)	Starfish	ดาวทะเล	อ่าวไทย	NE	10, 14, 21
<i>Pentaceroaster regulus</i> (Müller & Troschel, 1842)	Starfish	ดาวทะเล	อ่าวไทย	NE	8, 9, 10, 11, 21, 24, 40, 55
<i>Pentaceroaster sibogae</i> Döderlein, 1916	Starfish	ดาวทะเล	อ่าวไทย	NE	8
<i>Pentaceroaster westermanni</i> (Lütken, 1871)	Starfish	ดาวทะเล	อ่าวไทย	NE	8
<i>Pentaceroopsis tyloderma</i> Fisher, 1913	Starfish	ดาวทะเล	ทะเลอินทามัน	NE	21
<i>Pentaster obtusatus</i> (Bory de St Vincent, 1827)	Starfish	ดาวทะเล	ทะเลอินทามัน	NE	12, 21
<i>Poraster superbus</i> (Möbius, 1859)	Starfish	ดาวทะเล	ทะเลอินทามัน	NE	21
<i>Protoreaster nodosus</i> (Linnaeus, 1758)	Starfish	ดาวทะเล	อ่าวไทย และทะเลอินทามัน	NE	12, 21, 41
Family Ophidiasteridae		ดาวทะเล			
<i>Dactyloaster cylindricus</i> (Lamarck, 1816)	Starfish	ดาวทะเล	ทะเลอินทามัน	NE	60
<i>Fromia hemioplata</i> Fisher, 1913	Starfish	ดาวทะเล	ทะเลอินทามัน	NE	21, 60

Taxon/Species	Common Name		Locality	Status	Reference
	English	Local			
<i>Fromia indica</i> (Perrier, 1869)	Starfish	ดาวทะเล	ทะเลอินตามัน	NE	21, 60
<i>Fromia monilis</i> (Perrier, 1869)	Starfish	ดาวทะเล	ทะเลอินตามัน	NE	21
<i>Gomophia egyptiaca</i> Gray, 1840	Starfish	ดาวทะเล	ทะเลอินตามัน	NE	60
<i>Leiaster speciosus</i> von Martens, 1866	Starfish	ดาวทะเล	ทะเลอินตามัน	NE	60
<i>Linckia guildingi</i> Gray, 1840	Starfish	ดาวทะเล	ทะเลอินตามัน	NE	5, 21, 60
<i>Linckia laevigata</i> (Linnaeus, 1758)	Starfish	ดาวทะเล	ทะเลอินตามัน	NE	5, 12, 21
<i>Linckia multifora</i> (Lamarck, 1816)	Starfish	ดาวทะเล	ทะเลอินตามัน	NE	5, 12, 60
<i>Nardoa lemannieri</i> Koehler, 1910	Starfish	ดาวทะเล	ทะเลอินตามัน	NE	21
<i>Neoferdina cumingi</i> (Gray, 1840)	Starfish	ดาวทะเล	ทะเลอินตามัน	NE	5, 21
<i>Ophiaster granifer</i> Lütken, 1871	Starfish	ดาวทะเล	ทะเลอินตามัน	NE	21
<i>Paraferdina laccadivensis</i> James, 1976	Starfish	ดาวทะเล	ทะเลอินตามัน	NE	21
Family Asterinidae	Starfish	ดาวทะเล			
<i>Anseropoda rosacea</i> (Lamarck, 1816)	Starfish	ดาวทะเล	ทะเลอินตามัน	NE	21
<i>Asterina coronata</i> von Martens, 1866	Starfish	ดาวทะเล	ทะเลอินตามัน	NE	21
<i>Asterina sarasini</i> (de Loriol, 1897)	Starfish	ดาวทะเล	อำเภอไทย	NE	60
<i>Nepanthia maculata</i> Gray, 1840	Starfish	ดาวทะเล	ทะเลอินตามัน	NE	60
<i>Nepanthia suffaricata</i> Sladen, 1889	Starfish	ดาวทะเล	ทะเลอินตามัน	NE	21
<i>Patiriella exigua</i> (Lamarck, 1816)	Starfish	ดาวทะเล	ทะเลอินตามัน	NE	21

Taxon/Species	Common Name		Locality	Status	Reference
	English	Local			
Family Methroidiidae	Starfish	ดาวทะเล			
<i>Mithrodia clavigera</i> (Lamarck, 1816)	Starfish	ดาวลายเสือ	ทะเลอันดามัน	NE	5, 21
Family Asteropeidae	Starfish	ดาวทะเล			
<i>Asteropsis caranifera</i> (Lamarck, 1816)	Starfish	ดาวทะเล	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	14, 21, 55
Family Acanthasteridae	Starfish	ดาวทะเล			
<i>Acanthaster planci</i> (Linnaeus, 1758)	Starfish	ดาวทะเล	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	12, 14, 21, 41, 55
Order Velatida	Starfish	ดาวทะเล			
Family Pterasteridae	Starfish	ดาวทะเล			
<i>Euretaster cribosus</i> (von Martens, 1867)	Starfish	ดาวทะเล	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	8, 14, 21, 55
Order Spinulosida	Starfish	ดาวทะเล			
Family Echinasteridae	Starfish	ดาวทะเล			
<i>Echinaster luzonica</i> (Gray, 1840)	Starfish	ดาวทะเล	อ่าวไทย	NE	60
<i>Echinaster purpureus</i> (Gray, 1840)	Starfish	ดาวทะเล	ทะเลอันดามัน	NE	60
<i>Echinaster stereosomus</i> Fisher, 1913	Starfish	ดาวทะเล	ทะเลอันดามัน	NE	21
<i>Metrodria subulata</i> Gray, 1840	Starfish	ดาวทะเล	ทะเลอันดามัน	NE	12, 21

Taxon/Species	Common Name		Locality	Status	Reference
	English	Local			
Class Ophiuroidea	Brittle star	ดาวเปราะ			
Order Euryalida	Brittle star	ดาวเปราะ			
Family Ophiomyxidae	Brittle star	ดาวเปราะ			
<i>Ophiomyxa irregularis</i> Koehler, 1898	Brittle star	ดาวเปราะ	อำเภอไทย	NE	61
Family Euryalidae	Brittle star	ดาวเปราะ			
<i>Euryale aspera</i> Lamarck, 1816	Brittle star	ดาวเปราะ	อำเภอไทย และทะเลอันดามัน	NE	9, 21, 38
Family Asteronychidae	Brittle star	ดาวเปราะ			
<i>Asteronyx loveni</i> Müller & Troschel, 1842	Brittle star	ดาวเปราะ	อำเภอไทย	NE	7
Family Gorgonocephalidae	Brittle star	ดาวเปราะ			
<i>Astroboa clavata</i> (Lyman, 1861)	Brittle star	ดาวเปราะ	ทะเลอันดามัน	NE	61
<i>Astroboa nuda</i> (Lyman, 1874)	Brittle star	ดาวเปราะ	ทะเลอันดามัน	NE	21
<i>Astrocladus exiguus</i> (Lamarck, 1816)	Brittle star	ดาวเปราะ	ทะเลอันดามัน	NE	21
Order Ophiurida	Brittle star	ดาวเปราะ			
Family Ophiacanthidae	Brittle star	ดาวเปราะ			
<i>Ophiacantha indica</i> Ljungman, 1867	Brittle star	ดาวเปราะ	ทะเลอันดามัน	NE	61
<i>Ophioplinthaca nudis</i> (Koehler, 1897)	Brittle star	ดาวเปราะ	ทะเลอันดามัน	NE	7

Taxon/Species	Common Name		Locality	Status	Reference
	English	Local			
Family Amphiuroidae					
<i>Amphilycus scripta</i> (Koehler, 1904)	Brittle star	ดาวปลาชะ	อำเภอไทย และทะเลอันดามัน	NE	13, 14, 21, 3, 55
<i>Amphiodia obtecta</i> Mortensen, 1940	Brittle star	ดาวปลาชะ	ทะเลอันดามัน	NE	21
<i>Amphiopterus relictus</i> (Koehler, 1905)	Brittle star	ดาวปลาชะ	อำเภอไทย และทะเลอันดามัน	NE	21, 38
<i>Amphiopterus (Amphichilus) cesareus</i> (Koehler, 1905)	Brittle star	ดาวปลาชะ	อำเภอไทย และทะเลอันดามัน	NE	21, 38
<i>Amphiopterus (Amphichilus) impressus</i> (Ljungman, 1867)	Brittle star	ดาวปลาชะ	ทะเลอันดามัน	NE	21
<i>Amphiopterus (Amphichilus) intermedius</i> (Koehler, 1905)	Brittle star	ดาวปลาชะ	ทะเลอันดามัน	NE	21
<i>Amphiopterus (Amphiopterus) didymus</i> H.L. Clark, 1938	Brittle star	ดาวปลาชะ	ทะเลอันดามัน	NE	21
<i>Amphiopterus (Amphiopterus) lucidus</i> Koehler, 1922	Brittle star	ดาวปลาชะ	ทะเลอันดามัน	NE	61
<i>Amphiopterus (Amphiopterus) personatus</i> (Koehler, 1905)	Brittle star	ดาวปลาชะ	ทะเลอันดามัน	NE	21
<i>Amphiopterus (Amphiopterus) preestans</i> (Koehler, 1905)	Brittle star	ดาวปลาชะ	ทะเลอันดามัน	NE	61
<i>Amphiopterus (Amphiopterus) seminudus</i> Mortensen, 1940	Brittle star	ดาวปลาชะ	ทะเลอันดามัน	NE	21
<i>Amphiopterus (Amphiopterus) stenospsis</i> H.L. Clark, 1938	Brittle star	ดาวปลาชะ	ทะเลอันดามัน	NE	21
<i>Amphiopterus (Lymanella) andreae</i> (Lütken, 1872)	Brittle star	ดาวปลาชะ	ทะเลอันดามัน	NE	61
<i>Amphiopterus (Lymanella) depressa</i> (Ljungman, 1867)	Brittle star	ดาวปลาชะ	อำเภอไทย และทะเลอันดามัน	NE	39
<i>Amphiopterus (Lymanella) laevis</i> (Lyman, 1874)	Brittle star	ดาวปลาชะ	ทะเลอันดามัน	NE	21

Taxon/Species	Common Name		Locality	Status	Reference
	English	Local			
<i>Amphioplus (Unioplus) conditus</i> (Koehler, 1905)	Brittle star	ดาวประกาย	ทะเลอันดามัน	NE	61
<i>Amphipholis misera</i> (Koehler, 1899)	Brittle star	ดาวประกาย	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	12, 21, 38
<i>Amphipholis squamata</i> (Delle Chiaje, 1829)	Brittle star	ดาวประกาย	อ่าวไทย	NE	38, 39
<i>Amphiura (Amphiura) abbreviata</i> Koehler, 1905	Brittle star	ดาวประกาย	อ่าวไทย	NE	38
<i>Amphiura (Amphiura) ambigua</i> Koehler, 1905	Brittle star	ดาวประกาย	ทะเลอันดามัน	NE	12, 61
<i>Amphiura (Amphiura) luetkeni</i> Duncan, 1879	Brittle star	ดาวประกาย	ทะเลอันดามัน	NE	21
<i>Amphiura (Amphiura) sexradiata</i> Koehler, 1930	Brittle star	ดาวประกาย	อ่าวไทย	NE	38
<i>Amphiura (Felleria) ecnomiata</i> H.L. Clark, 1911	Brittle star	ดาวประกาย	ทะเลอันดามัน	NE	61
<i>Amphiura (Felleria) heptacantha</i> (Mortensen, 1940)	Brittle star	ดาวประกาย	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	21, 39
<i>Amphiura (Ophiopeltis) phalerata</i> (Lyman, 1874)	Brittle star	ดาวประกาย	ทะเลอันดามัน	NE	21
<i>Dougaloplus acanthinus</i> (H.L. Clark, 1911)	Brittle star	ดาวประกาย	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	38, 61
<i>Dougaloplus echinatus</i> (Ljungman, 1867)	Brittle star	ดาวประกาย	ทะเลอันดามัน	NE	21
<i>Ophiocentrus dilatatus</i> (Koehler, 1905)	Brittle star	ดาวประกาย	ทะเลอันดามัน	NE	21
<i>Ophiocentrus verticaliflata</i> (Döderlein, 1896)	Brittle star	ดาวประกาย	ทะเลอันดามัน	NE	21
<i>Paracrocnicida sinensis</i> (A.H. Clark, 1917)	Brittle star	ดาวประกาย	ทะเลอันดามัน	NE	21

Taxon/Species	Common Name		Locality	Status	Reference
	English	Local			
Family Ophiactidae					
<i>Ophiactis affinis</i> Duncan, 1879	Brittle star	ดาวประจ๊ะ	อ่าวไทย	NE	4, 38
<i>Ophiactis conferta</i> Koehler, 1905	Brittle star	ดาวประจ๊ะ	ทะเลอินทามัน	NE	39
<i>Ophiactis delagoo</i> Balinsky, 1957	Brittle star	ดาวประจ๊ะ	ทะเลอินทามัน	NE	21
<i>Ophiactis helmitiles</i> H.L. Clark, 1915	Brittle star	ดาวประจ๊ะ	อ่าวไทย	NE	4, 14, 38, 55
<i>Ophiactis modesta</i> Brock, 1888	Brittle star	ดาวประจ๊ะ	อ่าวไทย และทะเลอินทามัน	NE	21, 39
<i>Ophiactis savignyi</i> (Müller & Troschel, 1842)	Brittle star	ดาวประจ๊ะ	อ่าวไทย และทะเลอินทามัน	NE	4, 5, 7, 11, 21, 38, 39
<i>Ophiophaera insignis</i> Brock, 1888	Brittle star	ดาวประจ๊ะ	อ่าวไทย	NE	14, 38, 39, 55
Family Ophiotrichidae					
<i>Macrophiothrix aspidota</i> (Müller & Troschel, 1842)	Brittle star	ดาวประจ๊ะหนามใหญ่	อ่าวไทย	NE	38, 39
<i>Macrophiothrix bedoti</i> (de Loriol, 1893)	Brittle star	ดาวประจ๊ะหนามใหญ่	อ่าวไทย	NE	28
<i>Macrophiothrix callizona</i> (H.L. Clark, 1938)	Brittle star	ดาวประจ๊ะหนามใหญ่	ทะเลอินทามัน	NE	13, 39
<i>Macrophiothrix fumaria</i> (Müller & Troschel, 1842)	Brittle star	ดาวประจ๊ะหนามใหญ่	ทะเลอินทามัน	NE	39
<i>Macrophiothrix galathea</i> (Lütken, 1872)	Brittle star	ดาวประจ๊ะหนามใหญ่	อ่าวไทย	NE	38
<i>Macrophiothrix hirsuta</i> (Müller & Troschel, 1842)	Brittle star	ดาวประจ๊ะหนามใหญ่	อ่าวไทย และทะเลอินทามัน	NE	12, 36, 61
<i>Macrophiothrix irregularis</i> (H.L. Clark, 1938)	Brittle star	ดาวประจ๊ะหนามใหญ่	ทะเลอินทามัน	NE	28

Taxon/Species	Common Name		Locality	Status	Reference
	English	Local			
<i>Macrophiothrix koehleri</i> A.M. Clark, 1968	Brittle star	ดาวประาษะหนามใหญ่	ทะเลอันดามัน	NE	21
<i>Macrophiothrix longipeda</i> (Lamarck, 1816)	Brittle star	ดาวประาษะหนามใหญ่	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	24, 39, 55
<i>Macrophiothrix lorifol</i> A.M. Clark, 1968	Brittle star	ดาวประาษะหนามใหญ่	ทะเลอันดามัน	NE	60
<i>Macrophiothrix martensi</i> (Lyman, 1874)	Brittle star	ดาวประาษะหนามใหญ่	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	21, 39
<i>Macrophiothrix melanosicta</i> (Grube, 1868)	Brittle star	ดาวประาษะหนามใหญ่	ทะเลอันดามัน	NE	21
<i>Macrophiothrix nereidina</i> (Lamarck, 1816)	Brittle star	ดาวประาษะหนามใหญ่	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	7, 13, 16, 21
<i>Macrophiothrix propinqua</i> (Lyman, 1861)	Brittle star	ดาวประาษะหนามใหญ่	ทะเลอันดามัน	NE	21
<i>Macrophiothrix striolata</i> (Grube, 1868)	Brittle star	ดาวประาษะหนามใหญ่	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	7, 28
<i>Macrophiothrix variabilis</i> (Duncan, 1887)	Brittle star	ดาวประาษะหนามใหญ่	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	13, 14, 21, 39, 55
<i>Ophiocnemis marmorata</i> (Lamarck, 1816)	Brittle star	ดาวประาษะแมงกระพุน	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	7, 9, 10, 14, 21, 24, 39, 57
<i>Ophiogymna elegans</i> Ljungman, 1866	Brittle star	ดาวประาษะ	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	21, 38
<i>Ophiogymna pellicula</i> (Duncan, 1876)	Brittle star	ดาวประาษะ	อ่าวไทย	NE	38
<i>Ophiomaza cacaotica</i> Lyman, 1871	Brittle star	ดาวประาษะ	ทะเลอันดามัน	NE	21, 57
<i>Ophiopsammium semperi</i> Lyman, 1874	Brittle star	ดาวประาษะ	อ่าวไทย	NE	38, 39
<i>Ophiopsammium rugosum</i> (Koehler, 1905)	Brittle star	ดาวประาษะ	อ่าวไทย	NE	38

Taxon/Species	Common Name		Locality	Status	Reference
	English	Local			
<i>Ophiopteron elegans</i> Ludwig, 1888	Brittle star	ดาวประาชะทนามรุ่ม	อำเภอไทย และทะเลอันดามัน	NE	21, 39
<i>Ophiopteron vitense</i> Koehler, 1927	Brittle star	ดาวประาชะทนามรุ่ม	อำเภอไทย	NE	38
<i>Ophiopteron punctocoeruleum</i> Koehler, 1922	Brittle star	ดาวประาชะทนามรุ่ม	อำเภอไทย	NE	38
<i>Ophiothela danae</i> Verrill, 1869	Brittle star	ดาวประาชะทงัดปังกา	อำเภอไทย และทะเลอันดามัน	NE	5, 12, 14, 21, 38, 39, 55
<i>Ophiothrix (Acanthophiothrix) armata</i> Koehler, 1905	Brittle star	ดาวประาชะทนามเล็ก	อำเภอไทย และทะเลอันดามัน	NE	39
<i>Ophiothrix (Acanthophiothrix) lepidus</i> de Lioi, 1893	Brittle star	ดาวประาชะทนามเล็ก	ทะเลอันดามัน	NE	61
<i>Ophiothrix (Acanthophiothrix) leucotrigona</i> H.L. Clark, 1915	Brittle star	ดาวประาชะทนามเล็ก	ทะเลอันดามัน	NE	39
<i>Ophiothrix (Acanthophiothrix) proteus</i> Koehler, 1905	Brittle star	ดาวประาชะทนามเล็ก	ทะเลอันดามัน	NE	21
<i>Ophiothrix (Acanthophiothrix) purpurea</i> von Martens, 1867	Brittle star	ดาวประาชะทนามเล็ก	ทะเลอันดามัน	NE	21, 39
<i>Ophiothrix (Acanthophiothrix) spinosissima</i> Koehler, 1905	Brittle star	ดาวประาชะทนามเล็ก	อำเภอไทย	NE	14, 38, 55
<i>Ophiothrix (Ophiothrix) abstinens</i> Koehler, 1930	Brittle star	ดาวประาชะทนามเล็ก	อำเภอไทย	NE	38
<i>Ophiothrix (Ophiothrix) ciliaris</i> (Lamarck, 1816)	Brittle star	ดาวประาชะทนามเล็ก	ทะเลอันดามัน	NE	39, 61
<i>Ophiothrix (Ophiothrix) exigua</i> Lyman, 1874	Brittle star	ดาวประาชะทนามเล็ก	อำเภอไทย และทะเลอันดามัน	NE	4, 14, 21, 38, 39
<i>Ophiothrix (Ophiothrix) faveolata</i> Marktanner-Turneretscher, 1887	Brittle star	ดาวประาชะทนามเล็ก	ทะเลอันดามัน	NE	61
<i>Ophiothrix (Ophiothrix) plana</i> Lyman, 1874	Brittle star	ดาวประาชะทนามเล็ก	อำเภอไทย	NE	38, 39
<i>Ophiothrix (Ophiothrix) prostrata</i> Koehler, 1922	Brittle star	ดาวประาชะทนามเล็ก	อำเภอไทย	NE	38

Taxon/Species	Common Name		Locality	Status	Reference
	English	Local			
<i>Ophiothrix (Ophiothrix) savignyi</i> (Müller & Troschel, 1842)	Brittle star	ดาวประหลาดเด็ก	ทะเลอันดามัน	NE	5, 61
<i>Ophiothrix (Ophiothrix) stelligera</i> Lyman, 1874	Brittle star	ดาวประหลาดเด็ก	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน ทะเลอันดามัน	NE	21, 38
<i>Ophiothrix (Ophiothrix) vitrea</i> Döderlein, 1896	Brittle star	ดาวประหลาดเด็ก		NE	61
Family Ophiocoridae	Brittle star	ดาวประหลาด			
<i>Ophiocoma brevipes</i> (Peters, 1851)	Brittle star	ดาวประหลาด	ทะเลอันดามัน	NE	12, 13
<i>Ophiocoma dentate</i> Müller & Troschel, 1842	Brittle star	ดาวประหลาด	ทะเลอันดามัน	NE	21
<i>Ophiocoma erinaceus</i> Müller & Troschel, 1842	Brittle star	ดาวประหลาด	ทะเลอันดามัน	NE	21
<i>Ophiocoma lineolata</i> Müller & Troschel, 1842	Brittle star	ดาวประหลาด	อ่าวไทย	NE	7
<i>Ophiocoma pica</i> Müller & Troschel, 1842	Brittle star	ดาวประหลาด	ทะเลอันดามัน	NE	61
<i>Ophiocoma scolopendrina</i> (Lamarck, 1816)	Brittle star	ดาวประหลาด	ทะเลอันดามัน	NE	21, 38
<i>Ophiocoma similanensis</i> Bussarawit & Rowe, 1985	Brittle star	ดาวประหลาด	ทะเลอันดามัน	NE	22
<i>Ophiocomella sexradia</i> (Duncan, 1887)	Brittle star	ดาวประหลาด	อ่าวไทย	NE	21, 38
<i>Ophiomastix annulosa</i> (Lamarck, 1816)	Brittle star	ดาวประหลาด	ทะเลอันดามัน	NE	21, 60
<i>Ophiomastix caryophyllata</i> Lütken, 1869	Brittle star	ดาวประหลาด	ทะเลอันดามัน	NE	21
<i>Ophiomastix sexradiata</i> A.H. Clark, 1952	Brittle star	ดาวประหลาด	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	39
<i>Ophiosia dilatata</i> Koehler, 1930	Brittle star	ดาวประหลาด	ทะเลอันดามัน	NE	61

Taxon/Species	Common Name		Locality	Status	Reference
	English	Local			
<i>Ophiosila pantherina</i> Koehler, 1898	Brittle star	ดาวประกาย	ทะเลอันดามัน	NE	21
<i>Ophiosila timida</i> Koehler, 1930	Brittle star	ดาวประกาย	ทะเลอันดามัน	NE	61
Family Ophionereididae	Brittle star	ดาวประกาย			
<i>Ophionereis dubia</i> (Müller & Troschel, 1842)	Brittle star	ดาวประกาย	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	13, 21, 39
<i>Ophionereis porrecta</i> Lyman, 1860	Brittle star	ดาวประกาย	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	13, 21, 39
Family Ophiodermatidae	Brittle star	ดาวประกาย			
<i>Ophiarachnella gorgonia</i> (Müller & Troschel, 1842)	Brittle star	ดาวประกาย	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	7, 12, 13, 21, 38
<i>Ophiarachnella infernalis</i> (Müller & Troschel, 1842)	Brittle star	ดาวประกาย	อ่าวไทย	NE	38, 39
<i>Ophiochasma stellatum</i> (Ljungman, 1867)	Brittle star	ดาวประกาย	อ่าวไทย	NE	7, 14, 38, 60
Family Ophiuridae	Brittle star	ดาวประกาย			
<i>Ophirolepis cincta</i> Müller & Troschel, 1842	Brittle star	ดาวประกาย	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	7, 12, 21, 39
<i>Ophirolepis superba</i> H.L. Clark, 1915	Brittle star	ดาวประกาย	ทะเลอันดามัน	NE	21, 39
<i>Ophioplocus imbricatus</i> Müller & Troschel, 1842	Brittle star	ดาวประกาย	ทะเลอันดามัน	NE	11
<i>Ophioplocus japonicus</i> H.L. Clark, 1911	Brittle star	ดาวประกาย	อ่าวไทย	NE	38
<i>Ophiura kinbergi</i> (Lyman, 1867)	Brittle star	ดาวประกาย	อ่าวไทย	NE	14, 21, 38, 39, 55
<i>Stegophiura sterilis</i> Koehler, 1922	Brittle star	ดาวประกาย	อ่าวไทย	NE	38

Taxon/Species	Common Name		Locality	Status	Reference
	English	Local			
Class Echinoidea	Sea urchin	เม่นทะเล			
Order Cidaroida	Imperial lance urchin	เม่นหนามดินสอ			
Family Cidaridae	Imperial lance urchin	เม่นหนามดินสอ	ทะเลอันดามัน	NE	60
<i>Eucidaris metularia</i> (Lamarck, 1816)	Imperial lance urchin	เม่นหนามดินสอ	ทะเลอันดามัน	NE	5, 21, 51
<i>Phyllocanthus imperialis</i> (Lamarck, 1816)	Imperial lance urchin	เม่นหนามดินสอ	อ่าวไทย	NE	7, 14, 51, 55, 61
<i>Prionocidaris bispinosa</i> (Lamarck, 1816)	sea urchin	เม่นทะเล	ทะเลอันดามัน	NE	5, 21
<i>Plococidaris verticillata</i> (Lamarck, 1816)	sea urchin	เม่นทะเล			
Order Echinothuriidae	Sea urchin	เม่นทะเล			
Family Echinothuriidae	Sea urchin	เม่นทะเล			
<i>Asthenosoma varium</i> Grube, 1868	Sea urchin	เม่นทะเล	ทะเลอันดามัน	NE	12
Order Diadematoidea	Sea urchin	เม่นทะเล			
Family Diadematiidae	Sea urchin	เม่นทะเล			
<i>Astropyga radiata</i> (Leske, 1778)	Red urchin, fire urchin, blue-spotted urchin	เม่นทะเลจุดฟ้า, เม่นทะเลสีแดง	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	5, 42, 51
<i>Chaetodiadema granulatum</i> Mortensen, 1903	Sea urchin	เม่นทะเล	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	9, 10, 21, 42

Taxon/Species	Common Name		Locality	Status	Reference
	English	Local			
<i>Diadema savignyi</i> (Michelin, 1845)	Long-spined sea urchin	เม่นตำหนมยาว	ทะเลอันดามัน	NE	5, 51
<i>Diadema setosum</i> (Leske, 1778)	Long-spined sea urchin	เม่นตำหนมยาว	ทะเลอันดามัน	NE	7, 12, 13, 14, 21, 41, 51, 55, 57
<i>Echinothrix calamaris</i> (Pallas, 1774)	Sea urchin	เม่นตำหนมสั้น	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	7, 12, 13, 14, 42, 51, 55
Order Stomopneustoida	Sea urchin	เม่นทะเล			
Family Stomopneustidae	Sea urchin	เม่นทะเล			
<i>Stomopneustes variolaris</i> (Lamarck, 1816)	Sea urchin	เม่นทะเล	ทะเลอันดามัน	NE	12, 21
Order Camarodonta	Sea urchin	เม่นทะเล			
Family Temnopleuridae	Sea urchin	เม่นทะเล			
<i>Mespilia globulus</i> (Linnaeus, 1758)	Sea urchin	เม่นทะเล	ทะเลอันดามัน	NE	7, 12, 21, 51
<i>Paratrema doederleini</i> (Mortensen, 1904)	Sea urchin	เม่นทะเล	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	21, 42
<i>Salmaciella dussumier</i> (L. Agassiz, 1846)	Sea urchin	เม่นทะเล	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	13, 14, 21, 42, 55
<i>Salmacis bicolor</i> L. Agassiz, 1846	Sea urchin	เม่นทะเล	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	9, 10, 21, 24, 42, 55
<i>Salmacis sphaeroides</i> (Linnaeus, 1758)	Sea urchin	เม่นทะเล	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	1, 12, 14, 15, 17, 18, 42, 51, 61
<i>Salmacis virgulata</i> L. Agassiz, 1846	Sea urchin	เม่นทะเล	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	7, 13, 14, 42, 51, 61

Taxon/Species	Common Name		Locality	Status	Reference
	English	Local			
<i>Temnopleurus alexandri</i> (Bell, 1884)	Sea urchin	เม่นทะเล	อ่าวไทย	NE	24, 41, 57
<i>Temnopleurus reevesi</i> (Gray, 1855)	Sea urchin	เม่นทะเล	อ่าวไทย	NE	7, 39
<i>Temnopleurus toreumaticus</i> (Leske, 1778)	Sea urchin	เม่นทะเล	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	10, 14, 21, 24, 42, 55, 57
<i>Temnotrema reticulatum</i> (Mortensen, 1904)	Sea urchin	เม่นทะเล	ทะเลอันดามัน	NE	21
<i>Temnotrema siamensis</i> (Mortensen, 1904)	Sea urchin	เม่นทะเล	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	42, 61
Family Toxopneustidae		เม่นทะเล			
<i>Gymnechinus pulchellus</i> Mortensen, 1904	Sea urchin	เม่นทะเล	อ่าวไทย	NE	42
<i>Gymnechinus robillardi</i> (de Iorio, 1883)	Sea urchin	เม่นทะเล	ทะเลอันดามัน	NE	21
<i>Nudechinus multicolor</i> (Yoshiwara, 1898)	Sea urchin	เม่นทะเล	ทะเลอันดามัน	NE	51
<i>Pseudoboletia maculata</i> Troschel, 1869	Sea urchin	เม่นทะเล	อ่าวไทย	NE	51
<i>Toxopneustes pileolus</i> (Lamarck, 1816)	Sea urchin	เม่นทะเล	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	14, 15, 16, 17, 18, 21, 41, 42, 51, 55
<i>Tripneustes gratilla</i> (Linnaeus, 1758)	Sea urchin	เม่นทะเล	ทะเลอันดามัน	NE	21, 51
Family Echinometridae		เม่นทะเล			
<i>Colobocentrotus (Podophora) atratus</i> (Linnaeus, 1758)	Sea urchin	เม่นทะเล	ทะเลอันดามัน	NE	21, 51
<i>Echinometra mathaei</i> (de Blainville, 1825)	Sea urchin	เม่นทะเล	ทะเลอันดามัน	NE	7, 21, 51

Taxon/Species	Common Name		Locality	Status	Reference
	English	Local			
<i>Echinostrephus molaris</i> (de Blainville, 1825)	Sea urchin	เม่นทะเล	ทะเลอินทามัน	NE	5, 21, 51
<i>Heterocentrotus mamillatus</i> (Linnaeus, 1758)	Sea urchin	เม่นทะเล	อ่าวไทย และทะเลอินทามัน	NE	42
Family Paraseleniidae	Sea urchin	เม่นทะเล			
<i>Parasalenia gratiosa</i> A. Agassiz, 1863	Sea urchin	เม่นทะเล	อ่าวไทย	NE	5, 14, 42, 51, 55
Family Strongylocentrotidae	Sea urchin	เม่นทะเล			
<i>Strongylocentrotus pallidus</i> (G.O. Sars, 1871)	Sea urchin	เม่นทะเล	อ่าวไทย	NE	7
Order Clypeasteroidea	Sand dollar	เหรียญทะเล			
Family Clypeasteridae	Sand dollar	เหรียญทะเล			
<i>Clypeaster humilis</i> (Leske, 1778)	Sand dollar	เหรียญทะเล	ทะเลอินทามัน	NE	61
<i>Clypeaster latissimus</i> (Lamarck, 1816)	Sand dollar	เหรียญทะเล	อ่าวไทย และทะเลอินทามัน	NE	9, 10, 12, 21, 34
<i>Clypeaster rarispinus</i> de Meijere, 1903	Sand dollar	เหรียญทะเล	ทะเลอินทามัน	NE	12, 21
<i>Clypeaster reticulatus</i> (Linnaeus, 1758)	Sand dollar	เหรียญทะเล	อ่าวไทย และทะเลอินทามัน	NE	12, 13, 21, 27
Family Arachnoididae	Sand dollar	เหรียญทะเล			
<i>Arachnoides placenta</i> (Linnaeus, 1758)	Sand dollar	เหรียญทะเล	อ่าวไทย และทะเลอินทามัน	NE	7, 14, 21, 24, 51, 55
Family Echinocyamidae	Sand dollar	เหรียญทะเล			
<i>Echinocyamus crispus</i> (Mazzetti, 1894)	Sand dollar	เหรียญทะเล	ทะเลอินทามัน	NE	21

Taxon/Species	Common Name		Locality	Status	Reference
	English	Local			
Family Fibulariidae					
<i>Fibulariella acuta</i> (Yoshiwara, 1898)	Sand dollar	เหรียญทะเล	อ่าวไทย	NE	43
<i>Fibulariella angulipora</i> (Mortensen, 1948)	Heart urchin	เม่นทะเลจิ๋ว	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	43, 61
Family Laganidae					
<i>Jacksonaster depressum</i> (L. Agassiz, 1841)	Sand dollar	เหรียญทะเล	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	7, 10, 12, 21, 51
<i>Loganum decagonale</i> (de Blainville, 1827)	Sand dollar	เหรียญทะเล	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	7, 11, 21
<i>Peronella lesueurii</i> (L. Agassiz, 1841)	Sand dollar	เหรียญทะเล	ทะเลอันดามัน	NE	21
<i>Peronella orbicularis</i> (Leske, 1778)	Sand dollar	เหรียญทะเล	อ่าวไทย	NE	7
<i>Peronella rubra</i> (Döderlein, 1885)	Sand dollar	เหรียญทะเล	ทะเลอันดามัน	NE	21
Family Astrictypeidae					
<i>Echinodiscus auritus</i> Leske, 1778	Sand dollar	เหรียญทะเล	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	1, 9, 10, 12, 13, 14, 21, 25, 51, 55
<i>Echinodiscus bisperforatus</i> Leske, 1778	Sand dollar	เหรียญทะเล	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	7, 12, 13, 21, 24, 51
<i>Echinodiscus tenuissimus</i> (L. Agassiz, 1847)	Sand dollar	เหรียญทะเล	ทะเลอันดามัน	NE	21
Family Echinoneidae					
<i>Koehleraster abnormalis</i> (de Loriol, 1883)	Heart urchin	เม่นไข่	ทะเลอันดามัน	NE	61

Taxon/Species	Common Name		Locality	Status	Reference
	English	Local			
Order Echinolampadoida	Heart urchin	เม่นไข่			
Family Echinolampididae	Heart urchin	เม่นไข่			
<i>Echinolampas alexandri</i> de Loriol, 1876	Heart urchin	เม่นไข่	ทะเลอันดามัน	NE	5, 51, 61
Order Spatangoida	Heart urchin	เม่นหัวใจ			
Family Spatangidae	Heart urchin	เม่นหัวใจ			
<i>Mareta planulata</i> (Lamarck, 1816)	Heart urchin	เม่นหัวใจ	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	10, 12, 21, 24, 51
<i>Mareta ovata</i> (Leske, 1778)	Heart urchin	เม่นหัวใจ	อ่าวไทย	NE	7
Family Eurypatagidae	Heart urchin	เม่นหัวใจ			
<i>Linopneustes brachypetalus</i> Mortensen, 1950	Heart urchin	เม่นหัวใจ	ทะเลอันดามัน	NE	61
Family Paleopneustina incertae sedis B	Heart urchin	เม่นหัวใจ			
<i>Heterobrissus niasicus</i> (Döderlein, 1901)	Heart urchin	เม่นหัวใจ	ทะเลอันดามัน	NE	61
Family Loveniidae	Heart urchin	เม่นหัวใจ			
<i>Lovenia elongata</i> (Gray, 1845)	Heart urchin	เม่นหัวใจ	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	7, 9, 10, 12, 14, 21, 24, 25, 55
<i>Lovenia subcarinata</i> (Gray, 1845)	Heart urchin	เม่นหัวใจ	อ่าวไทย	NE	14, 21, 44, 45, 55

Taxon/Species	Common Name		Locality	Status	Reference
	English	Local			
Family Schizasteridae	Heart urchin	เม่นหัวใจ			
<i>Moira stygia</i> A. Agassiz, 1872	Heart urchin	เม่นหัวใจ	ทะเลอันดามัน	NE	13
<i>Schizaster lacunosus</i> (Linnaeus, 1758)	Heart urchin	เม่นหัวใจ	อ่าวไทย	NE	60
Family Brissidae	Heart urchin	เม่นหัวใจ			
<i>Anametalia sternaloides</i> (Bolau, 1874)	Heart urchin	เม่นหัวใจ	อ่าวไทย	NE	55
<i>Brissopsis luzonica</i> (Gray, 1851)	Heart urchin	เม่นหัวใจ	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	1, 5, 9, 10, 14, 51, 55, 57, 61
<i>Brissus latecarinatus</i> (Leske, 1778)	Heart urchin	เม่นหัวใจ	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	14, 21, 44
<i>Brissus agassizii</i> Döderlein, 1885	Heart urchin	เม่นหัวใจ	ทะเลอันดามัน	NE	21
<i>Metalia spatagus</i> (Linnaeus, 1758)	Heart urchin	เม่นหัวใจ	ทะเลอันดามัน	NE	21
<i>Metalia sternalis</i> (Lamarck, 1816)	Heart urchin	เม่นหัวใจ	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	14, 21, 25, 51
<i>Rhynobrissus pyramidalis</i> A. Agassiz, 1872	Heart urchin	เม่นหัวใจ	อ่าวไทย	NE	44

Taxon/Species	Common Name		Locality	Status	Reference
	English	Local			
Class Holothuroidea	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล			
Order Aspidochirotida	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล			
Family Holothuridae	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล			
<i>Actinopyga echinites</i> (Jaeger, 1833)	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	อ่าวไทย และทะเลอินโดจีน	VU	5, 23, 48, 61
<i>Actinopyga lecanora</i> (Jaeger, 1833)	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	ทะเลอินโดจีน	NE	5, 23, 61
<i>Actinopyga mauritiana</i> (Quoy & Gaimard, 1833)	Surk Reddish	ปลิงทะเล	ทะเลอินโดจีน	VU	5, 23, 61
<i>Actinopyga miliaris</i> (Quoy & Gaimard, 1833)	Blackfish, Hary Blackfish	ปลิงทะเล	ทะเลอินโดจีน	VU	5, 23, 61
<i>Actinopyga obesa</i> (Selenka, 1867)	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	ทะเลอินโดจีน	DD	23, 61
<i>Bohadschia argus</i> (Jaeger, 1833)	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	ทะเลอินโดจีน	LC	5, 23, 61
<i>Bohadschia atra</i> Massin, Rasolofonirina, Conand & Samyn, 1999	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	ทะเลอินโดจีน	DD	5, 60
<i>Bohadschia bivittata</i> (Mitsukurin, 1912)	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	ทะเลอินโดจีน	NE	23
<i>Bohadschia marmorata</i> (Jaeger, 1833)	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	อ่าวไทย และทะเลอินโดจีน	DD	13, 23, 45, 48
<i>Bohadschia vitensis</i> (Semper, 1868)	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	อ่าวไทย และทะเลอินโดจีน	DD	23, 45, 48
<i>Holothuria (Acanthochepta) coluber</i> (Semper, 1868)	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	ทะเลอินโดจีน	LC	5, 23, 61
<i>Holothuria (Acanthochepta) pyxis</i> Selenka, 1867	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	ทะเลอินโดจีน	DD	60

Taxon/Species	Common Name		Locality	Status	Reference
	English	Local			
<i>Holothuria (Cystipus) rigida</i> Selenka, 1867	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	LC	61
<i>Holothuria (Halodeima) atra</i> Jaeger, 1833	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	LC	1, 5, 7, 13, 14, 17, 18, 19, 45, 48
<i>Holothuria (Halodeima) edulis</i> Lesson, 1830	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	LC	5, 13, 14, 45, 48
<i>Holothuria (Lessonothuria) pardalis</i> Selenka, 1867	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	LC	23, 45, 48
<i>Holothuria (Lessonothuria) verrucosa</i> Selenka, 1867	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	LC	23, 45, 48
<i>Holothuria (Mertensiothuria) leucospilota</i> (Brandt, 1835)	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	LC	7, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 23, 45, 48, 55
<i>Holothuria (Metriatyla) albiventer</i> Semper, 1868	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	DD	23
<i>Holothuria (Metriatyla) martensii</i> Semper, 1868	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	DD	6, 14, 23, 24, 48, 55, 56, 60
<i>Holothuria (Metriatyla) scabra</i> Jaeger, 1833	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	EN	6, 7, 23, 24, 48, 60
<i>Holothuria (Microthele) axiologa</i> H.L. Clark, 1921	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	ทะเลอันดามัน	NE	23
<i>Holothuria (Microthele) fuscopunctata</i> Jaeger, 1833	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	ทะเลอันดามัน	LC	23, 61
<i>Holothuria (Microthele) nobilis</i> (Selenka, 1867)	Black teatfish	ปลิงทะเล	ทะเลอันดามัน	EN	5, 60

Taxon/Species	Common Name		Locality	Status	Reference
	English	Local			
<i>Holothuria (Platyperona) difficilis</i> Semper, 1868	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	LC	23, 45, 48
<i>Holothuria (Selenkothuria) erinacea</i> Semper, 1868	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	ทะเลอันดามัน	NE	23, 61
<i>Holothuria (Selenkothuria) moebii</i> Ludwig, 1883	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	ทะเลอันดามัน	LC	23
<i>Holothuria (Semperothuria) cinerascens</i> (Banda), 1835	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	ทะเลอันดามัน	LC	23, 61
<i>Holothuria (Semperothuria) flavomaculata</i> Semper, 1868	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	อ่าวไทย	LC	14, 23, 45, 48, 55
<i>Holothuria (Stauropora) fuscocinerea</i> Jaeger, 1833	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	LC	23, 45, 48, 55
<i>Holothuria (Stauropora) discrepans</i> Semper, 1868	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	อ่าวไทย	DD	47
<i>Holothuria (Theelothuria) notabilis</i> Ludwig, 1875	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	DD	23, 24, 57
<i>Holothuria (Theelothuria) spinifera</i> Théel, 1886	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	อ่าวไทย	DD	6, 23, 24, 57
<i>Holothuria (Theelothuria) squamifera</i> Semper, 1868	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	ทะเลอันดามัน	DD	23, 61
<i>Holothuria (Thymiosycia) arenicola</i> Semper, 1868	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	ทะเลอันดามัน	DD	23, 61
<i>Holothuria (Thymiosycia) conussalva</i> Cherbonnier & Féral, 1984	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	ทะเลอันดามัน	NE	23, 61
<i>Holothuria (Thymiosycia) hilla</i> Lesson, 1830	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	ทะเลอันดามัน	LC	5, 23, 60
<i>Holothuria (Thymiosycia) impatiens</i> Forskål, 1775	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	DD	7, 12, 14, 23, 45, 48, 55
<i>Labiodelmas semperianum</i> Selenka, 1867	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	ทะเลอันดามัน	LC	60
<i>Pearsonothuria graeffei</i> (Semper, 1868)	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	LC	5, 16, 23, 60

Taxon/Species	Common Name		Locality	Status	Reference
	English	Local			
Family Stichopodidae					
<i>Stichopus chloronotus</i> Brandt, 1835	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	อำเภอไทย และทะเลอันดามัน	LC	6, 11, 16, 23, 48, 60
<i>Stichopus hermanni</i> Semper, 1868	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	อำเภอไทย และทะเลอันดามัน	VU	19, 45, 48
<i>Stichopus horrens</i> Selenka, 1867	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	อำเภอไทย	DD	19, 45, 48
<i>Stichopus japonicus</i> Semper, 1868	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	อำเภอไทย	NE	21
<i>Stichopus naso</i> Semper, 1868	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	อำเภอไทย	LC	19, 45, 48
<i>Stichopus pseudohorrens</i> Chéronnier, 1967	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	ทะเลอันดามัน	DD	5
<i>Stichopus variegatus</i> Semper, 1868	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	อำเภอไทย และทะเลอันดามัน	NE	5, 7, 12, 14, 19, 45, 55
<i>Stichopus vastus</i> Sluiter, 1888	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	ทะเลอันดามัน	LC	11, 60
<i>Thelenota ananas</i> (Jaeger, 1833)	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	ทะเลอันดามัน	EN	5, 16
<i>Thelenota anax</i> H.L. Clark, 1921	Sea cucumber, Sandfish	ปลิงทะเล	ทะเลอันดามัน	DD	5, 16
Order Dendrochirotda	Sea cucumber	ปลิงหนวดกิ้งก่า			
Family Cucumariidae	Sea cucumber	ปลิงหนวดกิ้งก่า			
<i>Actinocucumis typicus</i> Ludwig, 1875	Sea cucumber	ปลิงหนวดกิ้งก่า	ทะเลอันดามัน	NE	13, 23, 48
<i>Cercodermas anceps</i> (Selenka, 1867)	Sea cucumber	ปลิงหนวดกิ้งก่า	อำเภอไทย และทะเลอันดามัน	NE	7, 17, 13, 14, 23, 45, 48, 55
<i>Colochirus quadrangularis</i> Troschel, 1843	Sea cucumber	ปลิงหนวดกิ้งก่า	อำเภอไทย	NE	6, 14, 23, 45, 48, 55

Taxon/Species	Common Name		Locality	Status	Reference
	English	Local			
<i>Cucumaria frondosa</i> (Gunner, 1767)	Sea cucumber	บลิงหนวดกึ่งไม้	อ่าวไทย	NE	6
<i>Pseudothyone mosaica</i> (Koehler & Vaney, 1910)	Sea cucumber	บลิงหนวดกึ่งไม้	ทะเลอันดามัน	NE	23
<i>Leptopentacta javanicus</i> (Sluiter, 1881)	Sea cucumber	บลิงหนวดกึ่งไม้	ทะเลอันดามัน	NE	23
<i>Mensamaria bicolommata</i> (Dendy & Hindle, 1907)	Sea cucumber	บลิงหนวดกึ่งไม้	อ่าวไทย	NE	23
<i>Mensamaria intercedens</i> (Lampert, 1885)	Sea cucumber	บลิงหนวดกึ่งไม้	อ่าวไทย	NE	24, 57
<i>Plesiocolochirus australis</i> (Ludwig, 1875)	Sea cucumber	บลิงหนวดกึ่งไม้	อ่าวไทย	NE	35
<i>Pseudocnus echinatus</i> (von Maranzeller, 1881)	Sea cucumber	บลิงหนวดกึ่งไม้	ทะเลอันดามัน	NE	57
<i>Pseudocolochirus violaceus</i> (Théel, 1886)	Sea cucumber	ปลิงแอบเปล	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	12, 13
Family Sclerodactylidae	Sea cucumber	บลิงหนวดกึ่งไม้			
<i>Afrocucumis affricana</i> (Semper, 1868)	Sea cucumber	บลิงหนวดกึ่งไม้	ทะเลอันดามัน	NE	23
<i>Cladolabes schmeltzii</i> (Ludwig, 1875)	Sea cucumber	บลิงหนวดกึ่งไม้	อ่าวไทย	NE	57
<i>Cladolabes hamatus</i> (Sluiter, 1914)	Sea cucumber	บลิงหนวดกึ่งไม้	อ่าวไทย	NE	46
Family Phyllophorida	Sea cucumber	บลิงหนวดกึ่งไม้			
<i>Globosita argus</i> (Heding & Panning, 1954)	Sea cucumber	บลิงหนวดกึ่งไม้	ทะเลอันดามัน	NE	23
<i>Havelockia versicolor</i> (Semper, 1868)	Sea cucumber	บลิงหนวดกึ่งไม้	อ่าวไทย	NE	1, 14, 48
<i>Hemithyone semperi</i> (Bell, 1884)	Sea cucumber	บลิงหนวดกึ่งไม้	ทะเลอันดามัน	NE	23

Taxon/Species	Common Name		Locality	Status	Reference
	English	Local			
<i>Phyllophorella kohkutiensis</i> (Heding & Panning, 1954)	Sea cucumber	บลิงหนวดกึ่งไม้	อ่าวไทย	NE	33
<i>Phyllophorella spiculata</i> (Chang, 1935)	Sea cucumber	บลิงหนวดกึ่งไม้	ทะเลอันดามัน	NE	23
<i>Phyllophorella robusta</i> (Heding & Panning, 1954)	Sea cucumber	บลิงหนวดกึ่งไม้	อ่าวไทย	NE	33
<i>Phyllophorus (Phyllothuria) cebuensis</i> (Semper, 1867)	Sea cucumber	บลิงหนวดกึ่งไม้	อ่าวไทย	NE	33
<i>Phyllophorus (Urodemella) holothurioides</i> Ludwig, 1875	Sea cucumber	บลิงหนวดกึ่งไม้	ทะเลอันดามัน	NE	13
<i>Selenkiella malayense</i> Heding & Panning, 1954	Sea cucumber	บลิงหนวดกึ่งไม้	อ่าวไทย	NE	33
<i>Selenkiella siamense</i> Heding & Panning, 1954	Sea cucumber	บลิงหนวดกึ่งไม้	อ่าวไทย	NE	33
<i>Stolus buccalis</i> (Stimpson, 1855)	Sea cucumber	บลิงหนวดกึ่งไม้	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	23, 45, 48, 55
<i>Stolus conjugens</i> (Semper, 1868)	Sea cucumber	บลิงหนวดกึ่งไม้	อ่าวไทย	NE	48, 60
<i>Thyone okeni</i> Bell, 1884	Sea cucumber	บลิงหนวดกึ่งไม้	อ่าวไทย	NE	24, 57

Taxon/Species	Common Name		Locality	Status	Reference
	English	Local			
Order Molpadida	Sea potato	ปลิงทะเล			
Family Caudinidae	Sea potato	ปลิงทะเล			
<i>Acaudina leucoprocta</i> (H.L. Clark, 1938)	Sea potato	ปลิงหัวมันเทศ	อ่าวไทย	NE	48, 60
<i>Acaudina malpadioides</i> (Semper, 1868)	Sea potato	ปลิงหัวมันเทศ	ทะเลอินทามัน	NE	13, 23
<i>Paracaudina chilensis</i> (Müller, 1850)	Sea potato	ปลิงหัวมันเทศ	อ่าวไทย	NE	7
Family Molpadiidae	Sea potato	ปลิงทะเล			
<i>Molpadia raretzii</i> (von Marrenzeller, 1877)	Sea potato	ปลิงทะเล	อ่าวไทย	NE	6
Order Apodida	Worm sea cucumber	ปลิงสร้อยไข่มุก ปลิงงู			
Family Synaptidae	Worm sea cucumber	ปลิงสร้อยไข่มุก ปลิงงู			
<i>Anapta gracilis</i> Semper, 1868	Worm sea cucumber	ปลิงสร้อยไข่มุก ปลิงงู	อ่าวไทย	NE	50
<i>Opheodesoma australiensis</i> Hedging, 1931	Worm sea cucumber	ปลิงสร้อยไข่มุก ปลิงงู	อ่าวไทย	NE	6
<i>Opheodesoma clarki</i> Hedging, 1928	Worm sea cucumber	ปลิงสร้อยไข่มุก ปลิงงู	ทะเลอินทามัน	NE	6, 23
<i>Opheodesoma grisea</i> (Semper, 1868)	Worm sea cucumber	ปลิงสร้อยไข่มุก ปลิงงู	อ่าวไทย และทะเลอินทามัน	NE	23, 60
<i>Opheodesoma lineata</i> Hedging, 1928	Worm sea cucumber	ปลิงสร้อยไข่มุก ปลิงงู	อ่าวไทย	NE	32
<i>Polyplectana kefersteinii</i> (Selenka, 1867)	Worm sea cucumber	ปลิงสร้อยไข่มุก ปลิงงู	ทะเลอินทามัน	NE	23
<i>Polyplectana nigra</i> (Semper, 1868)	Worm sea cucumber	ปลิงสร้อยไข่มุก ปลิงงู	ทะเลอินทามัน	NE	23

Taxon/Species	Common Name		Locality	Status	Reference
	English	Local			
<i>Protankyra pseudodigitata</i> (Semper, 1868)	Worm sea cucumber	ปลิงสร้อยไข่มุก ปลิงงู	ทะเลอันดามัน	NE	12, 23
<i>Synapta maculata</i> (Chamisso & Eysenhardt, 1821)	Worm sea cucumber	ปลิงสร้อยไข่มุก ปลิงงู	ทะเลอันดามัน	NE	6, 7, 12, 23
<i>Synaptula recta</i> (Semper, 1868)	Worm sea cucumber	ปลิงสร้อยไข่มุก ปลิงงู	อ่าวไทย และทะเลอันดามัน	NE	1, 5, 17, 48, 60
<i>Synaptula aff. virgata</i> (Sluiter, 1901)	Worm sea cucumber	ปลิงสร้อยไข่มุก ปลิงงู	อ่าวไทย	NE	45, 55

เอกสารอ้างอิง

1. กิติธร สรรพพานิช, อีรพงศ์ ดั่งดี, สุเมตต์ ปุจฉาการ, อิดารัตน์ น้อยรักษา, อัญชลี จันทร์คง, สุชา มั่นคงสมบูรณ์ และ สุภัตรา อย่างสวย. 2554. สถานภาพทรัพยากรสิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศชายฝั่งทะเล บริเวณหาดนางรอง เกาะจรเข้มะและกลุ่มเกาะจวง อำเภอสตึกหีบ จังหวัดชลบุรี (สนองพระราชดำรินโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ). รายงานการวิจัย ทุนอุดหนุนการวิจัยงบประมาณเงินรายได้ (เงินอุดหนุนจากรัฐบาล) ประจำปี 2551-2553. สถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล มหาวิทยาลัยบูรพา.
2. จริญญา กันกำเนิด, เชษฐพงษ์ เมฆสัมพันธ์ และ สุเมตต์ ปุจฉาการ. 2549. ความหลากหลายของชนิดปลิงทะเลและการแพร่กระจายบริเวณหาดทรายหาดหิน และแหล่งหญ้าทะเล บริเวณเกาะลันตาใหญ่ จังหวัดกระบี่. **เรื่องเต็มการประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 44 : สาขาประมง (30 มกราคม-2 กุมภาพันธ์ 2549): 349-356.**
3. พิทยรัตน์ สุกุสเดช. 2548. การศึกษาอนุกรมวิธานของดาวขนนกฝั่งอันดามันเหนือของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. ภาควิชาวาริชศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
4. ภัทรีนา คมขำ. 2549. ความสัมพันธ์ของดาวเปราะที่อาศัยอยู่ร่วมกับฟองน้ำบริเวณหมู่เกาะล้าน จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. ภาควิชาสัตววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
5. ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทางทะเล. 2553. รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการศึกษาจัดทำข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่วิกฤตทางความหลากหลายทางชีวภาพ (Biodiversity Hotspots) จังหวัดระนอง จังหวัดพังงา จังหวัดกระบี่และจังหวัดภูเก็ต เล่ม 4. ระบบนิเวศทะเลและชายฝั่ง. เสนอ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. คณะประมง, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
6. มัทนา แสงจินดาวงษ์. 2516. การศึกษาชนิดและคุณค่าทางอาหารของปลิงทะเลของไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
7. ลักขณา กลินณศักดิ์. 2508. Some Echinoderm collected in the Gulf of Thailand. วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี. คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
8. วัฒนา ไวยनिया. 2527. การศึกษาชนิดของปลาดาวหน้าอ่าวพัทยาและเกาะช้าง. รายงานวิชาการที่ สจ/26/2. ฝ่ายสถานีวิจัยประมงทะเล กองประมงทะเล กรมประมง.

9. วัฒนา ไวยनिया. 2528. การศึกษาชนิดของเอกโคโนเดิร์มในอ่าวไทย. รายงานวิชาการที่ สจ/27 /2. ฝ่ายสถานีวิจัยประมงทะเล กองประมงทะเล กรมประมง.
10. วัฒนา ไวยनिया. 2529. การศึกษาชนิดและการแพร่กระจายของเอกโคโนเดิร์มในอ่าวไทย II. รายงานวิชาการที่ สจ/28/3. ฝ่ายสถานีวิจัยประมงทะเล กองประมงทะเล กรมประมง.
11. ศูนย์วิจัยป่าไม้. 2549. รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการสำรวจและจัดทำข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ เล่ม 3. ระบบนิเวศทะเลและชายฝั่ง. เสนอต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. คณะวนศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
12. สมพร ศรียากร. 2513. การศึกษาอนุกรมวิธานของเอกโคโนเดิร์มที่ได้จากการสำรวจร่วมไทย-เคนมาร์ค ครั้งที่ 5 ทางด้านชีววิทยาทางทะเล บริเวณฝั่งตะวันตกของไทยในมหาสมุทรอินเดีย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
13. สุเมตต์ ปุจฉาการ, ชนิษฐา ทรพรพันธ์, สุรพล ชุมหบัณฑิต และกรกฎ หงษ์ทอง. 2541. การศึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพของเอกโคโนเดิร์มบริเวณสถานีวิจัยทรัพยากรชายฝั่ง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จังหวัดระนอง. การเสนอผลงานภาคบรรยาย ใน การประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 36. 3-5 กุมภาพันธ์ 2541. กรุงเทพมหานคร.
14. สุเมตต์ ปุจฉาการ. 2541. การศึกษาอนุกรมวิธานของเอกโคโนเดิร์มบริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
15. สุเมตต์ ปุจฉาการ. 2551. ฟองน้ำและเอกโคโนเดิร์ม. ใน (พจนา บุญเนตร) คู่มือทรัพยากรธรรมชาติหมู่เกาะมัน, หน้า 86-97 และหน้า 148-154. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
16. สุเมตต์ ปุจฉาการ และคมสัน หงษ์ศิริศิริ. 2554. เอกโคโนเดิร์มบริเวณหมู่เกาะลิบลิ้ง จังหวัดพังงา. เอกสารการประชุมวิชาการชมรมคณะปฏิบัติการวิทยากร อพ.สธ. ครั้งที่ 5 “ทรัพยากรไทย: ก้าวสู่โลกกว้างอย่างมั่นใจ” (3-5 พฤศจิกายน 2554, ศูนย์ฝึกหนองระเวียง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จังหวัดนครราชสีมา): 748-757.

17. สุเมตต์ ปุจฉาการ และสุชา มั่นคงสมบูรณ์. 2550. **ฟองน้ำทะเล เอกโคไคโนเดิร์ม และเพรียงหัวหอม บริเวณเกาะครามและเกาะใกล้เคียง**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี.
18. สุเมตต์ ปุจฉาการ, สุชา มั่นคงสมบูรณ์, ฉิดารัตน์ น้อยรักษา และพิชัย สนแจ้ง. 2547. **การศึกษาความหลากหลายของชนิดสัตว์ทะเลในแนวปะการังในภาค ตะวันออก (จังหวัดชลบุรี)**. กรุงเทพมหานคร: ฐานข้อมูลผลงานวิจัยสาขา เกษตรศาสตร์และชีววิทยา สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
19. สุเมตต์ ปุจฉาการ, อารมณ มุจรินทร์ และพิชัย สนแจ้ง. 2543. ปลิงทะเลในอันดับ *Aspidochirotida* ที่อาศัยอยู่ในบริเวณแนวปะการัง หมู่เกาะล้านและหมู่เกาะไผ่ จังหวัดชลบุรี. การเสนอผลงานภาคบรรยายในการประชุมทางวิชาการของ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 38. 1-4 กุมภาพันธ์ 2543. กรุงเทพมหานคร.
20. Birkeland, C. 1989. The Influence of Echinoderms of Coral-reef Communities. In Jangoux, M., and Lawrence, JM. (ed.), **Echinoderm Studies 3**, pp. 1-79. Rotterdam: A.A. Balkema Publishers.
21. Bussarawit, S., and Hansen, B. 1987. **Results of Echinoderms from the First PMBC/DANIDA Training course and workshop on taxonomy, biology and ecology of echinoderms**. 9-28 February 1987. Phuket Marine Biological Center, Phuket, Thailand.
22. Bussarawit, S., and Rowe, FEW. 1985. A new species in the Ophiocomid Genus *Ophiocoma* (Echinodermata: Ophiuroidea) from the West Coast of Thailand, Andaman Sea. **Phuket mar. boil. Cent. Res. Bull.** 35: 1-6.
23. Bussarawit, S., and Thongtham, N. 1999. Sea cucumber fisheries and trade in Thailand. Paper presented at **International Conference on the Conservation of Sea Cucumber in Malaysia: Their taxonomy, ecology and trade**. 25 February 1999. Kuala Lumpur, Malaysia.
24. Choapeng, S. 1997. **Taxonomy of echinoderms in Pattani province**. Special problem in Technology of Fishery. Faculty of Science and Technology, Prince of Songkla University.

25. Choonhabandit, S., and Tsuchiya, M. 1989. Ecological distribution of shallow subtidal macrobenthic animals on the sandy bottom of Sichang Island, The Gulf of Thailand: A. preliminary report. **Galaxea** 8: 231-239.
26. Clark, AM. 1993. An index of names of recent Asteroidea – Part 2: Valvatida. In Jangoux, M., and Lawrence, JM. (ed.), **Echinoderm Studies** 4, pp. 18-366. Rotterdam: A.A. Balkema Publishers.
27. Clark, AM. 1996. An index of names of recent Asteroidea – Part 3: Velatida and Spinulosida. In Jangoux, M., and Lawrence, JM. (ed.), **Echinoderm Studies** 5, pp. 183-250. Rotterdam: AA. Balkema Publishers.
28. Clark, AM., and Rowe, FEW. 1971. Monograph of shallow-water Indo-West Pacific Echinoderms. **Trustees of the British Museum (Natural History)**. London.
29. Clark, HL. 1915. Catalog of recent ophiurans. **Mem. Mus. Comp. Zool. Harv.** 25: 165-376.
30. Conand, C., Polidoro, BA., Mercier, A., Gamboa, RU., Hamel, JF., and Purcell, SW. 2014. The IUCN red list assessment of aspidochirotid sea cucumbers and its implications. **SPC Beche-de-mer Information Bulletin** vol. 34: pp. 3-7.
31. Doderlein, L. 1926. **Über Asteriden aus dem Museum von Stockholm. K svenska Vetensk Akad Handl** (3)2(6): 1-22.
32. Heding, S.G. 1928. Synaptidae. **Vidensk. Meddr. dansk naturh. Foren.** 85: 105-323.
33. Heding, S.G. and A. Paning. 1954. Phyllophoridae. **Eine Bearbeitung der polytentaculaten dendrochiroten holothuriern des zoologischen Museums in Kopenhagen. Spolia zool Mus haun.** 13: 7-209.
34. Hoggett, AK. 1991. The genus *Macrophiothrix* (Ophiuroidea: Ophiotrichidae) in Australian Waters. **Invertebr Taxon.** 4: 1077-1146.
35. Hyman, LH. 1955. **The invertebrates 4: Echinodermata.** New York: McGraw-Hill.

36. Irimura, S. 1981. **The Brittle-stars of Sagami Bay.** Tokyo: Biological Laboratory Imperial Household.
37. Kobayashi, N. 1985. Marine pollution bioassay by sea urchin eggs: An attempt to enhance accuracy II. **Publ. Seto. Mar. Biol. Lab.** 30(4/6): 213-226.
38. Koehler, R. 1930. Ophiures recueillis par le docteur Th. Mortensen dans les mers d' Australie l' Archipel Malais. **Vidensk Meddr Dansk naturh.** Foren 89: 1-295.
39. Komkham, P. 2001. **Taxonomic study on brittle stars (Ophiuroidea, Echinodermata) in the collection of Institute Marine Science, Burapha University.** Special problem in biological science, Faculty of Science, Burapha University.
40. Lane, DJW., Marsh, LM., VandenSpiegel, D., and Rowe, FEW. 2000. Echinoderm fauna of the South China Sea: An inventory and analysis of distribution patterns. **The Raffle Bulletin of Zoology Supplement No. 8:** 459-493.
41. McCauley, R.D., Riddle, M.J., Sorokin, S.J., Murphy, P.T. et al., 1993. **AIMS Bioactivity Unit Marine Invertebrate Collection. VII: Papua New Guinea, Thailand & the Philippines.** AIMS Report Number 14. Australian Institute of Marine Science, Townville.
42. Mortensen, T. 1904. The Danish Expedition to Siam, 1899-1900. II. **Echinoidea.** *K danske Vidensk Selsk Skr* (7)1(l): 1-124.
43. Mortensen, T. 1948. **Monograph of the Echinoidea. IV (2). Clypeasteroidea.** Copenhagen: C. A. Reitzel.
44. Mortensen, T. 1951. **Monograph of the Echinoidea. V (2). Spatangoida.** Copenhagen: C. A. Reitzel.
45. Mucharin, A. 1998. **Taxonomic study on Holothurians Lan and Phai Islands, Chonburi province, Thailand.** Special problem in aquatic science, Faculty of Science, Burapha University.

46. Mucharin, A. 2008. First Record of *Cladolabes hamatus* (Sluiter, 1914.) (Echinodermata, Holothuroidea : Dendroceratida) from the south China Sea. **The Thailand Natural History Museum Journal**. 3(1): 17-24.
47. Mucharin, A. and S. Putchakarn. 2005. New Thai Record: *Holothuria (Stauropora) discrepans* Semper, 1868. **The Thailand Natural History Museum Journal**. 1(1): 1-8.
48. Mucharin, A., S. Putchakarn and P. Sonchaeng. 2005. Holothurians (Holothuroidea: Echinodermata) of the Eastern Coast of **Thailand**. **The Thailand Natural History Museum Journal**. 1(2): 97-136.
49. Mucharin, A., S. Yaikla, W. Sukkasem and B. Changlom. 2010. Diversity study on echinoderms in Mu Ko Man, Rayong Province, Eastern coast of Thailand. **The Thailand Natural History Museum Journal**. 4(2): 79-93.
50. Mucharin, A., Y. Samyn, B. Changlom and W. Sukkasem. 2011. First Record of the apdid sea cucumber *Anapta gracilis* Semper, 1868 (Holothuroidea: Synaptidae) in the Gulf of Thailand. **The Thailand Natural History Museum Journal**. 5(1): 1-5.
51. Pawatha, M. 2001. **Taxonomic study on sea urchins, sand dollars and heart urchins (Echinoidea, Echinodermata) in the collection of Institute Marine Science, Burapha University**. Special problem in biological science, Faculty of Science, Burapha University.
52. Putchakarn, S., Suksudej, P., Sonchaeng, P., and Matchacheep, S. 2001. Color variation of feather star, *Lamprometra palmata* (J. Muller) at Koh Samet and Koh Kudi, Rayong province, Thailand. Oral presentation *in 27th Congress on Science and Technology of Thailand*. 16-18 October 2001. Lee Garden Plaza Hotel, Hatyai, Songkla.
53. Putchakarn, S. and P. Sonchaeng. 2004. Echinoderm Fauna of Thailand: History and Inventory Reviews. **Science Asia**. 30(4): 417-428.

54. Putchakarn, S., Thapanand, T., Choonhabundit, S., and Hongtong, K. 1998. A preliminary study on biodiversity of echinoderms around Rayong Coastal Research Station, Andaman Sea, Thailand. Paper for oral presentation in **The 36 Kasetsart University Annual Conference**. 3-5 February 1998.
55. Rodma, P. 1996. **Echinoderms from Chonburi and Rayong provinces**. Special problem in biological science, Faculty of Science, Burapha University.
56. Rowe, FWE., and Gates, J. 1995. Echinodermata. In Wells, A. (ed.), **Zoological Catalogue of Australia, Vol. 33**. Melbourne: CSIRO Australia.
57. Satayamas, K. 1982. **Study on echinoderms in Songkla province**. Special problem in biological science, Faculty of Science, Prince of Songkla University.
58. Suksudej, P. 2001. **Taxonomic study on feather stars (Crinoidea, Echinodermata) in the collection of Institute Marine Science, Burapha University**. Special problem in biological science, Faculty of Science, Burapha University.
59. Sloan, N.A. 1985. **Echinoderm fisheries of the world: A review. Proceeding of the Fifth International Echinoderm Conference: 109-123**.
60. Specimen in the collection of Institute Marine Science, Burapha University, Chonburi, Thailand.
61. Specimen in the collection of The Phuket Marine Biological Center, Phuket, Thailand.

ดัชนี

ดาวขนนก.....	91, 92, 93, 94
ดาวทราย.....	95
ดาวทะเล.....	94, 95, 96, 97, 98, 99
ดาวเปราะ.....	100, 101, 102, 103, 104, 106, 107
ดาวเปราะกัลปังหา.....	105
ดาวเปราะแมงกระพรุน.....	104
ดาวเปราะหนามรุ่ม.....	105
ดาวเปราะหนามเล็ก.....	105, 106
ดาวเปราะหนามใหญ่.....	103, 104
ดาวลายเสือ.....	99
ดาวแสงอาทิตย์.....	94
ปลิง.....	121, 122
ปลิงทะเล.....	115, 116, 117, 118, 121
ปลิงสร้อยไข่มุก.....	121, 122
ปลิงหนวดกิ้งไม้.....	118, 119, 120
ปลิงหัวมันเทศ.....	121
ปลิงแอปเปิ้ล.....	119
เม่นไข่.....	112, 113
เม่นค้ำหนามยาว.....	109
เม่นค้ำหนามสั้น.....	109
เม่นทะเล.....	108, 109, 110, 111

ดัชนี

เม่นทะเลจีวี่.....	112
เม่นทะเลจุดฟ้า.....	108
เม่นทะเลสีแดง.....	108
เม่นหนามดินสอ.....	108
เม่นหัวใจ.....	113, 114
เหรียญทะเล.....	111, 112

Index

<i>Acanthaster planci</i> (Linnaeus, 1758).....	99
<i>Acaudina leucoprocta</i> (H.L. Clark, 1938).....	121
<i>Acaudina molpadioides</i> (Semper, 1868).....	121
<i>Actinocucumis typicus</i> Ludwig, 1875.....	118
<i>Actinopyga echinites</i> (Jaeger, 1833).....	115
<i>Actinopyga lecanora</i> (Jaeger, 1833).....	115
<i>Actinopyga mauritiana</i> (Quoy & Gaimard, 1833).....	115
<i>Actinopyga miliaris</i> (Quoy & Gaimard, 1833).....	115
<i>Actinopyga obesa</i> (Selenka, 1867).....	115
<i>Afrocucumis africana</i> (Semper, 1868).....	119
<i>Amphilycus scripta</i> (Koehler, 1904).....	101
<i>Amphimetra ensifer</i> (AH Clark, 1908).....	92
<i>Amphimetra molleri</i> (AH Clark, 1908).....	92
<i>Amphimetra tessellate</i> (Müller, 1841).....	92
<i>Amphiodia obtecta</i> Mortensen, 1940.....	101
<i>Amphioplus (Amphichilus) cesareus</i> (Koehler, 1905).....	101
<i>Amphioplus (Amphichilus) impressus</i> (Ljungman, 1867).....	101
<i>Amphioplus (Amphichilus) intermedius</i> (Koehler, 1905).....	101
<i>Amphioplus (Amphioplus) didymus</i> H.L. Clark, 1938.....	101
<i>Amphioplus (Amphioplus) lucidus</i> Koehler, 1922.....	101
<i>Amphioplus (Amphioplus) personatus</i> (Koehler, 1905).....	101

Index

<i>Amphioplus (Amphioplus) praestans</i> (Koehler, 1905).....	101
<i>Amphioplus (Amphioplus) seminudus</i> Mortensen, 1940.....	101
<i>Amphioplus (Amphioplus) stenaspis</i> H.L. Clark, 1938.....	101
<i>Amphioplus (Lymanella) andreae</i> (Lütken, 1872).....	101
<i>Amphioplus (Lymanella) depressa</i> (Ljungman, 1867).....	101
<i>Amphioplus (Lymanella) laevis</i> (Lyman, 1874).....	101
<i>Amphioplus (Unioplus) conditus</i> (Koehler, 1905).....	102
<i>Amphioplus relictus</i> (Koehler, 1905).....	101
<i>Amphipholis misera</i> (Koehler, 1899).....	102
<i>Amphipholis squamata</i> (Delle Chiaje, 1829).....	102
<i>Amphiura (Amphiura) abbreviata</i> Koehler, 1905.....	102
<i>Amphiura (Amphiura) ambigua</i> Koehler, 1905.....	102
<i>Amphiura (Amphiura) luetkeni</i> Duncan, 1879.....	102
<i>Amphiura (Amphiura) sexradiata</i> Koehler, 1930.....	102
<i>Amphiura (Felleria) ecnomiotata</i> H.L. Clark, 1911.....	102
<i>Amphiura (Felleria) heptacantha</i> (Mortensen, 1940).....	102
<i>Amphiura (Ophiopeltis) phalerata</i> (Lyman, 1874).....	102
<i>Anametalia sternaloides</i> (Bolau, 1874).....	114
<i>Anapta gracilis</i> Semper, 1868.....	121
<i>Anneissia bennetti</i> (Müller, 1841).....	92
<i>Anseropoda rosacea</i> (Lamarck, 1816).....	98
<i>Anthenea flavescens</i> (Gray, 1840).....	96

Index

<i>Anthenea pentagonula</i> (Lamarck, 1816).....	96
<i>Anthenea regalis</i> Koehler, 1910.....	96
<i>Arachnoides placenta</i> (Linnaeus, 1758).....	111
<i>Archaster angulatus</i> Müller & Troschel, 1842.....	95
<i>Archaster typicus</i> Müller & Troschel, 1840.....	96
<i>Asterina coronata</i> von Martens, 1866.....	98
<i>Asterina sarasini</i> (de Loriol, 1897).....	98
<i>Asterodiscides belli</i> Rowe, 1977.....	96
<i>Asteronyx loveni</i> Müller & Troschel, 1842.....	100
<i>Asteropsis caranifera</i> (Lamarck, 1816).....	99
<i>Asthenosoma varium</i> Grube, 1868.....	108
<i>Astroboa clavata</i> (Lyman, 1861).....	100
<i>Astroboa nuda</i> (Lyman, 1874).....	100
<i>Astrocladus exiguus</i> (Lamarck, 1816).....	100
<i>Astropecten bengalensis</i> Döderlein, 1917.....	95
<i>Astropecten fasciatus</i> Döderlein, 1926.....	95
<i>Astropecten granulatus</i> Müller & Troschel, 1842.....	95
<i>Astropecten indicus</i> Döderlein, 1888.....	95
<i>Astropecten monacanthus</i> Sladen, 1883.....	95
<i>Astropecten polyacanthus</i> Müller & Troschel, 1842.....	95
<i>Astropecten pusillus</i> Sluiter, 1889.....	95

Index

<i>Astropecten vappa</i> Müller & Troschel, 1842.....	95
<i>Astropecten velitaris</i> von Martens, 1865.....	95
<i>Astropecten zebra</i> Sladen, 1883.....	95
<i>Astropyga radiata</i> (Leske, 1778).....	108
<i>Bohadschia argus</i> (Jaeger, 1833).....	115
<i>Bohadschia atra</i> Massin, Rasolofonirina, Conand & Samyn, 1999.....	115
<i>Bohadschia bivittata</i> (Mitsukuri, 1912).....	115
<i>Bohadschia marmorata</i> (Jaeger, 1833).....	115
<i>Bohadschia vitiensis</i> (Semper, 1868).....	115
<i>Brissopsis luzonica</i> (Gray, 1851).....	114
<i>Brissus agassizii</i> Döderlein, 1885.....	114
<i>Brissus latecarinatus</i> (Leske, 1778).....	114
<i>Capillaster multiradiatus</i> (Linnaeus, 1758).....	91
<i>Capillaster sentosus</i> (Carpenter, 1888).....	91
<i>Cenometra bella</i> (Hartlaub, 1890).....	93
<i>Cercodemus anceps</i> (Selenka, 1867).....	118
<i>Chaetodiadema granulatum</i> Mortensen, 1903.....	108
<i>Choriaster granulatus</i> Lütken, 1869.....	96
<i>Cladolabes hamatus</i> (Sluiter, 1914).....	119
<i>Cladolabes schmeltzii</i> (Ludwig, 1875).....	119
<i>Clarkcomanthus albinotus</i> Rowe, Hoggett, Birtles & Vail, 1986.....	91

Index

<i>Clarkcomanthus alternans</i> (Carpenter, 1881).....	91
<i>Clarkcomanthus littoralis</i> (Carpenter, 1888).....	91
<i>Clypeaster humilis</i> (Leske, 1778).....	111
<i>Clypeaster latissimus</i> (Lamarck, 1816).....	111
<i>Clypeaster rarispinus</i> de Meijere, 1903.....	111
<i>Clypeaster reticulatus</i> (Linnaeus, 1758).....	111
<i>Colobocentrotus (Podophora) atratus</i> (Linnaeus, 1758).....	110
<i>Colobometra perspinosa</i> (Carpenter, 1881).....	94
<i>Colochirus quadrangularis</i> Troschel, 1843.....	118
<i>Comanthus briareus</i> (Bell, 1882).....	91
<i>Comanthus mirabilis</i> Rowe, Hoggett, Birtles & Vail, 1986.....	91
<i>Comanthus parvicirrus</i> (Müller, 1841).....	91
<i>Comanthus wahlbergii</i> (Müller, 1843).....	91
<i>Comaster multifidus</i> (Müller, 1841).....	92
<i>Comaster nobilis</i> (Carpenter, 1884).....	92
<i>Comaster schlegelii</i> (Carpenter, 1881).....	92
<i>Comatella nigra</i> (Carpenter, 1888).....	92
<i>Comatella stelligera</i> (Carpenter, 1888).....	92
<i>Comatula purpurea</i> (Müller, 1841).....	92
<i>Craspidaster hesperus</i> (Müller & Troschel, 1840).....	95

Index

<i>Craspidometra acuticirra</i> (Carpenter, 1882).....	93
<i>Cucumaria frondosa</i> (Gunner, 1767).....	119
<i>Culcita novaeguineae</i> Müller & Troschel, 1842.....	96
<i>Culcita schmideliana</i> (Retzius, 1805).....	96
<i>Dactyloaster cylindricus</i> (Lamarck, 1816).....	97
<i>Diadema savignyi</i> (Michelin, 1845).....	109
<i>Diadema setosum</i> (Leske, 1778).....	109
<i>Dichrometra bimaculata</i> (Carpenter, 1881).....	93
<i>Dichrometra tenuicirra</i> AH Clark, 1912.....	93
<i>Dorometra nana</i> (Hartluab, 1890).....	94
<i>Dougaloplus acanthinus</i> (H.L. Clark, 1911).....	102
<i>Dougaloplus echinatus</i> (Ljungman, 1867).....	102
<i>Echinaster luzonica</i> (Gray, 1840).....	99
<i>Echinaster purpureus</i> (Gray, 1840).....	99
<i>Echinaster stereosomus</i> Fisher, 1913.....	99
<i>Echinocyamus crispus</i> Mazzetti, 1894.....	111
<i>Echinodiscus auritus</i> Leske, 1778.....	112
<i>Echinodiscus bisperforatus</i> Leske, 1778.....	112
<i>Echinodiscus tenuissimus</i> (L. Agassiz, 1847).....	112
<i>Echinolampas alexandri</i> de Loriol, 1876.....	113
<i>Echinometra mathaei</i> (de Blainville, 1825).....	110

Index

<i>Echinostrephus molaris</i> (de Blainville, 1825).....	111
<i>Echinothrix calamaris</i> (Pallas, 1774).....	109
<i>Euantedon polytes</i> AH Clark, 1936.....	94
<i>Eucidaris metularia</i> (Lamarck, 1816).....	108
<i>Euretaster cribosus</i> (von Martens, 1867).....	99
<i>Euryale aspera</i> Lamarck, 1816.....	100
<i>Fibulariella acuta</i> (Yoshiwara, 1898).....	112
<i>Fibulariella angulipora</i> (Mortensen, 1948).....	112
<i>Fromia hemiopl</i> a Fisher, 1913.....	97
<i>Fromia indica</i> (Perrier, 1869).....	98
<i>Fromia monilis</i> (Perrier, 1869).....	98
<i>Globosita argus</i> (Heding & Panning, 1954).....	119
<i>Gomophia egyptiaca</i> Gray, 1840.....	98
<i>Goniodiscaster forficulatus</i> (Perrier, 1875).....	96
<i>Goniodiscaster granuliferus</i> (Gray, 1847).....	97
<i>Gymnechinus pulchellus</i> Mortensen, 1904.....	110
<i>Gymnechinus robillardi</i> (de Loriol, 1883).....	110
<i>Havelockia versicolor</i> (Semper, 1868).....	119
<i>Hemithyone semperi</i> (Bell, 1884).....	119
<i>Heterobrissus niasicus</i> (Döderlein, 1901).....	113
<i>Heterocentrotus mamillatus</i> (Linnaeus, 1758).....	111

Index

<i>Heterometra bengalensis</i> (Hartluab, 1890).....	93
<i>Heterometra sarae</i> AH Clark, 1941.....	93
<i>Himerometra robustipinna</i> (Carpenter, 1881).....	93
<i>Holothuria (Acanthotrapeza) coluber</i> (Semper, 1868).....	115
<i>Holothuria (Acanthotrapeza) pyxis</i> Selenka, 1867.....	115
<i>Holothuria (Cystipus) rigida</i> Selenka, 1867.....	116
<i>Holothuria (Halodeima) atra</i> Jaeger, 1833.....	116
<i>Holothuria (Halodeima) edulis</i> Lesson, 1830.....	116
<i>Holothuria (Lessonothuria) pardalis</i> Selenka, 1867.....	116
<i>Holothuria (Lessonothuria) verrucosa</i> Selenka, 1867.....	116
<i>Holothuria (Mertensiothuria) leucospilota</i> (Brandt, 1835).....	116
<i>Holothuria (Metriatyla) albiventer</i> Semper, 1868.....	116
<i>Holothuria (Metriatyla) martensii</i> Semper, 1868.....	116
<i>Holothuria (Metriatyla) scabra</i> Jaeger, 1833.....	116
<i>Holothuria (Microthele) axiologa</i> H.L. Clark, 1921.....	116
<i>Holothuria (Microthele) fuscopunctata</i> Jaeger, 1833.....	116
<i>Holothuria (Microthele) nobilis</i> (Selenka, 1867).....	116
<i>Holothuria (Platyperona) difficilis</i> Semper, 1868.....	117
<i>Holothuria (Selenkothuria) erinacea</i> Semper, 1868.....	117
<i>Holothuria (Selenkothuria) moebii</i> Ludwig, 1883.....	117
<i>Holothuria (Semperothuria) cinerascens</i> (Brandt, 1835).....	117

Index

<i>Holothuria (Semperothuria) flavomaculata</i> Semper, 1868.....	117
<i>Holothuria (Stauropora) discrepans</i> Semper, 1868.....	117
<i>Holothuria (Stauropora) fuscocinerea</i> Jaeger, 1833.....	117
<i>Holothuria (Theelothuria) notabilis</i> Ludwig, 1875.....	117
<i>Holothuria (Theelothuria) spinifera</i> Théel, 1886.....	117
<i>Holothuria (Theelothuria) squamifera</i> Semper, 1868.....	117
<i>Holothuria (Thymiosycia) arenicola</i> Semper, 1868.....	117
<i>Holothuria (Thymiosycia) conussalba</i> Cherbonnier & Feral, 1984.....	117
<i>Holothuria (Thymiosycia) hilla</i> Lesson, 1830.....	117
<i>Holothuria (Thymiosycia) impatiens</i> Forskål, 1775.....	117
<i>Jacksonaster depressum</i> (L. Agassiz, 1841).....	112
<i>Koehleraster abnormalis</i> (de Loriol, 1883).....	112
<i>Labidodemas semperianum</i> Selenka, 1867.....	117
<i>Laganum decagonale</i> (de Blainville, 1827).....	112
<i>Lamprometra palmata</i> (Müller, 1841).....	93
<i>Leiaster speciosus</i> von Martens, 1866.....	98
<i>Leptopentacta javanicus</i> (Sluiter, 1881).....	119
<i>Linckia guildingi</i> Gray, 1840.....	98
<i>Linckia laevigata</i> (Linnaeus, 1758).....	98
<i>Linckia multifora</i> (Lamarck, 1816).....	98
<i>Linopneustes brachypetalus</i> Mortensen, 1950.....	113

Index

<i>Liparometra articulata</i> (Müller, 1849).....	93
<i>Lovenia elongata</i> (Gray, 1845).....	113
<i>Lovenia subcarinata</i> (Gray, 1845).....	113
<i>Luidia hardwicki</i> (Gray, 1840).....	94
<i>Luidia maculata</i> Müller & Troschel, 1842.....	94
<i>Luidia penangensis</i> de Loriol, 1891.....	94
<i>Luidia savignyi</i> (Audouin, 1826).....	94
<i>Macrophiothrix aspidota</i> (Müller & Troschel, 1842).....	103
<i>Macrophiothrix bedoti</i> (de Loriol, 1893).....	103
<i>Macrophiothrix callizona</i> (H.L. Clark, 1938).....	103
<i>Macrophiothrix fumaria</i> (Müller & Troschel, 1842).....	103
<i>Macrophiothrix galateae</i> (Lütken, 1872).....	103
<i>Macrophiothrix hirsuta</i> (Müller & Troschel, 1842).....	103
<i>Macrophiothrix irregularis</i> (H.L. Clark, 1938).....	103
<i>Macrophiothrix koehleri</i> A.M. Clark, 1968.....	104
<i>Macrophiothrix longipeda</i> (Lamarck, 1816).....	104
<i>Macrophiothrix lorioli</i> A.M. Clark, 1968.....	104
<i>Macrophiothrix martensi</i> (Lyman, 1874).....	104
<i>Macrophiothrix melanosticta</i> (Grube, 1868).....	104
<i>Macrophiothrix nereidina</i> (Lamarck, 1816).....	104
<i>Macrophiothrix propinqua</i> (Lyman, 1861).....	104

Index

<i>Macrophiothrix striolata</i> (Grube, 1868).....	104
<i>Macrophiothrix variabilis</i> (Duncan, 1887).....	104
<i>Maretia ovata</i> (Leske, 1778).....	113
<i>Maretia planulata</i> (Lamarck, 1816).....	113
<i>Mensamaria bicornata</i> (Dendy & Hindle, 1907).....	119
<i>Mensamaria intercedens</i> (Lampert, 1885).....	119
<i>Mespilia globulus</i> (Linnaeus, 1758).....	109
<i>Metalia spatagus</i> (Linnaeus, 1758).....	114
<i>Metalia sternalis</i> (Lamarck, 1816).....	114
<i>Metrodira subulata</i> Gray, 1840.....	99
<i>Mithrodia clavigera</i> (Lamarck, 1816).....	99
<i>Moira stygia</i> A. Agassiz, 1872.....	114
<i>Molpadia roretzii</i> (von Marrenzeller, 1877).....	121
<i>Nardoa lemonnieri</i> Koehler, 1910.....	98
<i>Neoferdina cumingi</i> (Gray, 1840).....	98
<i>Nepanthia maculata</i> Gray, 1840.....	98
<i>Nepanthia suffarcinata</i> Sladen, 1889.....	98
<i>Nudechinus multicolor</i> (Yoshiwara, 1898).....	110
<i>Oligometra serripinna</i> (Carpenter, 1881).....	94
<i>Opheodesoma australiensis</i> Heding, 1931.....	121
<i>Opheodesoma clarki</i> Heding, 1928.....	121
<i>Opheodesoma grisea</i> (Semper, 1868).....	121

Index

<i>Opheodesoma lineata</i> Heding, 1928.....	121
<i>Ophiactis affinis</i> Duncan, 1879.....	103
<i>Ophiactis conferta</i> Koehler, 1905.....	103
<i>Ophiactis delagoa</i> Balinsky, 1957.....	103
<i>Ophiactis helmitiles</i> H.L. Clark, 1915.....	103
<i>Ophiactis modesta</i> Brock, 1888.....	103
<i>Ophiactis savignyi</i> (Müller & Troschel, 1842).....	103
<i>Ophiarachnella gorgonia</i> (Müller & Troschel, 1842).....	107
<i>Ophiarachnella infernalis</i> (Müller & Troschel, 1842).....	107
<i>Ophicantha indica</i> Ljungman, 1867.....	100
<i>Ophidiaster granifer</i> Lütken, 1871.....	98
<i>Ophiocentrus dilatatus</i> (Koehler, 1905).....	102
<i>Ophiocentrus verticillata</i> (Döderlein, 1896).....	102
<i>Ophiochasma stellatum</i> (Ljungman, 1867).....	107
<i>Ophiocnemis marmorata</i> (Lamarck, 1816).....	104
<i>Ophiocoma brevipes</i> Peters, 1851.....	106
<i>Ophiocoma dentate</i> Müller & Troschel, 1842.....	106
<i>Ophiocoma erinaceus</i> Müller & Troschel, 1842.....	106
<i>Ophiocoma lineolata</i> Müller & Troschel, 1842.....	106
<i>Ophiocoma pica</i> Müller & Troschel, 1842.....	106
<i>Ophiocoma scolopendrina</i> (Lamarck, 1816).....	106

Index

<i>Ophiocoma similanensis</i> Bussarawit & Rowe, 1985.....	106
<i>Ophiocomella sexradia</i> (Duncan, 1887).....	106
<i>Ophiogymna elegans</i> Ljungman, 1866.....	104
<i>Ophiogymna pellicula</i> (Duncan, 1876).....	104
<i>Ophiolepis cincta</i> Müller & Troschel, 1842.....	107
<i>Ophiolepis superba</i> H.L. Clark, 1915.....	107
<i>Ophiomastix annulosa</i> (Lamarck, 1816).....	106
<i>Ophiomastix caryphyllata</i> Lütken, 1869.....	106
<i>Ophiomastix sexradiata</i> A.H. Clark, 1952.....	106
<i>Ophiomaza cacaotica</i> Lyman, 1871.....	104
<i>Ophiomyxa irregularis</i> Koehler, 1898.....	100
<i>Ophionereis dubia</i> (Müller & Troschel, 1842).....	107
<i>Ophionereis porrecta</i> Lyman, 1860.....	107
<i>Ophioplinthaca rudis</i> (Koehler, 1897).....	100
<i>Ophioplocus imbricatus</i> Müller & Troschel, 1842.....	107
<i>Ophioplocus japonicus</i> H.L. Clark, 1911.....	107
<i>Ophiopsammium rugosum</i> Koehler, 1905.....	104
<i>Ophiopsammium semperi</i> Lyman, 1874.....	104
<i>Ophiopteran elegans</i> Ludwig, 1888.....	105
<i>Ophiopteran punctocoeruleum</i> Koehler, 1922.....	105
<i>Ophiopteran vitense</i> Koehler, 1927.....	105

Index

<i>Ophiosila dilatata</i> Koehler, 1930.....	106
<i>Ophiosila pantherina</i> Koehler, 1898.....	107
<i>Ophiosila timida</i> Koehler, 1930.....	107
<i>Ophiosphaera insignis</i> Brock, 1888.....	103
<i>Ophiothela danae</i> Verrill, 1869.....	105
<i>Ophiothrix (Acanthophiothrix) armata</i> Koehler, 1905.....	105
<i>Ophiothrix (Acanthophiothrix) lepidus</i> de Loriol, 1893.....	105
<i>Ophiothrix (Acanthophiothrix) leucotrigona</i> H.L. Clark, 1915.....	105
<i>Ophiothrix (Acanthophiothrix) proteus</i> Koehler, 1905.....	105
<i>Ophiothrix (Acanthophiothrix) purpurea</i> von Martens, 1867.....	105
<i>Ophiothrix (Acanthophiothrix) spinosissima</i> Koehler, 1905.....	105
<i>Ophiothrix (Ophiothrix) abstinens</i> Koehler, 1930.....	105
<i>Ophiothrix (Ophiothrix) ciliaris</i> (Lamarck, 1816).....	105
<i>Ophiothrix (Ophiothrix) exigua</i> Lyman, 1874.....	105
<i>Ophiothrix (Ophiothrix) faveolata</i> Marktanner-Turneretscher, 1887...	105
<i>Ophiothrix (Ophiothrix) plana</i> Lyman, 1874.....	105
<i>Ophiothrix (Ophiothrix) prostrata</i> Koehler, 1922.....	105
<i>Ophiothrix (Ophiothrix) savignyi</i> (Müller & Troschel, 1842).....	106
<i>Ophiothrix (Ophiothrix) stelligera</i> Lyman, 1874.....	106
<i>Ophiothrix (Ophiothrix) vitrea</i> Döderlein, 1896.....	106
<i>Ophiura kinbergi</i> (Lyman, 1867).....	107

Index

<i>Oxymetra finschii</i> (Hartlaub, 1890).....	93
<i>Paracaudina chilensis</i> (Müller, 1850).....	121
<i>Paracrocynida sinensis</i> (A.H. Clark, 1917).....	102
<i>Paraferdina laccadivensis</i> James, 1976.....	98
<i>Parasalenia gratiosa</i> A. Agassiz, 1863.....	111
<i>Paratrema doederleini</i> (Mortensen, 1904).....	109
<i>Patriella exigua</i> (Lamarck, 1816).....	98
<i>Pearsonothuria graeffei</i> (Semper, 1868).....	117
<i>Pentaceraopsis tyloderma</i> Fisher, 1913.....	97
<i>Pentaceraster alveolatus</i> (Perrier, 1875).....	97
<i>Pentaceraster australis</i> (Lütken, 1871).....	97
<i>Pentaceraster gracilis</i> (Lütken, 1871).....	97
<i>Pentaceraster regulus</i> (Müller & Troschel, 1842).....	97
<i>Pentaceraster sibogae</i> Döderlein, 1916.....	97
<i>Pentaceraster westermanni</i> (Lütken, 1871).....	97
<i>Pentaster obtusatus</i> (Bory de St Vincent, 1827).....	97
<i>Peronella lesueuri</i> (L. Agassiz, 1841).....	112
<i>Peronella orbicularis</i> (leske, 1778).....	112
<i>Peronella rubra</i> (Döderlein, 1885).....	112
<i>Phanogenia distincta</i> (Carpenter, 1888).....	92
<i>Phanogenia gracilis</i> (Hartlaub, 1893).....	92
<i>Phanogenia multibrachiata</i> (Carpenter, 1888).....	92

Index

<i>Phyllacanthus imperialis</i> (Lamarck, 1816).....	108
<i>Phyllophorella kohkutiensis</i> (Heding & Panning, 1954).....	120
<i>Phyllophorella robusta</i> (Heding & Panning, 1954).....	120
<i>Phyllophorella spiculata</i> (Chang, 1935).....	120
<i>Phyllophorus (Phyllothuria) cebuensis</i> (Semper, 1867).....	120
<i>Phyllophorus (Urodemella) holothurioides</i> Ludwig, 1875.....	120
<i>Plesiocolochirus australis</i> (Ludwig, 1875).....	119
<i>Plococidaris verticillata</i> (Lamarck, 1816).....	108
<i>Polyplectana kefersteinii</i> (Selenka, 1867).....	121
<i>Polyplectana nigra</i> (Semper, 1868).....	121
<i>Pontometra andersoni</i> (Carpenter, 1889).....	94
<i>Poraster superbus</i> (Möbius, 1859).....	97
<i>Prionocidaris bispinosa</i> (Lamarck, 1816).....	108
<i>Protankyra pseudodigitata</i> (Semper, 1868).....	122
<i>Protoreaster nodosus</i> (Linnaeus, 1758).....	97
<i>Pseudoboletia maculata</i> Troschel, 1869.....	110
<i>Pseudocnus echinatus</i> (von Maranzeller, 1881).....	119
<i>Pseudocolochirus violaceus</i> (Théel, 1886).....	119
<i>Pseudothyone mosaica</i> (Koehler & Vaney, 1910).....	119
<i>Psilaster andromeda</i> (Müller & Troschel, 1842).....	95
<i>Rhynobrissus pyramidalis</i> A. Agassiz, 1872.....	114

Index

<i>Salmaciella dussumieri</i> (L. Agassiz, 1846).....	109
<i>Salmacis bicolor</i> L. Agassiz, 1846.....	109
<i>Salmacis sphaeroides</i> (Linnaeus, 1758).....	109
<i>Salmacis virgulata</i> L. Agassiz, 1846.....	109
<i>Schizaster lacunosus</i> (Linnaeus, 1758).....	114
<i>Selenkiella malayense</i> Heding & Panning, 1954.....	120
<i>Selenkiella siamense</i> Heding & Panning, 1954.....	120
<i>Stegophiura sterilis</i> Koehler, 1922.....	107
<i>Stellaster childreni</i> Gray, 1840.....	96
<i>Stellaster princeps</i> Sladen, 1889.....	96
<i>Stephanometra indica</i> (Smith, 1876).....	93
<i>Stichopus chloronotus</i> Brandt, 1835.....	118
<i>Stichopus hermanni</i> Semper, 1868.....	118
<i>Stichopus horrens</i> Selenka, 1867.....	118
<i>Stichopus japonicus</i> Semper, 1868.....	118
<i>Stichopus naso</i> Semper, 1868.....	118
<i>Stichopus pseudohorrens</i> Cherbonnier, 1967.....	118
<i>Stichopus variegatus</i> Semper, 1868.....	118
<i>Stichopus vastus</i> Sluiter, 1888.....	118
<i>Stolus buccalis</i> (Stimpson, 1855).....	120
<i>Stolus conjugens</i> (Semper, 1868).....	120

Index

<i>Stomopneustes variolaris</i> (Lamarck, 1816).....	109
<i>Strongylocentrotus pallidus</i> (G.O. Sars, 1871).....	111
<i>Synapta maculata</i> (Chamisso & Eysenhardt, 1821).....	122
<i>Synaptula aff. virgata</i> (Sluiter, 1901).....	122
<i>Synaptula recta</i> (Semper, 1868).....	122
<i>Temnopleurus alexandri</i> (Bell, 1884).....	110
<i>Temnopleurus reevesi</i> (Gray, 1855).....	110
<i>Temnopleurus toreumaticus</i> (Leske, 1778).....	110
<i>Temnotrema reticulatum</i> (Mortensen, 1904).....	110
<i>Temnotrema siamensis</i> (Mortensen, 1904).....	110
<i>Thelenota ananas</i> (Jaeger, 1833).....	118
<i>Thelenota anax</i> H.L. Clark, 1921.....	118
<i>Thyone okeni</i> Bell, 1884.....	120
<i>Toxopneustes pileolus</i> (Lamarck, 1816).....	110
<i>Tripneustes gratilla</i> (Linnaeus, 1758).....	110
<i>Zygometra punctata</i> AH Clark, 1912.....	92

Not for sale : If you have purchased or witnessed purchasing of this document, kindly such activity to Office of Natural Resources and Environmental Policy and Planning
60/1 Soi Phibunwattana 7, Rama VI Road, Bangkok,
10400 THAILAND
Tel: (66 2) 265 6556
Fax: (66 2) 265 6556

ห้ามซื้อขาย : หากท่านได้ซื้อหรือพบเห็นการซื้อขายเอกสารเล่มนี้
โปรดแจ้งสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
60/1 ซอยพิบูลวัฒนา 7 ถนนพระรามที่ 6 กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ : (66 2) 265 6556
โทรสาร : (66 2) 265 6556